

espria

MMXXII

jaarverslag 2022

Inhoud bestuursverslag

Voorwoord

pagina 4

I Wij zijn Espria

pagina 6

1.1 Wie zijn wij ?

pagina 7

1.2 Focus in 2022: 'doen is het nieuwe denken!'

pagina 7

1.3 Focus in 2022: 'beter door samen!'

pagina 7

1.4 Focus in 2022: 'Espria en het externe samenspel!'

pagina 9

1.5 Focus in 2022: 'de medewerker, client en interne organisatie!'

pagina 9

II De medewerker

pagina 10

2.1 Focus op de medewerker: 'de medewerker staat op één'

pagina 11

2.2 Goed werkgeverschap

pagina 11

III Cliënt

pagina 14

3.1 Focus op de transitie: de zorgvraag 30% anders !

pagina 15

3.2 Digitaal toekomstbestendig

pagina 18

3.3 Innovatie als motor voor de transitie

pagina 18

IV Een duurzame bedrijfsvoering

pagina 22

4.1 Financiële ontwikkeling 2022

pagina 23

4.2 Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

pagina 24

4.3 Zorg en Wonen

pagina 27

4.4 Strategische zorgverkoop

pagina 27

4.5 Espria Communicatie

pagina 28

4.6 Risicomanagement

pagina 30

V Toekomstparagraaf Espria

pagina 34

5.1 Espria: de wereld van buiten naar binnen halen

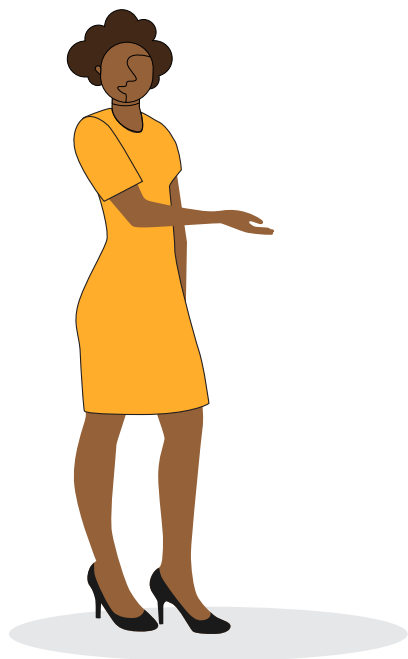
pagina 35

5.2 Espria: inzet op de collectieve thema's

pagina 36

5.3 Tenslotte

pagina 37

VI

Verslag onderdelen Espria

6.1	Zorgorganisaties	pagina	38
6.2	Shared Service Center (SSC)	pagina	39
6.3	De Espria Ledenvereniging	pagina	41
6.4	Zorgcentrale Noord/NAAST	pagina	41
6.5	Raad van Bestuur	pagina	42
6.6	Cliënten medezeggenschap (centrale cliëntenraad)	pagina	43
6.7	Medewerkers medezeggenschap (Centrale ondernemingsraad)	pagina	45
6.8	Medewerkersparticipatie: Verpleegkundigen Advies Raad	pagina	46
6.9	Raad van Commissarissen	pagina	47

VII

Concern profiel en governance

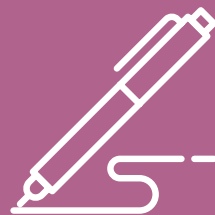
7.1	Algemene gegevens	pagina	54
7.2	Kerngegevens	pagina	55
7.3	Governance	pagina	55

Inhoud jaarrekening

VIII

Geconsolideerde jaarrekening

8.1	Geconsolideerde jaarrekening	pagina	58
8.2	Enkelvoudige jaarrekening	pagina	124
8.3	Overige gegevens	pagina	138

Voorwoord

Voorwoord

Espria heeft een bewogen jaar 2022 achter de rug. Een jaar waarin we het zeer lastig hebben gehad, in de nasleep van corona. Maar ook een jaar waarin we overeind zijn gebleven en waarin we met de buitengewone betrokkenheid van onze medewerkers ons zijn blijven inzetten op het leveren van goede zorg aan onze cliënten en patiënten. Samen werken we aan de zorg voor de toekomst; gezondheid van mensen in een zorgzame samenleving. Die zorg is voorop blijven staan en daar zijn we trots op!

Het afgelopen jaar heeft zich gekenmerkt door een tekort aan medewerkers, resulterend in minder zorguren in de extramurale zorg en een lagere intramurale bezetting. Dit werd versterkt door het hoge ziekteverzuim, mede als gevolg van de forse nasleep van de coronapandemie. Hierdoor werd de druk op de overige medewerkers nog hoger. Dit alles resulteerde in inhuur van extra tijdelijk personeel. Daarnaast hebben we te maken gehad met steeds hogere materiele kosten als gevolg van oplopende inflatie en het ontbreken van (corona) compensatie door de overheid, hetgeen in 2022 heeft geresulteerd in sterk dalende financiële resultaten. We sluiten 2022 af met een verlies van € 23,3 miljoen, waarbij met name het duurzaam rendement van de wijkverpleging en de gehandicaptenzorg verder onder druk is komen te staan. Het verlies wordt voor een aanzienlijk deel veroorzaakt door verliezen bij Icare heeft een verlies van 9,1 miljoen en De Trans 8.4 miljoen.

De uitdagingen die tot dit verlies hebben geleid gelden niet alleen voor Espria maar zijn sectorbreed. Als we niet fundamenteel veranderen, dan loopt de zorg in Nederland vast. We moeten 'méér doen met minder geld'. Kortom, een ingrijpende transitie van ons zorgstelsel en daaraan verbonden een transitie binnen Espria zijn noodzakelijk.

In 2022 is zichtbaar en voelbaar hard gewerkt aan deze transitie. Alle individuele groepsmaatschappijen onderschrijven de urgentie en hebben transitieplannen gemaakt. Daarin zijn enerzijds herstelmaatregelen voor de korte termijn ingezet, gericht op het op orde brengen van de financiële situatie. Anderzijds zijn vanuit deze plannen lange termijn maatregelen opgestart die gericht zijn

op de ontwikkeling van sterke regionale groepsmaatschappijen met ieder een duurzaam zorgstelsel voor de toekomst.

Daarbij geldt dat we ons nóg sterker moeten richten op het benutten van de kracht van samen en het doorbreken van de schotten. In 2022 hebben we hierin een grote stap gezet. We zijn trots op het feit dat we 12 collectieve thema's hebben opgestart die alle direct of indirect bijdragen aan de benodigde transitie Espria-breed. Zo zijn trajecten ingezet die onder meer zullen leiden tot het verlichten van de administratieve lasten, tot een rendementsverbetering en tot een gestandaardiseerd en efficiënt onboardingsproces.

Ook zijn mooie stappen gezet in de doorontwikkeling van MVO en de collectieve digitale strategie en er is hard gewerkt aan het thema 30% anders: we willen over drie jaar 30% van de zorg anders hebben ingericht. Espria kiest daarbij in lijn met het Integraal Zorgakkoord nadrukkelijk voor het model van 'zelfredzaamheid eerst, informele zorg en digitale ondersteuning als het nodig is en formele zorg als het niet anders kan'. Dat is onze leidraad naar de toekomst.

De uitdagingen in deze transitie vergen een optimale inrichting van zowel de interne als de externe besturing. In 2022 hebben we dan ook gezamenlijk een aanpassing aan onze topstructuur gemaakt die aan de ene kant een beroep doet op de eigen verantwoordelijkheid van de groepsmaatschappijen om slagvaardig in de regio te excelleren en aan de andere kant juist de domein-overstijgende samenwerking binnen Espria aanjaagt.

Kortom, het was een intensief en moeilijk jaar, maar ook een jaar waarin de transitie duidelijk in gang is gezet en een positieve kentering is aangebracht! We hebben grote waardering voor onze collega's die afgelopen jaar hard hebben gelopen in de zorg voor elkaar en voor onze cliënten. We prijzen ons gelukkig met onze vele enthousiaste en bekwame professionals waardoor we er vertrouwen in hebben dat we in 2023 de weg omhoog zullen inzetten, op weg naar een mooie toekomst voor Espria en haar cliënten en patiënten!

Raad van Bestuur, mei 2023

Wij zijn Espria

1. Wij zijn Espria

1.1 Wie zijn wij ?

Als holding is Espria de 'moeder' van verschillende zorgorganisaties en bedrijfsonderdelen. Samen werken we aan zorg voor de toekomst; gezondheid van mensen in een zorgzame samenleving. Ouderenzorg, wijkverpleging, gehandicaptenzorg, geestelijke gezondheidszorg, jeugdgezondheidszorg, thuisbegeleiding en informele zorg. Samen maken we de zorg elke dag iets beter. We zijn vertegenwoordigd in diverse regio's in een groot deel van Nederland. We zoeken onderling en met anderen naar verbinding, om te kijken waar we de kwaliteit van leven voor mensen kunnen verbeteren en hoe we ons kunnen onderscheiden als werkgever.

1.2 Focus in 2022: 'doen is het nieuwe denken!'

Tegen de achtergrond van de in 2022 ontstane zorgelijke situatie, niet alleen voor Espria maar breed in de zorgsector, is in 2022 een transitie ingezet. Een belangrijke onderdeel hiervan en een voorwaarde om onze doelen waar te maken, kostenefficiënt te zijn en optimale zorg te leveren is dat 'doen het nieuwe denken' is. We richten ons minder op procesafspraken en meer op afspraken op resultaat. We brengen focus aan en kiezen steeds bewuster wat we wel doen en wat we niet doen.

1.3 Focus in 2022: 'beter door samen!'

Door de omvang en variëteit in portfolio zijn de zorgorganisaties van Espria in staat een integraal aanbod vanuit één regie aan kwetsbare doelgroepen te bieden. Met een 7x24-uurs beschikbaarheid, ook in dunbevolkte regio's, en een brede expertise, leveren wij een belangrijke bijdrage aan een brede sociale -zorg-infrastructuur.

Beter door samen

Meer dan ooit tevoren zoeken we daarbij niet alleen de samenwerking maar ook de samenhang op, gericht op de toegevoegde waarde van het collectief van Espria.

Het uitgangspunt van de samenwerking binnen onze organisatie is 'beter door samen'. Door nauwere samenwerking tussen de branches kunnen wij merkbaar betere zorg bieden tegen lagere kosten. Ook bestrijden we daarmee de lappendeken van onsamenhangend aanbod, dat vaak het gevolg is van ons verzuilde systeem. Als één van de grote systeemspelers brengen wij met lef een transitie op gang naar toegankelijke, toekomstbestendige en betaalbare zorg voor iedereen.

In de laatste maanden van 2022 hebben de zorgorganisaties gezamenlijk gewerkt aan een set van collectieve thema's die alle direct of indirect bijdragen aan de gewenste transitie. Deze thema's hebben concrete doelen en vormen tezamen de kern van het jaarplan 2023. Alle thema's zullen onder de verantwoordelijkheid van de Groepsraad van Espria worden uitgevoerd, waarin de directies van de zorgorganisaties onder leiding van de Raad van Bestuur vertegenwoordigd zijn.

En de uitvoering, dat doen we samen! Alle medewerkers in de zorg, in de ondersteuning en in het management. Daarin zoeken we de grenzen op, innoveren we, proberen en leren we. Vanuit onze kernwaarden: trots, lef, inventief, vakkundig en verbindend. Samen maken we in 2023 de transitie waar!

Samen maken we de zorg elke dag iets beter

1.4 Focus in 2022: 'Espria en het externe samenspel!'

Espria pleit al lange tijd voor samenwerken en minder marktwerking in de zorg. We zijn voor een integrale benadering. We werken in veel kwetsbare gebieden en moeten in krimpregio's steeds meer moeite doen om goede zorg in stand te houden. In de hectiek van de coronapandemie zijn diverse vormen van samenwerking ontstaan die we in de toekomst graag willen vasthouden.

De oriëntatie zou zich meer extern en domeinoverstijgend, op de leefwereld van cliënten in brede zin moeten richten. Wij willen in de externe wereld een initiërende en, waar passend, leidende rol vervullen. Ofwel de buitenwereld naar binnen halen en andersom Espria goed in de buitenwereld neerzetten!

Deze beweging hebben we in 2022 met overtuiging ingezet. De door de overheid afgelopen jaar ingezette programma's WOZO, Gala en TAZ vormen daarin voor Espria een leidraad. We zoeken ook meer de samenwerking met kennispartners en het netwerk op. Daarbij maken we beter zichtbaar waar de Espria-familie voor staat, welke waarden daarbij horen en welke resultaten daar de opbrengst van zijn. Ook zijn we zeer betrokken bij landelijke overleggen en onze brancheorganisaties Actiz, De Nederlandse GGZ en VGN.

1.5 Focus in 2022: 'de medewerker, client en interne organisatie!'

Naast de focus op de brede ontwikkelingen van samenwerking ('beter door samen'), een groei in daadkracht (het nieuwe denken is doen) en een nieuwe focus op de externe wereld is Espria intern gericht op de volgende drie belangrijke samenhangende thema's :

- ❶ de medewerkers – 'de medewerker staat op één;
- ❷ de client – '30% andere zorgvraag'
- ❸ de bedrijfsvoering – 'duurzaam rendement'

Deze samenhangende thema's komen in de volgende hoofdstukken 2,3 en 4 aan de orde, waarna in hoofdstuk 5 de toekomstparagraaf is opgenomen, gevolgd door de verslagen vanuit de verschillende relevante organisatieonderdelen in hoofdstuk 6. In hoofdstuk 7 volgt ter afsluiting een toelichting op het profiel en de governance van Espria .

De medewerker

2. De medewerker

2.1 Focus op de medewerker: 'de medewerker staat op één'

Nederland krijgt de komende 20 jaar te maken met een veroudering van de samenleving. Er is sprake van een combinatie van vergrijzing en ontgroening. Het aantal ouderen neemt de komende jaren in rap tempo toe. Daarnaast leven we in een steeds complexere samenleving, waarin grotere verschillen in 'zelfredzaamheid' bij kwetsbaarheid tussen verschillende doelgroepen bestaan. De zorgvraag neemt toe, maar ook de complexiteit van de zorgvraag neemt toe, zowel voor ouderen als kwetsbare jongeren als mensen met een psychische of verstandelijke beperking.

Dit betekent dat de arbeidsmarkt steeds knapper wordt en de vraag naar een nieuwe mix van professionele en niet professionele zorg en ondersteuning van belang is.

Het succes van zorgorganisaties wordt daarom voor een belangrijk deel bepaald door de beschikbaarheid en de prestaties van medewerkers. De zorg is mensenwerk. Onze medewerkers werken met en voor cliënten aan de best mogelijke zorg. Er wordt ook een hoge werkdruk ervaren en toenemend is er disbalans tussen werk en privé.

Zonder afbreuk te doen aan onze klantgerichtheid zal ons succes vooral worden bepaald door de mate waarin we er in slagen goed om te gaan met deze uitdagingen: lukt het ons om een klimaat te scheppen waarin onze medewerkers bij ons blijven werken en waarin professionele autonomie en zeggenschap over het eigen vak de standaard is? Dit vraagt dus echt om fundamenteel anders doen! Pas als we hierin slagen kunnen we onze cliënten op de langere termijn de zorg blijven leveren die nodig is en past bij hun vraag.

2.2 Goed werkgeverschap

Een van de belangrijkste inzichten is dat medewerkers de beste zorg kunnen bieden als zij zich gesterkt en erkend voelen door hun werkgever. We staan voor onze mensen. In 2022 zijn dus ook diverse stappen gezet naar concrete invulling van goed werkgeverschap volgens Espria. Hoe blijven we een aantrekkelijke werkgever en hoe zorgen we er voor dat de mensen die bij ons werken graag bij ons blijven werken en gezond blijven? Een paar mooie voorbeelden van het afgelopen jaar:

2.2.1. Tegengaan van uitstroom: behouden is het nieuwe werven!

Binnen heel Espria gaan er meer medewerkers weg dan dat er nieuwe medewerkers binnenkomen. In 2022 was de instroom van nieuwe medewerkers 11,9% en de uitstroom 13,9%. Dit verschil resulteerde in een daling van 320 FTE voor heel Espria. We richten ons actiever op het behoud van collega's. In 2022 zijn klankbordgroepen georganiseerd voor medewerkers uit alle groepsmaatschappijen om in kaart te brengen wat goed gaat en wat beter kan. Verschillende collectieve initiatieven zijn in 2022 opgestart waarvan enkele in 2023 verder vorm zullen krijgen. Belangrijke thema's zijn daarbij onder meer zinvol werk doen, arbeidsvoorwaarden, verzuimreductie, privé-werkbalans, werkdruk, onboarding of bijvoorbeeld beleid op roosteren en plannen. Op al deze thema's geeft juist de kracht van samen een groter bereik voor de onderdelen binnen Espria.

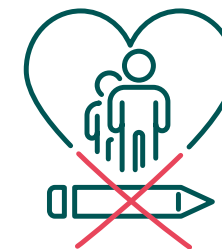
2.2.2. Loopbaanontwikkeling

De omvang en diversiteit van het concern biedt medewerkers veel kansen op het gebied van loopbaanontwikkeling. Met name bij de jongere groep medewerkers zien we een grote behoefte om ook op andere plekken in het concern te willen kijken naar mogelijkheden. Van belang is de professionals, al dan niet al in vaste dienst, zelf te vragen waar hun wens en behoefte ligt en daar zoveel mogelijk op aan te sluiten en hen bij ontwikkelingen te betrekken. We zien een toename van medewerkers die een beroep doen op de dienstverlening rond loopbaanontwikkeling. Medewerkers kunnen nu en de komende jaren gebruik blijven maken van meer dan 150 online trainingen, en daarmee vormt loopbaanontwikkeling één van de thema's waar we als Espria onderscheidend in willen zijn.

2.2.3. Administratieve lastenverlichting

Een grote demotivator én kostenpost in de organisatie vormen de administratieve lasten van de professionals. De 'regeldruk' gaat niet alleen over de daadwerkelijk verloren tijd maar gaat voor een groot deel ook over hoe

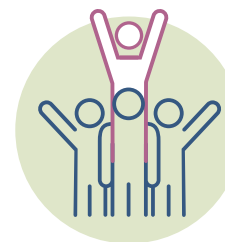
zorgmedewerkers hun administratieve taken beleven. We zijn, in eerste instantie gericht op de extramurale zorg binnen de VVT-zorgorganisaties, een project gestart om het werkplezier van medewerkers te verhogen door het verminderen van de administratieve last. Het project, dat in 2023 doorloopt, geeft veel enthousiasme en energie, waarbij over en weer van elkaar wordt geleerd.

2.2.4. Jong Espria

In 2022 is een start gemaakt met Jong Espria. Een groep enthousiaste jonge professionals brengt in beeld wat belangrijk is voor deze doelgroep om met veel plezier binnen Espria te blijven werken.

Binnen de VVT-zorgorganisaties gaan medewerkers in klankbordgroepen met elkaar in gesprek over de belangrijkste thema's rond waardering. Dit heeft een aantal interessante uitkomsten opgeleverd. Rode draad uit alle gesprekken is 'gezien en gewaardeerd worden', zowel binnen het team als door de leidinggevende. De zorgorganisaties gaan actief met de adviezen aan de slag.

Jong espria

2.2.5. 'Programma financieel fit'

In 2022 is veel energie gestoken in vitaliteit van medewerkers. We hebben ons online Vitaliteitsplein, met aandacht voor fysieke en mentale kwesties, verbreed met het thema 'financieel fit'. Toenemende inflatie en stijgende kosten leiden voor een grote groep medewerkers tot financiële zorgen. Vaak is er een onderliggende behoefte om meer grip te krijgen op de persoonlijke financiële situatie. Door de inzet van een geldbuddy, budgetcoach, pensioenambassadeur, het organiseren van webinars, voorlichtingsbrieven, leermodules en voorlichting door pensioenfonds PFZW, willen we hier een positieve bijdrage aan leveren. Met medewerkers die geconfronteerd worden met loonbeslag gaan we actief in gesprek. Ook bieden we de mogelijkheid aan om vakantiegeld en de eindejaarsuitkering op maandbasis te laten uitbetalen. We onderzoeken daarnaast of we een eigen sociaal fonds kunnen vormen.

Van harte vitaal

2.2.6. Hackaton werkplezier

In 2022 hebben we naast themaweken, webinars en voorlichtingsbijeenkomsten ook een grote hackaton georganiseerd. Hierin werd voor een prijs gestreden om het beste idee! Een van de ideeën was om 'vitaliteit een prominente plek te geven in het inwerkprogramma'. Dit idee is uitgewerkt en gereed gemaakt voor invoering in 2023.

2.2.7. Verzuim

Het verzuimcijfer organisatiebreed komt in 2022 nog altijd uit op een hoog niveau van 10,2%. Dit is iets hoger dan het niveau in 2021 (9,5%). Het ziekteverzuim is in de afgelopen jaren in de hele sector fors opgelopen. Veel medewerkers vallen vaak en veel in voor zieke collega's, onder meer als gevolg van corona en de nasleep ervan. Velen kwamen ook in 2022 in de nasleep van corona onvoldoende aan hun rust toe. Daardoor functioneerden veel medewerkers op de rand van hun belastbaarheid, met het risico dat zij ook zelf uitvallen en de cirkel zichzelf versterkt. Een andere invloedrijke factor in 2022 was de hoge inflatie die ook geldzorgen hebben opgeleverd. We zien om ons heen dat mensen uit de sector vertrekken omdat de lonen onder druk staan en de werkdruk hoger wordt met in de laatste jaren minder tijd voor echte aandacht voor onze cliënten en patiënten.

Vanwege de samenloop van oorzaken van het hoge ziekteverzuim is in 2022 een integrale aanpak op verzuim opgestart. In deze aanpak is waardering van de medewerker een belangrijk onderdeel. Onder meer is gekeken naar het verlagen van de span of control van de leidinggevende zodat deze meer aandacht kan schenken aan de medewerker. Ook wordt veel aandacht besteed aan het verminderen van administratieve lasten en goede roosterplanning. Er zijn ook diverse themaweken georganiseerd voor medewerkers om de vitaliteit en inzetbaarheid te bevorderen. Binnen Evean is in 2022 een pilot opgezet waarin medewerkers uit de zorg in hun eerste ziektejaar op vrijwillige basis worden ingezet bij bepaalde andere klussen als zij niet in de zorg kunnen worden ingezet. Dit houdt hen betrokken bij het arbeidsproces. De integrale aanpak wordt in 2023 doorgezet!

Client

3. Cliënt

3.1 Focus op de transitie: de zorgvraag 30% anders!

We hebben te maken met een afname van zorgpersoneel en hoog ziekteverzuim. Daar komt een toename van zowel de zorgvraag als de complexiteit van de zorgvraag bij. De rol en positie van de zorgorganisaties binnen Espria in de samenleving veranderen dus. Op alle niveaus binnen de groepsmaatschappijen vraagt dit ander gedrag en dus een omslag in het denken van onze medewerkers en cliënten: als we goed kijken, wat is dan de echte vraag? Is het juiste antwoord op een vraag dan wel zorg. Of zijn er hele andere mogelijkheden? Hoe zorgen we ervoor dat we doen wat ertoe doet? Hoe houden we het werk leuk en aantrekkelijk?

Passende zorg en positieve gezondheid zijn daarbij onze wegwijzers, de zorg richt zich meer op preventie, persoonsgerichte zorg en zelfregie bij de client. Er ontstaat een verschuiving naar meer informele zorg en inzet van technologie waar mogelijk. In 2022 hebben we die transitie in gang gezet door het formuleren van de doelstelling 30% andere zorgvraag. Onder meer de volgende belangrijke resultaten zijn geboekt in 2022 op het terrein van 30% anders:

3.1.1 Samenwerken in de thuiszorg

Gezien bovengenoemde ontwikkelingen in het zorglandschap is het belangrijk dat we bij Espria de handen in één slaan om de thuiszorg toekomstbestendig te maken. We zijn hier in 2022 mee gestart onder de noemer 'Samenwerken in de thuiszorg'. Eeven, Icare, Zorggroep Meander, NAAST-ZCN, Espria Ledenvereniging en SSC Espria Facilitair bedrijf verkennen hoe er meerwaarde te behalen is bij samenwerken in de thuiszorg. Vier initiatieven zijn opgestart'. Binnen deze initiatieven trekken bijvoorbeeld consultants van de Ledenvereniging en wijkverpleegkundige samen op om te ontdekken hoe ze de zorg kunnen ontlasten door meer samen te werken. Of vinden spiegelgesprekken met medewerkers, cliënten en familie vinden plaats om de overgang van thuis naar een verpleeghuis zo fijn mogelijk te laten verlopen.

En is een eerste opzet voor een platform ontwikkeld, vanuit het principe 'thuis waar het kan'. Een platform dat eigen regie van de burger stimuleert en het samenwerken tussen formele en informele zorg ondersteunt. Het doel van de werkgroepen is dat de vier initiatieven voor de zomer van 2023 tot volledige uitvoering zijn gebracht.

3.1.2 Betekenisvolle beweging op kwaliteit van zorg

In 2022 zijn meer dan honderd verhalen opgehaald over kwaliteit van zorg. Het Merkbaar Beter-team heeft, samen met Vilans, gesprekken over kwaliteit gevoerd met zorgprofessionals, beleidsmedewerkers, behandelaren, ondersteunende diensten, management, directies en Raad van Bestuur. De verhalen geven waardevolle inzichten in waar we als Espria voor gaan en staan. De trots, hart voor de zorg en het werkplezier spatten ervan af. Maar ook verdriet en frustratie over dingen die niet kunnen, lukken of mogen. We gaan deze verhalen in 2023 doorvertalen in een Espria-brede visie op kwaliteit. En aan de hand daarvan meer focussen en ruimte geven aan 'doen wat er echt toe doet'.

3.1.3 Het jaar van de muziek en dementie

Het effect van muziek in de zorg is groot: het brengt allerlei emoties en herinneringen op die goed zijn voor het geluk en de gezondheid van onze cliënten en patiënten. Het positieve effect is juist ook voor mensen met dementie zeer goed merkbaar. Het jaar 2022 hebben we daarom als 'het jaar van Muziek en Dementie' ingezet, met als hoogtepunt in september de Week van Muziek en Dementie. Tijdens die week waren er elke dag Espria-breed allerlei activiteiten gericht op het ervaren van de kracht van muziek in de dagelijkse zorg. Met als doel te informeren, inspireren, en mensen te laten

experimenteren. Het gaf medewerkers van Espria kijkjes in de keuken bij elkaar. In elke organisatie is nagedacht over wat ze al in huis hebben en hoe hier nog meer uit te halen is. Deelnemers reageerden enthousiast, zowel op intranet als bij de verschillende activiteiten. Er ontstond verbinding en vraag, bijvoorbeeld over het 'ook' willen inzetten van de OER radio, Spotify en silent disco's. Inmiddels gaat het niet meer over Muziek en Dementie, maar over Muziek in de zorg en maken we binnen Espria steeds breder en intensiever gebruik van de kracht van muziek.

espria parel

3.1.4 Don't Stop Me Now. Doorgaan met sporten na je behandeling

Jonge mensen die een eerste psychose hebben doorgemaakt hebben vaak moeite met het weer oppakken van werk, opleiding, sociale en sportieve activiteiten. Het onderzoek "Don't stop me now" heeft het doel om door middel van sport de maatschappelijke participatie bij jongeren met een psychose te stimuleren. Het project biedt deelnemers zowel een persoonlijke als gefaseerde sportinterventie aan, met een sterke nadruk op het integreren van een sportieve leefstijl buiten de GGZ in het dagelijks leven. Door de samenwerking tussen therapeuten binnen de GGZ en Buurt Sport Coaches, hopen wij de kans op blijvende succesvolle sportieve participatie te vergroten.

espria parel

3.1.5 Door regionale samenwerking kunnen mensen met dementie en probleemgedrag langer thuis wonen

In samenwerking met de Huisartsenzorg Drenthe en een geriater van het Wilhelmina Ziekenhuis Assen, is GGZ Drenthe in gesprek gegaan met een groot aantal verschillende ketenzorgpartners. Doel is om elkaar beter te kunnen vinden voor onderlinge consultatievragen over patiënten met de diagnose dementie gecombineerd met gedragsproblemen en/of psychiatrische problematiek. Naast GGZ Drenthe zijn ook Icare en Zorggroep Meander hierbij aangesloten. Andere samenwerkingspartners zijn Interzorg, Zorggroep Drenthe, Treant, Noorderboog en Tangenborgh.

3.1.6 Onderzoek Samenzorg

Familie en andere belangrijke naasten van cliënten spelen een steeds belangrijkere rol in de zorg voor onze cliënten. Maar hoe werk je nu goed samen met naasten? Merkbaar Beter en de Hanze Hogeschool deden in 2022 onderzoek naar hoe cliënten en naasten binnen de wijkverpleging van Evean, Icare en Zorggroep Meander hiernaar kijken. Een vervolg op eerder onderzoek naar hoe zorgprofessionals hiernaar kijken. De opgedane inzichten en resultaten uit beide onderzoeken bieden allerlei handvatten om mee aan de slag te gaan en familie meer te betrekken bij de zorg, meer te laten participeren en meer samen zorg te verlenen.

3.1.7 Praktijktuin Evean wzd ambulant

In 2022 heeft Evean in de regio Zaanstreek zuid samen met ketenpartner Huisartsenzorg Zaanstreek Waterland deelgenomen aan de praktijktuin Wet Zorg en Dwang ambulant, onder begeleiding van de landelijke regiegroep (o.a. Actiz, Vws, Nza, IGJ). Doelstelling was om samen met alle betrokkenen de Wzd in de extramurale setting vorm geven en om te komen tot oplossingen voor de hiaten die er zijn bij de toepassing van de wzd voor thuiswonende cliënten. Voor Zaanstreek Waterland heeft dit geresulteerd in een Handreiking wzd ambulant. Hierin zijn afspraken gemaakt voor de uitvoering van de wzd ambulant door de samenwerkingspartners in de regio. De handreiking wordt ook bij andere groepsmaatschappijen gebruikt bij de verdere vormgeving van vrijheid en veiligheid in de ambulante zorg.

3.2 Digitaal toekomstbestendig

Digitalisering en technologie bieden steeds meer nieuwe mogelijkheden in de zorg. Ze ondersteunen ons in ons dagelijks werk én helpen de zelfregie en kwaliteit van leven van onze cliënten te vergroten. Het optimaal benutten van digitale en technologische ontwikkelingen in de zorg wordt dus steeds belangrijker.

Het programma 'Digitaal aan Zet' ondersteunt de groepsmaatschappijen hierbij. Doel van het programma is om Espria in zijn geheel digitaal toekomstproof te maken en om een verschuiving naar grootschalige inzet van zorgtechnologie te bewerkstelligen. Om dit te realiseren hebben wij in 2022 de digitale strategie geactualiseerd en onder andere samengewerkt aan onderstaande onderwerpen en activiteiten:

Digitaal aan zet

3.2.1 Domotica

Een belangrijk onderdeel van de digitale strategie is de inzet van domotica. Op een aantal van onze zorglocaties wordt inmiddels een geavanceerde vorm van zorgdomotica toegepast. Met behulp van automatisering en IT wordt het leven van onze cliënten veiliger en comfortabeler gemaakt. Ook kan het gebruik van domotica het werk van onze medewerkers prettiger en efficiënter maken. Met de implementatie van de nieuwe zorgdomotica werken we met één centraal platform, dat 'open' en merkonafhankelijk is. Dit geeft ons veel mogelijkheden om onze zorgdomotica richting de toekomst verder te ontwikkelen en nieuwe integraties toe te voegen. In 2022 is de samenwerking tussen de dataspecialisten, het domoticateam van het SSC en de zorgorganisaties

geïntensiveerd, onder andere door deelname aan het innovatieteam van Espria en door het organiseren van inspiratiebijeenkomsten.

3.2.2 Datagedreven werken

Een ander belangrijk onderdeel van de digitale strategie is het realiseren van datagedreven werken. Om toekomstbestendig te zijn wil Espria, samen met haar zorgorganisaties, beschikbare data optimaal gebruiken voor een betere, snellere en efficiëntere besluitvorming door professionals en management. We zijn daarom na de zomer 2022 gestart met het project Datastrategie. Een heldere en goed geïmplementeerde datastrategie moet leiden tot betere cliëntenzorg, hogere medewerkerstevredenheid en de mogelijkheid om als Espria, ook in de toekomst, goede zorg te kunnen blijven leveren. Eind 2022 is het project gestart met het uitvoeren van een scan op de actuele situatie en is een aantal adviezen uitgewerkt voor 2023 (bijv. het borgen van de continuïteit van het huidige datawarehouse).

3.3 Innovatie als motor voor de transitie

In de transitie die wij doormaken is ook innovatie op meerdere gebieden van groot belang. Digitale en technologische innovaties zijn onlosmakelijk verbonden aan het succes van de transitie van de zorg. Denk aan voorbeelden als de toepassing van slimme sensoren in de zorg en monitoring op afstand.

Maar ook 'sociale innovatie' is van groot belang. Enerzijds gericht op het verlichten van de werklust van medewerkers en anderzijds op het verhogen van de zelfredzaamheid en het leefplezier van cliënten door beter gebruik te maken van informatie en moderne techniek.

Espria ontwikkelt veel, zowel op centraal niveau als binnen de groepsmaatschappijen en er worden diverse successen behaald. We hebben in 2022 diverse innovaties op gang gebracht:

espria parel

In 2022 is binnen Zorggroep Meander, Icare en Evean, onderzoek gedaan naar de manier waarop omgegaan wordt met leefcirkels.

De onderzoeksresultaten, de gevonden succesfactoren en knelpunten en aanbevelingen zijn met elkaar gedeeld en worden toegepast bij verdere opschaling. Er is een blauwdruk ontwikkeld en een flyer gemaakt over de successen en knelpunten bij de inzet van leefcirkels. De kennis van de gebruikte technologie is geborgd bij het SSC domotica team. Het aanbod van hulpmiddelen vanuit dit team wordt ook uitgebreid met GPS trackers en er is een start gemaakt met scholingsmateriaal voor de inzet hiervan.

3.3.1 De deur is open, tenzij - intramurale leefcirkels

Bij Evean, Icare en Zorggroep Meander wordt inmiddels gewerkt en geëxperimenteerd met leefcirkels. Met behulp van domotica (zorgtechnologie op afstand) wordt de bewegingsvrijheid per bewoner op maat georganiseerd. Met een tag, bijvoorbeeld in de vorm van een polsband, gaan sommige deuren voor de bewoner open, terwijl andere gesloten blijven. Bevindt een bewoner zich in een zone buiten zijn of haar leefcirkel, dan ontvangen zorgmedewerkers hiervan een melding. Door het werken met leefcirkels ervaart de bewoner eigen regie en vrijheid. Dat leidt tot een gevoel van autonomie, minder onbegrepen en agressief gedrag en mogelijk ook tot meer mobiliteit. Ook kan het familieleden, mantelzorgers en medewerkers een gerust gevoel geven.

3.3.2 Slimme nachtzorg - extramurale sensortechnologie (leefstijlmonitoring)

Met Slimme Nachtzorg (met behulp van slimme sensoren) worden cliënten niet onnodig in hun nachtrust gestoord en is er minder inzet van wijkverpleging nodig in de nacht. Ook geeft het de cliënt en mantelzorger een gevoel van geruststelling en controle. In dit project werd in 2022 onderzocht of en hoe het gebruik van Slimme nachtzorg opgeschaald kan worden. In 2022 zijn binnen 8 locaties van Icare, Zorggroep Meander en Evean projecten uitgevoerd waarna met slimme sensoren de zorg werd ondersteund. Inmiddels zijn er al 2800 van dergelijke sensoren in gebruik. Daarbij is gekozen voor nauwe samenwerking met Naast-ZCN en een zorgvuldig contractteringstraject voor de gebruikte technologie.

espria parel

Zelfredzaamheid kan helpen om de stijgende kosten van zorg betaalbaar te houden. De automatische medicijndispenser Medido is één van de middelen waarmee onze cliënten een zo gewoon en zelfstandig mogelijk leven kunnen blijven leiden.

De Medido zetten we maandelijks al bij bijna 800 cliënten in van Icare Verpleging & Verzorging, Zorggroep Meander en Evean. Dat aantal is nog steeds groeiende. Zo besparen we binnen Espria jaarlijks gemiddeld 122.400 uur aan wijkzorg, wat neerkomt op maar liefst 75 fte.

De automatische medicijndispenser Medido versterkt de zelfredzaamheid van cliënten. Zo is de cliënt niet langer afhankelijk van de thuiszorg voor het aanreiken van de medicatie en houdt de zorgprofessional tijd over om zorg op maat te bieden. Zo verlagen we druk op de zorg en houdt de zorgmedewerker tijd over voor zorg op maat.

Wanneer een client de medicatie niet neemt, krijgen de centralisten van NAAST-ZCN hiervan een melding. Zij bellen de cliënt en helpen hem of haar verder.

Succesvolle samenwerking

789

Actieve cliënten
per maand

612.000

Medicatie uitgaven
jaarbasis

122.400

Uren besparing

2040

Extra cliënten
door inzet Medido

75

Fte
besparing

12

Minuten per
medicatiemoment*

medido

3.3.3 Zelfredzaam overdag - technologie voor de ondersteuning van de dagstructuur

Er is veel ervaring binnen Espria met de inzet van technologische hulpmiddelen met het ondersteunen van de zelfredzaamheid van cliënten in de dagstructuur. De verschillende oplossingen zijn in dit thema geëvalueerd en er is een keuzehulp ontwikkeld om in overleg met de cliënt de juiste hulpmiddelen in te zetten.

3.3.4 Slimmere meldingen (intramuraal)

In en uit bed stappen, vallen, badkamerbezoek, het openen van deuren... met slimme sensoren en nieuwe domotica volgen we veel gedrag van onze cliënten op afstand. Dat kan handig en zinvol zijn, maar leidt er in de praktijk ook toe dat zorgmedewerkers belast worden met onterechte en niet-relevante meldingen. We willen 'alarmmoeheid' verminderen en slimmer omgaan met onze meldingen. In 2022 is in een nieuwe samenwerking tussen het domoticateam, het BI team en de domoticagebruikers een dashboard ontwikkeld op basis van de data uit het moderne domoticaplatform om meer inzicht te krijgen in de meldingen. Dit is in verschillende teams succesvol getest en heeft geleid tot verbeteringen. De conclusie van dit traject was dat datagedreven optimaliseren bij de inzet van slimme sensoren een must is. Het dashboard wordt daarom doorontwikkeld, in afstemming met de nieuwe datastrategie, en het gebruikt wordt verbreed.

3.3.5 Beeldschermzorg

Binnen verschillende onderdelen van Espria is de afgelopen jaren ervaring opgedaan met beeldschermzorg, beeldbellen en online behandelen, versneld door COVID-19. Op basis daarvan is in 2022 een keuzehulp ontwikkeld voor de toepassing van beeldschermzorg. Binnen Icare Jeugdgezondheidszorg is in 2022 gestart met het opzetten van een ouderenplatform om ouders nog meer bij de begeleiding te betrekken.

3.3.6 Slimme Zorg Estafette

Ook in 2022 is Espria-breed meegedaan aan de landelijke Slimme Zorg Estafette. In ons werkgebied konden geïnteresseerden in eHealth en zorgtechnologie drie weken lang meedoen aan activiteiten en webinars om kennis te maken met wat we op dit gebied allemaal doen en in huis hebben. Het speciaal hiervoor ontwikkelde platform werd veelvuldig bezocht. Met een groot deel van de werkgroep leden is ook in 2023 weer enthousiast meegedaan aan dit landelijke evenement. Vanuit een studio in Beilen werden webinars gegeven over telemonitoring, de inzet van Luna, domotica, digivaardigheid en het kwaliteits dashboard.

IV

Een duurzame bedrijfsvoering

4. Een duurzame bedrijfsvoering

De organisatie Espria vormt het fundament van het concern en de onderliggende (zorg)organisaties. Gezien de transitie van zorg en de uitdagingen op de arbeidsmarkt, moet dit een stevig fundament zijn, waarmee we de zorg in beweging kunnen brengen. Wij geloven in de kracht van samen.

Om goede en betaalbare zorg te kunnen leveren, moeten we binnen Espria kunnen bouwen op een efficiënt en geolied bedrijfsvoeringproces. Een duurzame ofwel gezonde bedrijfsvoering is de basis om in te kunnen zetten op de andere hoofdthema's: medewerker en cliënt. Daarbij moeten we ook streven naar een financieel 'huis op orde' waarmee we eventuele schokken te allen tijde kunnen opvangen. Tegelijkertijd hebben we dit rendement nodig om noodzakelijke innovaties en andere investeringen te kunnen doen die noodzakelijk zijn om de transitie op langere termijn te gaan realiseren. Andere belangrijke onderdelen van een duurzame bedrijfsvoering zijn onder meer het sturen op risico's, de zorgverkoop, het verduurzamen van het vastgoed en MVO en een goede communicatie.

Onderstaand het overzicht van de belangrijkste thema's en onderdelen als het gaat om een efficiënte en duurzame bedrijfsvoering in 2022.

4.1 Financiële ontwikkeling 2022

Het verslagjaar 2022 is in financieel opzicht niet goed geweest. Meerdere groepsmaatschappijen hebben een fors verlies gerealiseerd. Dit is te wijten aan meerdere aspecten. De langdurige coronacrisis en de nasleep hiervan in 2022 hebben een forse impact op de financiële resultaten gehad. We hebben gezien dat de coronapandemie in toenemende mate impact heeft gehad op de medewerkers. Het verzuim is in 2022 opnieuw gestegen door coronabesmettingen en quarantaineverplichtingen en de, mede hierdoor, blijvend hoge werkdruk. Het ziekteverzuim heeft bij meerdere

groepsmaatschappijen gemiddeld boven de 10% gelegen. Andere directe effecten van de pandemie betreffen enerzijds hogere kosten voor hygiëne en preventie en anderzijds lagere opbrengsten door een lagere bezetting en minder volume aan extramurale zorg. De beschikbare steunregelingen vanuit de overheid maken dat een deel van de meerkosten zijn gecompenseerd. In tegenstelling tot voorgaande jaren is in 2022 geen compensatieregeling geweest voor doorlopende kosten. Dit is direct fors zichtbaar in het financiële resultaat. Andere invloeden op het resultaat is de beperkte tariefsverhoging in 2022, maar wel een forse kostenstijging, waaronder de hogere kosten van extern personeel, zowel in tarief als in aantallen.

Reeds bestaande uitdagingen binnen de groepsmaatschappijen zijn tijdens de coronapandemie niet geringer geworden, waardoor de uitdaging na het verlies in 2022 fors is. Het geconsolideerde resultaat van Espria komt in 2022 uit op € 23,3 miljoen negatief (2021: € 11,5 miljoen positief). Dit verlies wordt voor een aanzienlijk deel veroorzaakt door verliezen bij De Trans (€ -8,4 miljoen) en Icare (€ -9.1 miljoen).

Het verlies kunnen we financieren vanuit de beschikbare reserves, maar we hebben daarmee tegelijkertijd een opgave voor het jaar 2023, waarin we op basis van onze visie op de toekomst de zorg zowel binnen de groepsmaatschappijen als in het zorgnetwerk anders zullen moeten inrichten en onze implementatiekracht moeten vergroten. Dit is het jaar waarin we -meer dan ooit met elkaar- de bedrijfsvoering op orde moeten brengen door in te zetten op betere bezetting, betere tarieven en de kostenstructuur weer in lijn te brengen met deze opbrengsten. Hiertoe zijn onder andere projecten gestart om anders te gaan werken, administratieve lasten te verminderen en kosten van ondersteuning te beperken. De transitie komt in de begrotingen en jaarplannen voor 2023 tot uiting, waarbij de meeste groepsmaatschappijen verwachten in 2023 weer zwarte cijfers te schrijven.

In verband met het verslechterde werkkapitaal van Stichting De Trans is in 2022 besloten een kredietfaciliteit van € 2,5 mln. op te nemen in de jaarrekening.

4.1.1 Ratio's

In onderstaand overzicht zijn de belangrijkste ratio's van Espria (geconsolideerd) voor de boekjaren 2022 en 2021 vermeld:

	2022	2021
Rendement (resultaat / totale opbrengsten)	-2,9%	1,4%
Budgetratio (eigen vermogen / totale opbrengsten)	23,3%	25,7%
Solvabiliteitsratio (eigen vermogen / totale vermogen)	37,9%	41,0%
Liquiditeitsratio (vlottende activa / kortlopende schulden)	1,5	1,6
Interest coverage ratio (bedrijfsresultaat / netto-rentelast)	-3,9	3,0

De balansratio's zijn ondanks de coronacrisis voldoende gebleven. Op geconsolideerd niveau is Espria financieel stabiel en gezond. Daarbij opgemerkt dat er verschillen tussen de groepsmaatschappijen te zien zijn. De Trans gaat door een financieel zware periode, hetgeen zich mede vertaalt in financiële ratio's die onvoldoende zijn. Ook Icare heeft het jaar 2022 fors verlieslatend afgesloten en daarmee niet voldaan aan het bankconvenant. Icare heeft een waiver verkregen voor het niet voldoen aan de ratio's.

Het totale banksaldo per eind december 2022 bedroeg € 129,7 miljoen (eind december 2021: € 130,5 miljoen). Espria heeft als beleid slechts gebruik te maken van financiële instrumenten als hiermee een materieel risico op een passende wijze wordt beperkt. Op dit moment wordt geen gebruik gemaakt van derivaten en uit dien hoofde worden dan ook geen financiële risico's gelopen.

Een nadere toelichting op de financiële resultaten en ontwikkeling over 2022 volgt in de jaarrekening.

4.2 Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Espria is een maatschappelijke organisatie, gericht op maatschappelijke meerwaarde. We zijn ons ervan bewust dat we met onze zorgverlening en diensten impact hebben op mens, milieu en maatschappij. We streven ernaar dat deze impact zo positief mogelijk is. Een balans tussen mens en milieu, die toekomstbestendig is. Dat is onze definitie van duurzaamheid in de zorg. Dit onderwerp wordt ook voor de medewerkers en cliënten steeds belangrijker. Een actief duurzame organisatie leidt tot gedreven en betrokken medewerkers en draagt bij aan de maatschappij van morgen. In 2022 heeft Espria een mooie doorontwikkeling gemaakt op het gebied van MVO met onder meer resultaten op de volgende onderwerpen.

**Maatschappelijk
verantwoord ondernemen**

4.2.1 Diversiteit en inclusiviteit

Bij Espria geloven we dat verschillen ons sterker en beter maken en staan we voor gelijke kansen voor iedereen. Een diverse samenstelling van onze medewerkerspopulatie leidt immers tot een bredere mix aan creativiteit, kennis en persoonlijke ontwikkeling van onze medewerkers. Wij willen niemand buitensluiten en iedereen gelijkwaardig behandelen. Iedereen die talenten wil inzetten om onze doelstellingen te realiseren krijgt bij ons de ruimte om dat te doen. Juist door ons bewust te zijn van diversiteit in gender, leeftijd, geloofsovertuiging, fysieke en mentale mogelijkheden, achtergrond en geaardheid.

Ook vinden we het belangrijk dat onze medewerkers zich bewust zijn van de diversiteit en de verschillende (culturele) achtergronden van de cliënten. In de huidige maatschappij wordt het kunnen leveren van cultuursensitieve zorg steeds belangrijker. Daarbij is in 2022 uitdrukkelijk onze kennis op het gebied van 'inclusiviteit' meegenomen, die onlosmakelijk aan het kenmerk van diversiteit is verbonden. Een inclusieve werkcultuur gaat voor Espria immers over de vraag 'in welke mate je je als cliënt of medewerkers erbij voelt horen', ofwel 'in welke mate je er in al je eigenschappen ook daadwerkelijk mag zijn' en in welke mate je je dus ook sociaal veilig voelt.

Binnen de zorgorganisaties hebben in 2022 diverse initiatieven plaatsgevonden om diversiteit en inclusiviteit te stimuleren. Zo werken we binnen de VVT-organisaties met programma's ter bevordering van de instroom van collega's met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast zijn diverse van onze ouderenzorglocaties in het bezit van het Roze Loper-certificaat en is daar in 2022 weer een vestiging bijgekomen (Rosariumhorst van Eveen). De Roze Loper is een keurmerk in de zorg voor huizen die zich profileren als een huis waar iedereen, ongeacht seksuele voorkeur of genderidentiteit, zich veilig, gezien en thuis mag voelen.

Kortom, diversiteit, gelijkwaardigheid en inclusie staan bij ons blijvend op de agenda. We zijn namelijk nog niet waar we willen zijn. Daarom werken we nog iedere dag verder aan dit thema en wordt dit beleid jaarlijks geëvalueerd en verder ontwikkeld.

4.2.2 Green Deal Duurzame Zorg 3.0

In december 2022 heeft Espria de Green Deal 3.0 ondertekend, voornamelijk gericht op preventie, CO2 reductie, circulair werken, het terugdringen van medicijnverbruik en medicijnresten in afvalwater en het integreren van het duurzame gedachtegoed in het zorgonderwijs. Dit wordt verder in 2023 uitgewerkt.

4.2.3 Wetgeving

De Europese Unie heeft de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) in april 2021 geïntroduceerd. De CSRD zal de transparantie over duurzaamheid vergroten en vraagt om te rapporteren over de impact van onze activiteiten op mens en milieu. De voorgestelde CSRD zal mogelijk vanaf boekjaar 2025 (rapport te publiceren in 2026) van toepassing zijn voor Espria. Espria zal uiterlijk in 2024 starten met voorbereidende activiteiten.

4.2.4 DUMAVA

De afdelingen vastgoed hebben in het kader van de DUMAVA subsidie 30 verbouw projecten ingediend bij Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), met een totale omvang van 8 miljoen euro. Met DUMAVA kun je investeren in een energieadvies en je kunt verduurzamingsmaatregelen treffen. Gezien het groot aantal ingediende projecten in Nederland is er door het Ministerie geloot. Espria heeft een bedrag van € 610.000 aan subsidie toegekend gekregen. Vanaf 2023 zal Espria voor € 2.000.000 aan duurzaamheidsinvesteringen doen.

4.2.5 Mobiliteitsonderzoek

In 2022 is Espria gestart met het mobiliteitsonderzoek, gericht op het faciliteren van collega's van het realiseren van het best mogelijke transportmiddel, voor zowel woon-werk verkeer als werk gerelateerd transport (extramurale zorg, intern transport). Nadruk ligt hierbij op het best passende transport voor de medewerker, tegen zo laag mogelijke kosten en CO2 uitstoot. Dit onderzoek is in samenwerking met de Centrale Ondernemingsraad en medewerkers opgepakt.

4.2.6 Gebeurtenissen Oekraïne

De oorlog in Oekraïne heeft ons in 2022 allemaal geraakt. Er is veel betrokkenheid bij onze medewerkers geweest bij de situatie in Oekraïne. Diverse lokale kleinschalige alsmede groepsbrede acties zijn gestart om een bijdrage te kunnen leveren. Zo werden medische hulpmiddelen ingezameld

en werd in samenwerking met het ZMC gekeken naar het beschikbaar stellen van medicatie. Ook is een geldbedrag vanuit Espria gedoneerd en heeft GGZ Drenthe gratis consults voor Oekraiense vluchtelingen georganiseerd over hoe om te gaan met trauma, spanning, stress etc

4.2.7 Routekaarten CO2

Espria heeft in 2022 ook de (verplichte) routekaarten CO2 opgesteld. De routekaart geeft per gebouw inzicht in de geplande maatregelen, de te verwachten CO2-reductie en de benodigde investeringen. Deze routekaarten geven een goede basis en inzicht in de toekomstige investeringen en de CO2 reductie. Naast deze routekaarten is ook de Energie Efficiency Directive (EED), een vierjaarlijkse energiebesparingsrapportage gebaseerd op erkende maatregelen lijst (EML), opgesteld.

4.2.8 Espria vertegenwoordigd in 'Winning team' Nederlandse GGZ voor uitwerking Green Deal

Espria is vertegenwoordigd in de 'winning teams' van de Nederlandse GGZ voor de uitwerking van de thema's van de Green deal 3.0. In 2022 zijn onderstaande doelen gerealiseerd:

- **Gezondheidsbevordering:** met een Zilveren Kruis subsidie wordt beleid ontwikkeld voor eten en drinken en het verplichten van digitaal bestellen, om voedselverspilling te voorkomen
- **Primair grondstofgebruik terugdringen door afvalscheiding:** samen met afvalverwerker Renewi zijn waste-labs gehouden, waarin bedrijfsafval op locatie is geanalyseerd en hieruit zijn verbeteracties voortgekomen.
- **Verminderen milieubelasting door medicatie(gebruik):** GGZ Drenthe heeft samen met de medicijnenleverancier een medicatiecommissie ingesteld, waarin periodiek het voorschrijven, gebruik en retour van medicijnen per cliënt wordt besproken. Ook is er een softwarepakket aangeschaft waarin dit proces wordt vastgelegd.

4.2.9 Maatschappelijk verantwoord inkopen

Espria streeft ernaar om in 2030 te voldoen aan de klimaatakkoord doelstellingen. Om hieraan een serieuze bijdrage te leveren werken wij systematisch en gefaseerd toe naar 100% duurzame inkoop in 2030. In 2022 hebben we volgende mooie successen op het gebied van maatschappelijk verantwoord inkopen geboekt:

- Bij de gunning van het contract met Lyreco, leverancier van kantoorartikelen, hebben wij nadrukkelijk de milieuaspecten CO2 reductie en circulaire bedrijfsvoering meegenomen. Zo hebben we met de leverancier afgesproken bestellingen zoveel mogelijk te bundelen om het aantal logistieke bewegingen te verminderen;
- Met de leverancier van gespecialiseerd zorgmeubilair Schell Industries is afgesproken om de levensduur van bedden te verlengen en oude bedden zoveel mogelijk een tweede leven te geven door recycling en revisie. De producten worden aangeleverd met herbruikbare transporthoezen, waardoor transportverpakking wordt vermeden.
- In 2022 is de afvalverwerking aanbesteed en is gekozen voor Renewi. Een uitvloeisel hier van is het houden van de eerder genoemde wastelabs.

4.3 Zorg en Wonen

De ontwikkelingen in de zorg hebben ook gevolgen voor de beschikbare woonruimte. Het is op veel plaatsen nu al lastig om geschikte woonruimte te vinden voor cliënten die uitstromen vanuit de zorg, bijvoorbeeld vanuit de GGZ of cliënten met een lichte verstandelijke beperking. Het aantal ouderen dat langer zelfstandig thuis blijft wonen, zal groeien. De huidige verpleeghuis sector heeft volgens diverse studies onvoldoende capaciteit om de vergrijzing op te vangen. Er is dus sprake van een forse huisvestingsopgave. Een meer passende en prettige thuissetting, een sociaal netwerk, welzijn en wijkvoorzieningen kunnen de vraag naar zorg, opname of een verpleeghuissetting vertragen of zelfs voorkomen. Als landelijke systeemspeler willen we bijdragen aan deze kwantitatieve én kwalitatieve opgaven en bestendigen we onze visie op Zorg & Wonen.

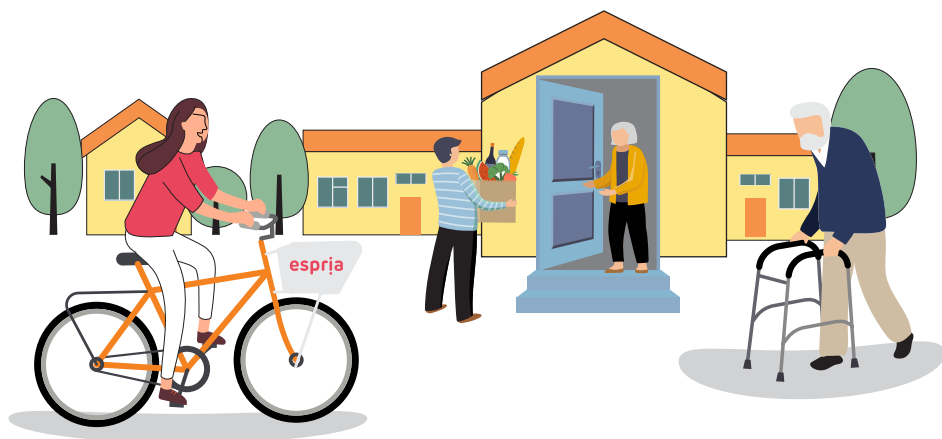
4.3.1 Meerjarenstrategie Zorg en Wonen

Het afgelopen jaar heeft het Programma Zorg & Wonen een visie en meerjarenstrategie Zorg & Wonen ontwikkeld. Deze visie vormt Espria-breed het centrale kader voor ons denken en handelen op het gebied van Zorg & Wonen. De visie wordt in 2023 door de groepsmaatschappijen concreet vertaald en ingebed in hun eigen lange termijn huisvestingsplannen. Dat doen we met innovatie, opschaling en praktische implementatie van onze zorgtechnologieconcepten. Daarnaast is in 2022 op concernniveau het samenbrengen en professionaliseren van onze vastgoedafdelingen gerealiseerd zodat meer centraal (als onderdeel van het Facilitair Bedrijf binnen het SSC) en meer samen (oost en west Nederland) met elkaar aan de slag te kunnen gaan. Nu deze randvoorwaarden op concernniveau zijn geborgd, kan Espria vanaf 2023 de transitie op het terrein van Zorg & Wonen inzetten,

4.4 Strategische zorgverkoop

4.4.1 Ambitie 30% anders in 3 jaar

Elk jaar wordt vanuit de experttafel Markt & Omgeving een tweedaagse intensieve sessie ('pressure cooker') georganiseerd. In 2022 stond de uitdaging met betrekking tot de toekomstbestendigheid van zorg centraal. Nieuw was dat we dit niet alleen met directeurs en leidinggevenden vanuit de zorgorganisaties hebben georganiseerd, maar ook mensen van buiten Espria (Zilveren Kruis, gemeente Hoozevee, Patiëntenfederatie Nederland, Hi Noord, Vilans) hebben uitgenodigd om ons te inspireren en om gedachten mee uit te wisselen. In deze pressure cooker hebben we gezamenlijk de ambitie 30% van de zorgvraag anders inrichten in 3 jaar geformuleerd. Deze ambitie is omarmd en opgenomen als belangrijk kader voor het jaarplan Espria 2023.

4.4.2 Samenwerking Espria, WZA, Dokter Drenthe en Zilveren Kruis

Espria en Zilveren Kruis zijn met elkaar een strategische samenwerking aangegaan om de urgentie met betrekking tot de toekomstbestendigheid van zorg samen invulling te geven. Deze samenwerking heeft in 2022 verder vorm gekregen. Tijdens een startbijeenkomst is een gezamenlijke ambitie neergelegd en zijn ontwikkelijnen neergezet waarop we elkaar willen versterken. Vanuit hier is een verkenning gestart met Dokter Drenthe en Wilhelmina Ziekenhuis Assen (WZA). Hierin is een stevige gezamenlijke ambitie neergelegd gericht op versterken van de gezondheid en ondersteuning aan het leven van mensen. Experts vanuit alle organisaties hebben samengewerkt aan een verdere invulling. In 2023 krijgt dit een breder vervolg in Samenzorg Assen.

4.4.3 Startimpuls voor een Drentse kenniswerkplaats onbegrepen gedrag

In 2022 hebben we als penvoerder een ZonMw subsidie gekregen om met een groot aantal ketenpartners een plan te maken voor een Drentse kenniswerkplaats onbegrepen gedrag.

Met de startimpuls van ZonMw zijn we aan de slag gegaan met de eerste stap naar een Drentse kenniswerkplaats onbegrepen gedrag. Onbegrepen gedrag kent vele oorzaken en uitingen, waardoor veel mensen en organisaties betrokken zijn. Natuurlijk de mensen om wie het gaat en hun omgeving; naasten, wijkbewoners en zorgprofessionals. Samen weten we al veel, maar de kennis is versnipperd. Ook valt er nog veel te leren. Hoe kunnen we onze gezamenlijke kennis en ervaring praktisch toepassen en uitbouwen in de samenwerking? Met nadrukkelijke aandacht voor het voorkomen van uitsluiting en escalatie? Tot aan mei 2023 werken we aan een subsidieaanvraag om de kenniswerkplaats de komende vier jaar met ketenpartners verder te ontwikkelen.

4.5 Espria Communicatie

4.5.1 Merkstrategie

De afgelopen jaren hebben we als Espria met name gewerkt aan het stevig neerzetten van de inhoudelijke koers van het concern en ons minder expliciet naar buiten toe gepositioneerd. Hier lag de bewuste keuze aan ten grondslag om eerst werk te maken van versterking van onze interne verbondenheid en een gezamenlijk streven naar synergie, met toegevoegde waarde uit samenwerken als doel. Het voornemen bestaat om vanuit deze gelegde basis Espria minder anoniem te maken door de juiste lading aan ons merk te verbinden. In dat kader is in 2022 verder gewerkt aan een nieuwe merkstrategie waarbij keuzes zijn gemaakt ten aanzien van de positionering, een creatief concept en de branding. In 2023 zullen we meer zichtbaar maken waar de Espria-familie voor staat, zowel intern als extern.

We hebben daarbij expliciet gekozen voor een multibrandingstrategie, oftewel de zorgorganisaties zijn en blijven sterke merken en zichtbaar in hun regio. We willen onze gezamenlijke resultaten met trots uitdragen en zichtbaar (regionaal en landelijk) beleid beïnvloeden. We blijven ons daarnaast onverminderd inzetten voor beïnvloeding via de verschillende brancheverenigingen.

4.5.2 Nieuwe huisstijl

In 2022 is de vernieuwde huisstijl voor alle (zorg)organisaties volledig doorgevoerd. Niet alleen visueel draagt elke (zorg)organisatie de naam Espria onder haar eigen naam, ook in de praktijk brengt het meer verbinding en samenwerking op gang. Daar zijn we erg trots op.

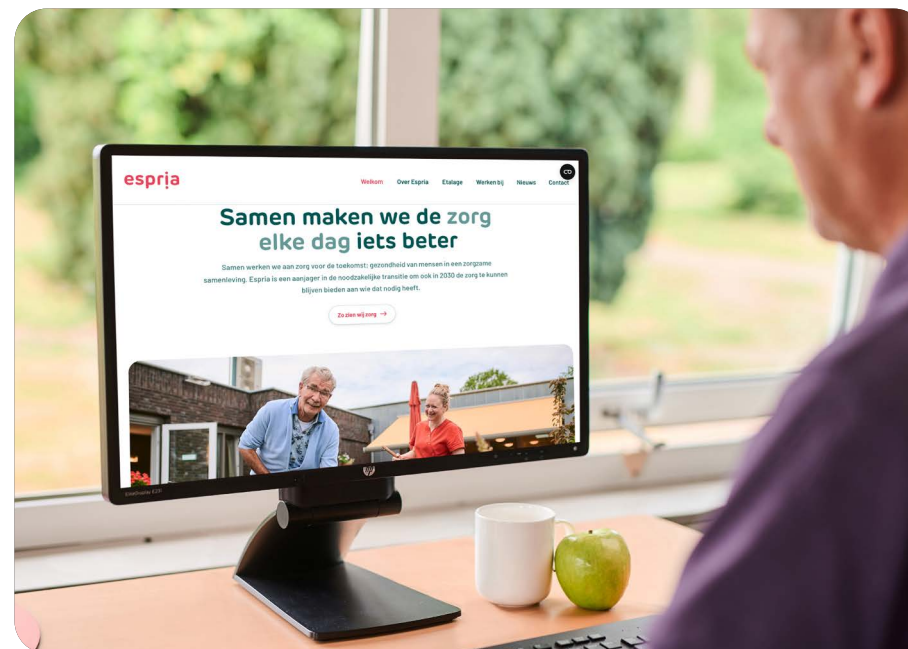
4.5.3 Vernieuwde website

De website van Espria is in 2022 volledig vernieuwd en meer gericht op de meerwaarde die de samenwerking tussen de (zorg)organisaties biedt, met onder andere een Etalage-pagina vol trotse voorbeelden. Deze Etalage wordt gevuld vanuit een intern equivalent, waarin alle 17.000 medewerkers trotse voorbeelden kunnen aandragen van projecten op het gebied van onderzoek, zorgtechnologie en samenwerking.

4.5.4 Campagnes

Wij hebben Espria-breed in 2022 een energiecampaagne uitgerold waarbij medewerkers via Espria 15% korting op energiebesparende producten ontvangen zodat zij bijvoorbeeld LED-lampen of een waterbesparende douchekop met korting kunnen aanschaffen.

Ook heeft Espria meegewerkt aan een nieuwe communicatiecampagne van de Vliegwieler, aanjagers van digitale transformatie in de zorg (vliegwielercoalitie.nl).

4.5.5 Werkgeverspropositie

De sterke positionering van Espria maakt ons krachtig. Bijvoorbeeld bij onze zorgverkoop maar ook als werkgevende partij. In 2022 zijn daarom ook de eerste stappen gezet naar een uitwerking van de merkstrategie voor de invulling van een sterke werkgeverspropositie. Klankbordgroepen zijn georganiseerd voor medewerkers uit alle groepsmaatschappijen om in kaart te brengen wat daarin goed gaat en wat beter kan. Mede met behulp van de basisuitgangspunten van de werkgeverpropositie, stellen we een arbeidsmarktstrategie op die we in 2023 willen implementeren. De focus ligt op de toegevoegde waarde van Espria.

4.6 Risicomanagement

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het risicomanagement van Espria als geheel. Voor de inrichting van risicomanagement wordt het 'three lines model' gehanteerd. De groepsmaatschappijen zijn verantwoordelijk voor de executie van de strategie en het risicomanagement ('eerste lijn'). Business Control en functionele gebieden zoals bijvoorbeeld informatiebeveiliging en kwaliteit ondersteunen de bedrijfsonderdelen vanuit de 'tweede lijn'. De Internal Auditfunctie ('derde lijn') toetst onafhankelijk en rapporteert de resultaten aan de RvB en de Auditcommissie van de Raad van Commissarissen (RvC).

Als zorgorganisaties hebben we te maken met een sterk veranderende en soms ook minder voorspelbare omgeving. Onze rol als maatschappelijke organisatie verandert hierdoor. Deze veranderingen staan niet vast en worden beïnvloed door nog onbekende maatschappelijke en economische ontwikkelingen en politieke besluitvorming.

Binnen Espria wordt een planning-en-controlcyclus gehanteerd voor het beheersen en bewaken van onze doelstellingen en het waar nodig bijsturen om deze te bereiken. De planning-en-controlcyclus is gebaseerd op het jaarplan en de begroting. Maandelijks wordt door de directies van de zorgorganisaties van Espria gerapporteerd over (voornamelijk) financiële prestaties en over kwaliteitsindicatoren zoals over verzuim, in- en uitstroom, incidenten, zaken als verzuim, incidenten of kwaliteit van zorg.

Daarnaast wordt iedere vier maanden gerapporteerd over kwalitatieve prestaties, waaronder de risico's en onzekerheden waar de zorgorganisaties mee te maken hebben. De Raad van Bestuur en de directies voeren daarmee structureel het gesprek over risico's en onzekerheden. Directies worden aangespoord het gesprek hierover ook te voeren binnen de eigen onderdelen en risico's niet alleen

te benoemen maar ook in te schatten op basis van verwachte kansen en impact. Op deze wijze wordt actief het gesprek gevoerd hoe deze risico's kunnen worden voorkomen, of hoe tijdig hierop kan worden geanticipeerd en waar mogelijk kan worden bijgestuurd. Hierna zal worden ingegaan op de grootste risico's en kansen die binnen Espria worden onderkend en wat wij als organisatie doen om de risico's te mitigeren en de kansen te verzilveren.

4.6.1 Financieel risico

Het negatieve financiële resultaat in 2022 maakt dat in 2023 vanuit het perspectief van risicomanagement aanzienlijke aandacht zal uitgaan naar het beheersen van de financiële risico's en het herstel op weg naar een duurzaam rendement. We verwachten dat de komende jaren financieel krapper worden gezien de verwachting dat de komende jaren de zorguitgaven fors stijgen in combinatie met de ontwikkeling van de zogeheten 'zorgkloof' (de toenemende zorgvraag gelijktijdig met een rapper worden arbeidsmarkt). De verwachting is dat er de komende jaren wijzigingen in het stelsel zullen worden doorgevoerd om de zorg in de toekomst betaalbaar te houden. Dit zal gevolgen hebben voor de financiering van zorgorganisaties. Er is namelijk ook de noodzaak om juist te investeren in zaken als digitalisering en verduurzaming van ons vastgoed. Verder is de verwachting dat de financiering van de huisvesting voor intramurale zorg wordt heroverwogen. In de afgelopen jaren is de opbrengst uit het vastgoed veelal hoger geweest dan de werkelijke huisvestingskosten. De 'meeropbrengsten' zijn ingezet voor de directe zorg, die juist vaak enkelvoudig een dekkingstekort kent. In de jaarrekening vanaf p. 59 wordt dieper op de financiële risico's ingegaan.

4.6.2 De zorgkloof

Toenemende zorgvraag

De houdbaarheid van de zorg staat in toenemende mate onder druk. Zo is er sprake van een toename van het aantal chronisch zieken. Hierbij spelen

leefstijlfactoren, zoals overgewicht en roken, een belangrijke rol. Naast medisch-somatische oorzaken zijn problemen in psychosociaal opzicht vaak aanleiding voor een hulpvraag. Zo zijn onder andere eenzaamheid, schuldenproblematiek en verslaving een steeds nijpender probleem geworden. Dit alles leidt tot een stijging van de vraag naar zorg.

Krapte arbeidsmarkt

Tegenover deze stijgende zorgvraag staat een steeds krapper wordende arbeidsmarkt. Deze krapte is op dit moment al volop merkbaar en zorgt ervoor dat de continuïteit van zorg in het gedrang komt. Vacatures zijn moeilijk in te vullen. We zijn steeds meer afhankelijk van de inzet van zzp'ers en andere externe inhuur om onze roosters rond te krijgen.

De vraag naar zorg zal de komende decennia sneller stijgen dan de ontwikkeling van de beroepsbevolking en dan de economische groei kan bijhouden. De

komende jaren zal dit probleem fors toenemen. Maar ook het afgelopen jaar hebben we al gemerkt dat de zorg niet altijd kan worden geleverd door het tekort aan medewerkers, resulterend in minder zorguren in de extramurale zorg en een lagere intramurale bezetting. Dit werd versterkt door het hoge ziekteverzuim, mede als gevolg van de coronapandemie. Hierdoor wordt de druk op de overige medewerkers nog hoger.

Ontwikkelingen PNIL

Naast het toenemend aantal vacatures wordt het ook steeds moeilijker om zzp'ers en uitzendkrachten aan te trekken om daarmee de continuïteit van zorg te waarborgen. Tegelijkertijd zijn in de afgelopen jaren de kosten voor inzet van personeel-niet-in-loondienst hard opgelopen. (Oplopend) Verzuim en schaarste van zorgpersoneel zal er ook in de komende jaren niet toe leiden dat inzet van personeel-niet-in-loondienst snel minder wordt. Tegelijk willen we de medewerker in loondienst juist waarderen en willen we voorkomen dat deze de stap zet naar ZZP'er, uitzendkracht of gedetacheerde.

De schaarste op de arbeidsmarkt is niet alleen in de directe zorg merkbaar. Ook voor ondersteunende functies is het in toenemende mate lastig om gekwalificeerde mensen aan te trekken. De steeds hoger wordende druk op de zorg leidt er bovendien ook toe dat het steeds moeilijker is om medewerkers ruimte te bieden om te participeren in gezamenlijke projecten en programma's.

De vraag is hoe we de komende jaren de kwaliteit, toegankelijkheid en de betaalbaarheid van de zorg kunnen borgen. Dat is wat ons dagelijks bezighoudt. We zetten vol door in de transitie die aan deze risico's tegemoet moet komen. Zowel aan de kant van het werven en behouden van medewerkers door het positioneren van de medewerker op één als aan de kant van de ontwikkeling van de zorg, onder meer met de inzet van zorgtechnologie en de inzet van informele zorg en familieparticipatie. Ook proberen we de inzet van PNIL waar mogelijk te beperken door te investeren in behoud en versterken van het

werkplezier van medewerkers. Samen met de brancheverenigingen hebben we ook een fiscaal kader opgesteld. Dit biedt duidelijkheid wanneer een inzet wel of niet wordt gezien als PNIL. Het kader heeft nog geen goedkeuring van de overheid. Daarnaast onderzoeken in overleg met de ZZP-branche hoe we tot een constructieve afstemming kunnen komen, gericht op versterking van ondernemerschap. We zien een grote groep PNIL die wel als zodanig werkt, maar zich niet als ondernemer gedraagt. Dit brengt risico's met zich mee.

De komende jaren zullen de zorguitgaven naar verwachting fors stijgen. De verwachting is dat er de komende jaren wijzigingen in het stelsel zullen worden doorgevoerd om de zorg in de toekomst betaalbaar te houden. Dit zal gevolgen hebben voor de financiering van zorgorganisaties. We verwachten dat de komende jaren financieel krappere worden en we tijdig maatregelen dienen te treffen om onze exploitatie hierop in te richten. We zien namelijk ook de noodzaak om juist te investeren in zaken als digitalisering en verduurzaming van ons vastgoed. Verder is de verwachting dat de financiering van de huisvesting voor intramurale zorg wordt heroverwogen. In de afgelopen jaren is de opbrengst uit het vastgoed veelal hoger geweest dan de werkelijke huisvestingskosten. De 'meeropbrengsten' zijn ingezet voor de directe zorg, die juist vaak enkelvoudig een dekkingstekort kent.

4.6.3 Adaptie van zorgtechnologie

We zien veel kansen op het gebied van digitalisering en ontwikkeling van zorgtechnologie. Een risico is dat de ontwikkelingen van nieuwe technologieën sneller gaat dan de implementatie van deze technologieën. We zien dat (zorg)medewerkers onder andere door hoge werkdruk en corona minder tijd beschikbaar hebben voor nieuwe innovaties. We kunnen steeds meer zorg op afstand bieden en zorgtechnologie dient cliënten en medewerkers juist te ondersteunen. Als dat onvoldoende zo wordt ervaren, bestaat het risico juist dat dergelijke innovaties weerstand

oproepen. Goede communicatie en opleiding zijn van groot belang om de adaptie van zorgtechnologie te vergroten.

4.6.4 Cybersecurity

We zien een toename in het aantal dreigingen op het gebied van cybersecurity. Daarbij worden ook zorgorganisaties niet ontzien. In 2022 is gefocust op onze weerbaarheid ten aanzien van digitale dreigingen. Steeds vaker worden zorgorganisaties hier door getroffen (Cybersecurity Dreigingsbeeld Zorg, Z-cert, 2021). De digitale inbraak bij Nedap (carentzorg.nl) maakt duidelijk hoe reëel de risico's zijn rondom Cyber. Een 19 jarige hacker heeft daarbij clientdossiers gestolen. Icare en GGZ Drenthe hebben hun cliënten gewaarschuwd en een datalek bij de Autoriteit Persoonsgegevens gemeld. Een awareness-training voor de volledige top van Espria is door FOX-IT verzorgd. Daarnaast is voor de zorgorganisaties, het SSC, Naast-ZCN en het bestuurscentrum is een gezamenlijk (Espria-breed) weerbaarheidsprogramma opgesteld en uitgevoerd. Dit programma wordt over twee jaar herhaald.

4.6.5 Duurzaamheidseisen

Ook vanuit de ontwikkelingen op het gebied van milieu zien we een aantal risico's. Het meest tastbare, directe risico is niet op tijd voldoen aan nieuwe wetgeving. De klimaatcrisis heeft in de afgelopen jaren al voor veel veranderingen in wetgeving gezorgd. Dat betekent meer wetgeving in plaats van vrijblijvende akkoorden en hogere ambities (zie bijvoorbeeld de bijstelling van de doelstelling ten aanzien van CO₂-uitstoot in 2030). Daarnaast zien we verschillende maatregelen op het gebied van vastgoed op ons afkomen. Ook op het gebied van rapportage en verantwoording zullen de komende jaren richtlijnen worden aangescherpt. Tegelijk bieden deze ontwikkelingen ook kansen, voor verrassende samenwerkingen, voor het aantrekken van subsidies en voor (snellere) verduurzaming. Met de steeds duurder wordende bouwmaterialen en energie- en gasprijzen is het steeds voordeliger om circulair en energieneutraal te zijn als organisatie.

4.6.6 Integriteit en fraude

Integriteit

Espria vindt het van belang dat onze cliënten/patiënten, hun naasten en onze medewerkers en vrijwilligers op ons kunnen vertrouwen. Zeker omdat cliënten en hun naasten in veel opzichten afhankelijk zijn van ons. Ook heeft de manier waarop wij onderling met elkaar omgaan grote effecten op het werkplezier en de gevoelde collegialiteit. Het is daarom van belang dat we integer handelen. Onder integer handelen verstaan we dat we in ons functioneren eerlijk en betrouwbaar zijn en we onze cliënt, hun naasten en onze collega's correct behandelen en respectvol bejegenen. Om dit te bereiken is een open en veilige (team)cultuur van groot belang waarin we samen durven te bespreken waar grenzen liggen en hoe te handelen bij integriteitsdilemma's. Binnen Espria zijn er diverse documenten beschikbaar op het gebied van integriteit die handvaten bieden, zoals de gedragscode en de klokkenluideregeling.

Grensoverschrijdend gedrag

Een risico waar we in 2022 mee te maken hebben gekregen is het risico van grensoverschrijdend gedrag. Het risico van grensoverschrijdend gedrag heeft zich in de publiciteit in 2022 veelvuldig gemanifesteerd, onder meer met de berichtgeving over seksueel grensoverschrijdend gedrag bij The Voice of Holland. Het aantal meldingen is in 2022 zeer beperkt gebleven. Toch zijn we bezorgd dat er ook bij Espria in bepaalde mate ongewenst gedrag plaatsvindt, omdat we nu eenmaal een afspiegeling van de maatschappij zijn. In de zorg kunnen zich er in de onderlinge omgang tussen collega's op de werkvloer of tussen werknemers en cliënten, naar de aard der zaak risicovolle situaties voordoen, onder meer als gevolg van een verschil in (gepercipieerde) macht.

Intern hebben we in verschillende berichten benadrukt dat we binnen Espria grensoverschrijdend gedrag niet accepteren. Ook hebben we daarbij

aangegeven dat het onderwerp organisatiebreed gezien op sommige plaatsen nog onderbelicht is. Enkele aanvullende initiatieven zijn uitgerold, waarbij de nadruk heeft gelegen enerzijds op het stimuleren van het bewustzijn ('awareness') en anderzijds op het stimuleren van het goede gesprek met elkaar en het melden of bespreekbaar maken van grensoverschrijdend gedrag ('speak up' via de op internet gepubliceerde klokkenluiderrichtlijn). In het leiderschapsprogramma is een speciaal webinar gewijd aan 'psychologische veiligheid in teams'. Zo is bijvoorbeeld binnen het facilitair bedrijf een bijeenkomst geweest waar vanuit verschillende disciplines kennis en inzichten zijn gedeeld. Eind 2022 is een uitgebreid gesprek hierover gevoerd in de groepsraad om het belang van de tone at the top te benadrukken en onderlinge casuïstiek en tips uit te wisselen.

Fraude

Naast integriteit is er binnen Espria aandacht geweest voor het thema fraude. We signaleren een toename in het aantal fraudecasussen binnen de organisatie. Het vermoeden bestaat dat het verslechterde economische klimaat binnen Nederland hier debet aan is. Om meer duidelijkheid te scheppen richting de medewerkers is er een overkoepelend fraudebeleid opgesteld. Dit fraudebeleid is onlosmakelijk verbonden met ons integriteitsbeleid. Onderdeel van het fraudebeleid is ook een frauderesponsplan. In dit plan is omschreven hoe te handelen bij een vermoeden van fraude.

In 2022 is tevens een overkoepelende frauderisicoanalyse opgesteld. Doel van de frauderisicoanalyse is om het fraudebewustzijn binnen de organisatie te vergroten en inzicht te hebben in de mate waarin de frauderisico's worden beheerst.

Over 2022 zijn er 5 fraudecasussen geweest (2021:1): deze zijn conform de interne procedures afgewikkeld. Tevens is er binnen de groepsmaatschappijen veelvuldig ingezet op bewustwording rondom het thema.

V

Toekomstparagraaf Espria

5. toekomstparagraaf

De bovengenoemde ontwikkelingen leveren een zorg op. En bieden een kans! Een intensieve transformatie van Espria is ingezet. Als grote organisatie in de zorg hebben we een verantwoordelijkheid om onze bijdrage te leveren om de beschikbaarheid, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg te borgen. We dienen echter onze wendbaarheid en slagvaardigheid als organisatie te vergroten om de benodigde transformatie tijdig te realiseren.

De vraag hoe de zorg naar de toekomst toe betaalbaar te houden, hoe te zorgen voor voldoende en goed opgeleid personeel en hoe het maatschappelijk draagvlak voor de organisatie van de zorg te behouden is een vraagstuk opgebouwd uit meerdere samenhangende aspecten, waarvan we de belangrijkste hierna noemen.

5.1 Espria: de wereld van buiten naar binnen halen

De externe wereld is voor Espria van groter belang dan ooit tevoren. Voor al ons handelen geldt dat de door de overheid, in afstemming met het zorgveld, in gang gezette programma's en akkoorden de leidraad vormen. Wij halen de buitenwereld naar binnen en doen er ons voordeel mee! De belangrijkste programma's die voor Espria in 2023 gelden zijn onder meer:

het kader Passende zorg, dat de komende jaren als basis dient voor het denken en doen in de zorg. 'Passende zorg is waarde gedreven, komt samen met de patiënt tot stand en op de juiste plek en gaat uit van gezondheid in plaats van ziekte'.

het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO). Deze akkoorden beogen een beweging op gang te brengen naar een fundamentele verandering van de zorg, waarbij inzet op preventie en de ontwikkeling van passende zorg, zelfregie en (regionale)

samenwerking tussen partijen met name de aandacht vragen. Belangrijke norm hierbij geldt 'zelf als het kan, thuis als het kan en digitaal als het kan'.

In het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) werken gemeenten, rijk en verzekeraars aan de concretisering van preventie-afspraken die zijn gemaakt in het IZA. Zoals preventie, versterking van de sociale basis en sport & bewegen.

Met het programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg & welzijn (TAZ) pakt het Ministerie van VWS, samen met andere partijen, de urgente uitdagingen op die er liggen op de arbeidsmarkt in zorg en welzijn.

In alle bewegingen en akkoorden gaat het om het belang van kiezen, het anders organiseren van de zorg en het belang van het voorkomen, verplaatsen en vervangen van zorg. Ter stimulering hiervan worden extra gelden vanuit deze programma's ter beschikking gesteld. We maken daarom in 2023 in de regio goede afspraken met onze netwerkpartners over hoe professionals in het netwerk rondom onze cliënten c.q. onze doelgroepen nog beter en efficiënter samen kunnen werken.

5.2 Espria: inzet op de collectieve thema's

Alle zorgorganisaties binnen Espria hebben in 2022 transitieplannen uitgewerkt en opgestart om de gewenste transformatie te kunnen realiseren. Deze worden verder doorgezet in 2023. Daarnaast is de transitie ook ingezet langs de lijn van de collectieve thema's binnen Espria, die meer en meer de kracht van samen benutten. En de uitvoering, dat doen we samen! Alle medewerkers in de zorg, in de ondersteuning en in het management. Daarin zoeken we de grenzen op, innoveren we, proberen en leren we. Vanuit onze kernwaarden: trots, lef, inventief, vakkundig en verbindend. Samen maken we in 2023 de transitie waar! De collectieve thema's zijn verdeeld over de focus op medewerker, cliënt en de organisatie.

5.2.1 Focus op medewerker in 2023: de medewerker staat op één

Voor de medewerkers geldt: De ontwikkeling, de professionele vaardigheden, de waardering en het gevoel van vertrouwen en veiligheid van onze medewerkers hebben extra aandacht gekregen in het afgelopen jaar en dat zal de komende jaren zeer belangrijk blijven. Werven en waarderen van medewerkers staat op één! Het behouden én aantrekken van medewerkers is in de context van de toegenomen zorgvraag en arbeidsmarktkrapte van cruciaal belang. We geven daarom hoge prioriteit aan de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van ons werkgeverschap. Onder andere met het ontwikkelen van een gezamenlijke werkgeverspropositie, een arbeidsmarktstrategie, het versterken van professioneel zeggenschap, ruimte voor talentontwikkeling en het opleiden van leidinggevendenden om medewerkers in staat te stellen in een flow en met plezier samen hun werk te doen.

Ook ziekteverzuim is een cruciaal thema, waar binnen de zorgorganisaties veel aandacht voor zal zijn. Een van de doelen voor 2023 is het organiseren van kortcyclisch medewerkers belevingsonderzoek. We willen dat de beleving van medewerkers een permanent onderwerp van gesprek en aandacht is. Ook blijven we in 2023 inzetten op het verder terugdringen van de inzet van PNIL.

Dit alles vraagt om samenhang in de actuele thema's en een gezamenlijke aanpak over de zorgorganisaties heen om impact te kunnen maken. In 2023 gaan we daarom verder met een integraal programma voor werkplezier, waarmee we invulling geven aan onze visie op goed werkgeverschap.

5.2.2 Focus op Client in 2023: 30% andere zorgvraag

In 2022 hebben we Espria-breed een transitie ingezet waarbij we onder meer inzetten op de meerjarenstrategie ten aanzien van Zorg en Wonen, de digitalisering, innovaties en 30% anders, juist om het hoofd te bieden aan de veranderende zorgvraag. Deze zetten we door in 2023 waarbij voor de client geldt dat we over drie jaar 30% van de zorgvraag anders hebben ingericht. Espria kiest daarbij in lijn met het Integraal Zorgakkoord voor het model van zelfredzaamheid eerst, informele zorg en digitale ondersteuning als het nodig is en formele zorg als het niet anders kan. In 2023 werken we dit verder uit. Daarbij zijn digitale en technologische innovaties onlosmakelijk verbonden aan 30% anders en het succes van de transitie van Espria in de toekomst.

5.2.3 belangrijke drijvers

Voor de organisatie geldt: een lange termijn duurzaam rendement is onontbeerlijk om innovaties en andere investeringen te kunnen doen om de transitie op de langere termijn te kunnen realiseren. Voor het jaar 2023 zijn door de groepsmaatschappijen doelen gesteld om een transitie te maken naar een structureel gezonde bedrijfsvoering. Eind 2022 is een geactualiseerde meerjarenbegroting inclusief liquiditeitsprognose vastgesteld waarbij invulling wordt gegeven aan de beoogde transitie in de zorg. De hoogste prioriteit in 2023 ligt dan ook bij het toewerken naar een positief rendement.

Belangrijke drijvers om tot resultaatverbetering te komen zijn de hogere tarieven vanaf 2023 en een bezetting die weer op de norm komt. Hierbij is van

belang om medewerkers te werven en te behouden, de zorg anders in te richten en overheadkosten te beperken, mede te realiseren door middel van een stevig kostenbesparings-programma naar een verlaagde overhead met 10% in twee jaar. Ook zetten we vol in op de verdere vermindering van de administratieve lasten. Voor enkele groepsmaatschappijen is het jaar 2023 een overgangsjaar om vanaf 2024 minimaal een klein resultaat te laten zien. Stichting De Trans verwacht tot en met 2024 een verlies te realiseren (zie volgende paragraaf).

Ook het verder ontwikkelen van strategische zorgfinanciering en de relatie met de externe stakeholders (waaronder overheid, patiëntenorganisaties, financiers, NZA) is voor ons van groot belang. Door de grootte en de diversiteit van onze zorg kunnen wij impact hebben op landelijke ontwikkelingen.

Naast de zorgcontractering is ook het werven van subsidies en fondsen een gezamenlijk speerpunt voor 2023. Binnen Espria werd geconstateerd dat subsidiemogelijkheden niet maximaal benut werden. Zo ontbrak een overzicht aan lopende subsidies, werden subsidies op ad hoc basis aangevraagd en heerste onduidelijkheid over zowel het aanvraag-, registratie- als verantwoordingsproces. Om deze reden is er aandacht besteed aan het inrichten van centrale subsidiecoördinatie. Daarbij wordt verwacht dat meer kansen voor Espria benut gaan worden en lopende trajecten optimaler zullen verlopen. De komst van een centrale subsidiecoördinator in 2023 zal hier ook aan bijdragen.

5.2.4 Ontwikkeling De Trans 2023

Specifiek voor De Trans geldt dat wij alles in het werk stellen om terug te keren naar een gezonde bedrijfsvoering. Voor 2023 wordt evenals voor 2022 jaar nog gerekend op een negatieve exploitatie. Een pakket van herstelmaatregelen zorgt in 2023 voor afbouw van PNIL-kosten en verbetering van de zorgexploitatie. De belangrijkste prioriteit wordt het opvullen van lege plekken door samenvoegen van woongroepen waar sprake is van leegstand (consolidatie). Om verder grip te krijgen op PNIL uitgaven is het voornemen om de inhuur

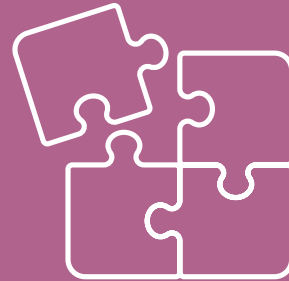
van zorgpersoneel te centraliseren in een nieuw opgezette centrale flexpool. Met de Zorgkantoren en het Waarborgfonds voor de Zorg intensief contact onderhouden over de ontwikkeling van exploitatie- en liquiditeit. Scenario's worden opgesteld en gedeeld. Om de liquiditeitspositie op middellange termijn te verstevigen is en wordt leegstaand en of verouderd (zorg)vastgoed verkocht.

Op dit moment werkt De Trans samen met de Raad van Bestuur van Espria aan het ontwikkelen van toekomstscenario's die, gegeven de problematieke context, ons in staat stellen continue bij te sturen en te anticiperen op lopende en komende ontwikkelingen. Dit moet zich vertalen in toekomstscenario's voor de korte termijn in het belang van continuïteit van de organisatie en voor lange termijn als het gaat om de stip op de horizon en het perspectief voor de zorg voor de bewoners en cliënten in de toekomst. We willen met De Trans, ook op lange termijn, zorg bieden met kwaliteit en zekerheid voor cliënten, verwanten en medewerkers.

5.3 Tenslotte

De urgentie van verandering is in alle geledingen van ons bedrijf voelbaar. En dat is niet meer dan terecht. Als Espria staan we achter deze onvermijdbare en positieve beweging die we samen in Nederland inzetten. Als één van de grote systeemspelers brengen we met lef een transitie op gang naar toegankelijke, toekomstbestendige en betaalbare zorg voor iedereen.

Daarbij moet duidelijk zijn dat wij ook in de toekomst garanderen dat wij er zijn voor alle kwetsbare mensen die ons nodig hebben, ongeacht zorgzwaarte, alle dagen van de week 24 uur per dag. Door onze omvang én de variëteit in ons portfolio zijn wij een belangrijke systeemspeler in Nederland en kunnen wij deze verantwoordelijkheid op ons nemen en een voortrekkersrol innemen in het debat om dit mogelijk te maken. Dat is én blijft ons uitgangspunt, temidden van de transitie die wij doormaken.

VI

Verslag onderdelen Espria

espria

de Trans

icare

evean

 ggz Drenthe
psychische gezondheidszorg

zorggroep
meander

espria
ledenvereniging

icare
jeugdgezondheidszorg

connect
zorg
Partner van
Zorgcentrale Noord (ZCN)

naast ZCN

icare
thuisbegeleiding

6. Verslag onderdelen Espria

6.1 Zorgorganisaties

De acht zorgorganisaties zijn vertegenwoordigd in diverse regio's in een groot deel van Nederland. De zorgorganisaties Evean, Icare V&V, Zorggroep Meander, De Trans, GGZ Drenthe, Icare JGZ en Icare Thuisbegeleiding publiceren ieder een eigen jaarverslag. Een toelichting op het jaar 2022 voor de Zorgcentrale Noord/Naast en Espria Ledenvereniging is hieronder opgenomen.

6.2 Shared Service Center (SSC)

Een belangrijke ondersteuning binnen Espria ten behoeve van een efficiënt bedrijfsvoeringsproces wordt gevormd door het Shared Service Center. Het Shared Service Center (SSC) Espria ondersteunt de zorgorganisaties door producten en diensten te leveren. Het SSC bestaat uit 3 organisatieonderdelen, Facilitair, Financiën & Administratie en ICT. Door de bundeling van expertises binnen het SSC kunnen zorgorganisaties binnen Espria zich optimaal richten op het primaire proces: het leveren van goede zorg aan hun cliënten.

6.2.1 SSC Facilitair

De belangrijkste uitdaging voor het SSC Facilitair in 2022 was de eenwording van het SSC Facilitair. Alle facilitaire medewerkers van De Trans, GGZ Drenthe, Icare en Zorggroep Meander zijn ondergebracht in het SSC Facilitair. In totaal circa 550 medewerkers. Voorafgaand aan de overplaatsing is in samenspraak met medewerkers een nieuw functiehuis ingericht met daarin alle functiebeschrijvingen binnen het SSC Facilitair. Alle medewerkers zijn geplaatst in een nieuwe, generieke functie. Binnen maximaal een jaar na plaatsing vinden klankbordgesprekken plaats over de functie.

In 2022 is een aanvang gemaakt met het implementeren van een roostersysteem om alle medewerkers van de zorgorganisaties centraal

te kunnen roosteren. Ook is in 2022 het SSC Facilitair gestart met de voorbereidingen voor de inrichting van een kwaliteitsmanagementsysteem.

In 2022 is, in samenspraak met de zorgorganisaties, inkoopbeleid vastgesteld vanuit de ketengedachte: inkopen doen we samen. Hierdoor is het inkoopproces transparanter gaan verlopen en kunnen leveranciers op een objectieve, transparante en non-discriminatoire wijze worden beoordeeld. Aan de doorontwikkeling van de inkoopfunctie, waaronder het verder uitwerken van contractmanagement en het implementeren van het inkoopbeleid en de samenwerkingsverklaring, wordt in 2023 verder vormgegeven

6.2.2 SSC Financiën & Administratie

De afdeling Personeels- en Salarisadministratie (PSA) heeft zich tot doel gesteld om haar administratieve processen zoveel mogelijk te vereenvoudigen en te digitaliseren. Handmatige werkzaamheden worden stap voor stap teruggebracht en hardcopy documenten worden tot een minimum beperkt. Zo ondertekenen vanaf 2022 nieuwe medewerkers hun arbeidsovereenkomst digitaal. Deze wordt vervolgens automatisch toegevoegd aan het personeelsdossier.

Ook zijn diverse verbeteringen aangebracht in de HR-applicaties. Koppelingen zijn gerealiseerd met andere portals, zoals tussen UWV portal en verzuimapplicatie. Eind 2022 is met de zorgorganisaties van Espria het gesprek gestart hoe we het beheer en onderhoud van de HR-applicaties verder optimaliseren. Ook is in 2022 is besloten om de HR- en Finance applicaties (Beaufort en Exact) naar de cloud te brengen. Een belangrijke mijlpaal.

In 2022 zijn we bij de afdeling Finance overgegaan naar een nieuwe applicatie voor facturatie en debiteurenbeheer. Daarmee zijn we in staat het facturatie- en debiteurenbeheerproces vanuit één applicatie uit te voeren en te beheren. Het order-to-cash proces maakt daarmee een mooie verbeterstap. Medio 2022

werd 10% van de facturen digitaal verzonden; eind 2022 was dit 32%. Samen met de zorgorganisaties streven we er naar dit percentage in 2023 fors te verhogen.

De ontwikkeling van robots om administratieve, repeterende taken weg te nemen heeft in 2022 verder vorm gekregen. De in 2021 uitgevoerde pilot heeft bevestigd dat hier binnen Espria veel kansen liggen. In 2022 is binnen het SSC een expertisecentrum ingericht en zijn kennissessies georganiseerd. In 2023 willen we met de zorgorganisaties een verdere uitbreiding realiseren.

6.2.3 SSC ICT

Naast de digitale strategie gericht op de ontwikkeling van een betere dienstverlening aan de patiënt of client (H.3.2) is het ook van belang intern een goede digitale werkomgeving te ontwikkelen. De afdeling ICT van het SSC is hiervoor verantwoordelijk

DWO

In 2022 is een grootschalig project opgestart om voor de medewerkers een nieuwe digitale werkomgeving te realiseren. Hiermee kunnen we makkelijker en efficiënter (samen-)werken, vanaf iedere werkplek, op elk moment. De nieuwe Digitale Werkomgeving is gebruiksvriendelijk (bijvoorbeeld maar één keer aanmelden voor toegang tot informatie en applicaties) en veilig. Met de nieuwe Digitale Werkomgeving willen we het werken in de zorg beter ondersteunen, waardoor het werk efficiënter kan worden gedaan en administratieve handelingen worden vereenvoudigd.

De overgang naar de Digitale Werkomgeving is een complex traject. Dit omdat we rekening willen houden met de digitale vaardigheden van collega's. De eerste belangrijke stappen zijn gezet. Een deel van de zorgorganisaties werkt inmiddels in de Digitale Werkomgeving en de ervaringen zijn overwegend positief.

SD WAN

De eisen aan onze internetverbinding zijn anders en zwaarder dan in het verleden. Een belangrijke voorwaarde om op onze locaties veilig en toekomstbestendig te kunnen werken is een goede connectiviteit van alle Espria-locaties met het internet en de datacenters. Hierbij is de keuze gemaakt voor een SD WAN oplossing, een moderne netwerkarchitectuur die eenvoudig schaalbaar is in bandbreedte en beschikbaarheid. In 2022 is het technische ontwerp gerealiseerd. Een groot aantal locaties is inmiddels via deze SD WAN oplossing ontsloten. De resultaten zijn positief.

6.2.4 SSC in 2023

Voor 2023 zet het SSC in op de volgende doelen:

- Realisatie van administratieve lastenverlichting: Niet alleen binnen het SSC, maar ook bij het beoordelen van de effecten van de SSC-dienstverlening op de zorgprocessen van de zorgorganisaties.
- Klantbeleving centraal stellen: Samen met de zorgorganisaties wordt gewerkt aan en gestuurd op het verhogen van (ervaren) kwaliteit van dienstverlening.
- Inzetten op effectiviteit en efficiency van de ondersteunende, backofficeprocessen Espria-breed: Vanuit de gedachte 'beter door samen' als SSC en zorgorganisaties elkaar bevragen op welke wijze de backofficewerkzaamheden georganiseerd moeten zijn.
- Inzetten op verdere kostenverlaging: Het verder streven naar verlaging van kosten met minimaal behoud van kwaliteit van dienstverlening. Onder andere vindt een onderzoek plaats naar kostenverlaging van de ondersteunende afdelingen en materiële kosten (Espria-breed) met als doelstelling 10% in twee jaar.

6.3 De Espria Ledenvereniging

Espria kent al jarenlang een belangrijke en strategische samenwerking met de Espria Ledenvereniging. De Ledenvereniging biedt mooie consumentendeals voor haar leden. Anderzijds kunnen leden er terecht voor ondersteunende producten en diensten op het gebied van zorg, welzijn en wonen. Maar liefst zo'n 300.000 huishoudens zijn lid en maken gebruik van producten en diensten rondom zorg, welzijn en wonen. Het werkgebied van Espria komt grotendeels overeen met het werkgebied van de Espria Ledenvereniging.

De Ledenvereniging stimuleert een cultuur van zorgen voor elkaar: het samen redzaam zijn en gemeenschapszin in de wijk. Een groot deel van de cliënten die van de zorgorganisaties Evean, Icare en Zorggroep Meander thuiszorg ontvangen is lid van de vereniging. Burgers kunnen echter ook zonder dat ze in zorg zijn lid worden van de vereniging.

Omdat er in 2022 een grote druk is ontstaan op de zorgorganisaties hebben de zorgorganisaties in 2022 samen met de Ledenvereniging gekeken waar de Ledenvereniging ondersteuning kon bieden. Uit deze sessies zijn een viertal kansrijke initiatieven gekozen die zijn doorontwikkeld. Zo is er een gezamenlijke triage tool ontwikkeld zodat burgers die zorg nodig gaan hebben, niet automatisch rechtstreeks bij een zorgorganisatie uitkomen, maar ook doorverwezen kunnen worden naar de Espria Ledenvereniging als het gaat om informele zorg of naar de Zorgcentrale als het gaat om zorg op afstand. Een ander voorbeeld is een digitaal platform alleen tussen leden onderling waar hulpvraag en aanbod bij elkaar wordt gebracht.

Zorg-professionals van Espria krijgen in 2023 een speciale toegang, zodat ze vragen van cliënten die meer over leven gaan ook als hulpvraag kunnen stellen op dit platform. Tot slot zijn we een experiment gestart door ledenadviseurs onderdeel te laten zijn van een thuiszorgteam.

Zij richten zich op preventieve vraagstukken en op begeleiding bij de overgang van thuis naar het verpleeghuis. Een ander mooi voorbeeld hiervan is het speciale telefoonnummer voor thuiszorgmedewerkers, die een ledenconsulent kunnen bellen voor dagdagelijkse zaken zoals boodschappen doen.

6.4 Zorgcentrale Noord/NAAST

Na ruime verkenning zijn Stichting Sensire / NAAST B.V. en Stichting Espria / Zorgcentrale Noord BV (ZCN) in 2022 definitief een strategische samenwerking aangegaan. Als gevolg hiervan zijn NAAST B.V. en ZCN juridisch gefuseerd per 1 augustus 2022. Zowel Stichting Sensire (via een participatie onderneming) als Stichting Espria houden de helft (50%) van de aandelen van de ontstane fusieorganisatie.

Met de fusie bundelen ze de krachten in de markt van zorg op afstand en werken ze toe naar een nog steviger medisch servicecentrum. Met daarin alle ruimte om te innoveren en dienstverlening te vernieuwen. Vanuit de locaties in Beilen, Veldhoven en Varsseveld verlenen de 240 professionals zorg op afstand aan meer dan 200 opdrachtgevers in zorg en welzijn. Als grootste digitale zorgbedrijf van Nederland biedt NAAST-ZCN de professionals, het platform en de processen om zorg, advies en ondersteuning op afstand te bieden: op het juiste moment en de juiste plek. Want de zorgvragen van cliënten en patiënten veranderen en de wens naar verdere digitalisering in de zorg neemt toe. Naast de huidige diensten zoals persoonsalarmering en medicatiecontrole, biedt NAAST-ZCN een antwoord op de toenemende behoefte aan thuismonitoring en digitale ondersteuning van verpleegkundige zorg voor zowel verpleeg- en thuiszorg, als in het ziekenhuis. In 2022 heeft NAAST-ZCN een forse uitbreiding weten te realiseren van het aantal zorgpaden voor thuismeten. Denk aan COPD, astma en hormoontherapie bij oncologie.

6.5 Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur bestond in 2022 uit Ria Stegehuis (voorzitter), Arthur Notermans (bestuurder) en Peter van der Noord (non-statutair bestuurder). Peter van der Noord heeft besloten eind 2022 terug te treden. In 2022 is een vacature gesteld voor een 3e statutair bestuurder. Met de benoeming van Grietje van Buiten is deze vacature per 1 april 2023 ingevuld.

De Raad van Bestuur is primair verantwoordelijk voor de strategie, het beleid van het concern en de realisatie van doelstellingen. Hij ziet daarnaast toe op de beheersing van risico's en de naleving van wettelijke verplichtingen. De besluitvorming binnen de Raad van Bestuur vindt plaats met meerderheid van stemmen. Indien de Raad van Bestuur niet tot consensus komt en uitstel van een besluit tegen het belang van de stichting in gaat, heeft de voorzitter een doorslaggevende stem. Een aantal besluiten is statutair voorbehouden aan de goedkeuring van de Raad van Commissarissen.

6.5.1 Portefeuilleverdeling Raad van Bestuur

Ria Stegehuis was in 2022 als voorzitter van de Raad van Bestuur primair verantwoordelijk voor de concernstrategie, mens & arbeid, concern kwaliteit, communicatie, juridische zaken en de VVT-onderdelen Icare, Evean en Meander. Binnen de Raad van Bestuur is zij het eerste aanspreekpunt voor de zorgverlening en de Espria ledenvereniging. Daarnaast is zij gesprekspartner van de Centrale Cliëntenraad en Centrale Ondernemingsraad Espria. Arthur Notermans heeft als bestuurder in 2022 onder andere het financiële beleid, control, treasury, risicomanagement, ICT, vastgoed en bedrijfsvoering in zijn portefeuille gehad. Binnen de Raad van Bestuur is hij het eerste aanspreekpunt voor Naast-ZCN en het SSC. Peter van der Noord was in 2022 het eerste aanspreekpunt voor GGZ Drenthe, De Trans, Icare Jeugdgezondheidszorg en Icare Thuisbegeleiding en heeft samen met de bestuursvoorzitter kwaliteit & veiligheid in portefeuille.

De Nederlandse vereniging voor bestuurders in de zorg (NVZD) heeft een accreditatiesysteem ontwikkeld voor zorgbestuurders. In dit accreditatietraject wordt getoetst of bestuurders actief werken aan hun professionele ontwikkeling en zelfreflectie. De leden van de Raad van Bestuur zijn geaccrediteerd en ingeschreven in het Register van geaccrediteerde bestuurders in de zorg.

6.5.2 Overzicht nevenfuncties leden van de Raad van Bestuur

Ria (F.H.) Stegehuis (1959)	
Functie:	Voorzitter Raad van Bestuur
Benoemd:	1 december 2021
Relevante nevenfuncties:	● Lid Raad van Toezicht Pro Persona GGZ, de Pompe Stichting ● Lid Coöperatiebestuur PGGM
Peter (P.) van der Noord (1965)	
Functie:	Lid Raad van Bestuur (non-statutair)
Benoemd:	1 april 2020
Relevante nevenfuncties:	● Lid Bestuursadviescommissie 'Goed Bestuur' VGN
Arthur (A.M.) Notermans (1962)	
Functie:	Lid Raad van Bestuur
Benoemd:	1 november 2015
Relevante nevenfuncties:	● Voorzitter Raad van Toezicht Basalt ● Lid Raad van Commissarissen Landzijde ● Lid Bestuur De Nederlandse GGZ

6.6 Cliënten medezeggenschap (centrale cliëntenraad)

We vinden het belangrijk dat cliënten en hun naasten en verwanten betrokken zijn bij zaken die hun dagelijks leven raken. Op individueel niveau vindt dit plaats door gezamenlijke afspraken vast te leggen in het zorgplan. Cliënten zijn vaak zelf het best in staat de vraag te beantwoorden tot welk resultaat de geboden zorg moet leiden. Het gaat immers om de kwaliteit van hun leven. Op gemeenschappelijk niveau vindt inspraak plaats door de formele cliëntenmedezeggenschap.

De cliëntenmedezeggenschap vindt haar (wettelijke) basis in de Wet medezeggenschap zorginstellingen 2018 en de Governancecode Zorg.

Medezeggenschap voor cliënten is binnen Espria op verschillende lagen georganiseerd, van individueel, locatie en groepsmaatschappij niveau tot op Espria niveau. Het zwaartepunt van de cliëntmedezeggenschap ligt op de kwaliteit van zorg en arbeid op het kleinste niveau en daarmee is de clientmedezeggenschap één van de belangrijkste kurken waar Espria op drijft.

6.6.1 Samenstelling en organisatie cliëntenmedezeggenschap

Medezeggenschapstructuur

De medezeggenschapstructuur voor cliënten is binnen Espria op drie niveaus georganiseerd:

lokaal/wijk niveau

groepsmaatschappij
niveau (zorgbedrijf)

op concernniveau

De CCR Espria is de centrale cliëntenraad op concernniveau.

Afgevaardigden uit de cliëntenraden van de groepsmaatschappijen vormen de Centrale Cliëntenraad Espria (CCR). Dit jaar met de nieuwe RvB voorzitter, Ria Stegehuis, als gesprekspartner.

De CCR is in de kern verantwoordelijk voor de ontwikkeling van een krachtige cliëntpositie en overlegt en denkt mee met de Raad van Bestuur van Espria en adviseert het bestuur gevraagd en ongevraagd over strategisch beleid dat meer dan één bedrijfsonderdeel van Espria betreft en dat de client raakt.

6.6.2 De focus van de CCR in 2022

In 2022 zijn met name de impact van het coronavirus en de negatieve ontwikkeling van de begroting en de hiermee samenhangende problematiek van verzuim en bedbezetting belangrijke terugkerende punten van zorg geweest op de agenda van de CCR. Daarnaast heeft de CCR afgelopen jaar aandacht gehad voor een aantal thema's die helpend zijn aan de cliënt, met als doel dat cliënten zich gehoord voelen. Elk CCR-lid heeft één of meerdere aandachtsthema's onder zijn/haar hoede. De aandachtsthema's voor 2022 waren:

- Digitale strategie
- Investering en Innovatie
- Merkbaar Beter
- Verzuim
- Informele zorg
- Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)
- Wonen en Zorg

Omdat het thema Zorg en Wonen zeer belangrijk is voor de client en actueel heeft dit thema in het jaar 2022 bijzondere aandacht gehad. De CCR ziet de noodzaak van veranderingen in zorg en wonen in de toekomst en is in 2022 nauw betrokken geweest bij de doorontwikkeling van het strategisch meerjarenbeleid Zorg en wonen van Espria.

Zorg en wonen was ook het thema tijdens de Toogdag voor alle cliëntenraadsleden van Espria op 23 juni. Naar aanleiding van de Toogdag heeft een onlinegesprek plaatsgevonden met een afvaardiging van het programma Wozo van VWS, het DB van de raad en een aantal lokale cliëntenraadsleden. Tijdens dit overleg heeft de CCR Espria de afvaardiging uitgenodigd voor een werkbezoek in 2023.

6.6.3 Overleggen

- De CCR heeft negen keer overleg gehad met de voorzitter van de RvB van Espria, waarvan twee keer in aanwezigheid van een afvaardiging van de RvC Espria.
- Het Dagelijks Bestuur van de CCR Espria heeft deelgenomen aan bijeenkomsten met andere Dagelijkse Besturen van Centrale Cliëntenraden van grote zorgconcerns, onder leiding van het Landelijk Overleg Cliëntenraden (LOC).
- De CCR heeft overleg gehad met het Dagelijks Bestuur van de Centrale Ondernemingsraad Espria.
- Het DB van de CCR Espria heeft overleg gehad met de remuneratiecommissie van de RvC Espria.

6.6.4 Uitgebrachte adviezen

- Advies begroting en jaarplan Espria 2022
- Advies jaarrekening Espria 2021
- Advies profiel 3e bestuurder Espria
- Advies begroting en jaarplan Espria 2023.

Daarnaast heeft de CCR heeft inhoudelijk geadviseerd onder meer over de zienswijze fusie ZCN en NAAST, inrichting cliëntenmedezeggenschap Icare Thuisbegeleiding en Rode draad Transitieplan Espria aan de RvB.

6.7 Medewerkers medezeggenschap (Centrale ondernemingsraad)

Binnen Espria willen we medewerkers actief betrekken en direct invloed laten uitoefenen op de organisatie van zorg en het eigen werk. Dit draagt bij aan een positieve werkbeleving en leidt tot meer effectiviteit. De medezeggenschap vertegenwoordigt alle medewerkers binnen Espria. Op de werkvloer, daar gebeurt het. Voel je je bij ons welkom? Word je gezien, gewaardeerd en gerespecteerd?

6.7.1 Samenstelling en organisatie medewerkersmedezeggenschap

De formele medezeggenschapstructuur voor medewerkers is binnen Espria op twee niveaus georganiseerd.

Ondernemingsraden per zorgorganisatie/bedrijfsonderdeel
Medezeggenschap dicht bij de medewerker. Bespreking van zaken die de medewerker van de zorgorganisatie/het bedrijfsonderdeel direct raken.

Centrale Ondernemingsraad

De lokale ondernemingsraden – met uitzondering van de (Tijdelijke) OR Icare TBG en de (Tijdelijke) OR SSC Facilitair Bedrijf, zijn hierin vertegenwoordigd. Bespreking van strategische, beleidsmatige en tactische zaken die van gemeenschappelijk belang zijn voor alle of voor de meerderheid van de zorgorganisaties/bedrijfsonderdelen.

De Centrale Ondernemingsraad (COR) bestond eind 2022 uit 13 leden. Ieder bedrijfsonderdeel kan twee leden afvaardigen.

6.7.2 Samenstelling COR

Ondernemingsraden die in de COR zijn vertegenwoordigd	OR De Trans OR Eveen OR GGZ Drenthe OR Icare JGZ OR Icare VVT OR SSC F&A/ICT OR Zorggroep Meander
Ondernemingsraden die (nog) niet in de COR zijn vertegenwoordigd	Tijdelijke OR Icare TBG Tijdelijke OR SSC Facilitair Bedrijf

6.7.3 Terugblik 2022

- 2022 is gestart met een nieuwe zittingstermijn, een nieuw dagelijks bestuur voor de COR en een nieuwe overlegpartner/voorzitter van de Raad van Bestuur. Aanleiding voor de COR om een startbijeenkomst en scholing te organiseren om elkaar (nog beter) te leren kennen, ervaringen te delen, werkwijzen te actualiseren en zich nieuwe inzichten eigen te maken.
 - In het overleg met de Raad van Bestuur blijft de COR het belang, dat medewerkers vroegtijdig invloed kunnen uitoefenen op voorgenomen beleid en besluiten die hun werk en arbeidsomstandigheden raken, benadrukken. Bij alle advies- en instemmingsaanvragen toetst de COR of medewerkersparticipatie voldoende heeft plaatsgevonden.
 - De COR heeft twee initiatiefvoorstellen ingediend:
 - Omgaan met medewerkers die arbeidsongeschikt zijn geworden als gevolg van het onvoldoende beschermd werken met coronapatiënten;
 - De werkwijze bij aanstelling en ontslag van bestuurders en toezichthouders.
- Beide voorstellen zijn door de Raad van Bestuur overgenomen.

- Het programma Digitaal aan Zet, en in het bijzonder de overgang naar de nieuwe digitale werkomgeving, heeft grote gevolgen voor medewerkers. Reden voor de COR hier regelmatig met bestuurder over in overleg te gaan en aanbevelingen te doen over de communicatie en het 'digi-aardig' zijn richting medewerkers.
- De COR heeft periodiek informeel overleg met de Raad van Bestuur en de Groepsraad, onder andere om gezamenlijk te zoeken naar overeenkomst en verbinding.
- Aan het halfjaarlijks overleg over de algemene gang van zaken binnen Espria neemt naast de Raad van Bestuur ook een delegatie van de Raad van Commissarissen deel. De COR vindt het belangrijk om regelmatig de dialoog aan te gaan. Hierbij komt ook de meerwaarde van de COR, praktische kennis over werkprocessen en het reilen en zeilen op de werkvloer, tot uitdrukking.
- In het kader van de herziening van het verouderde medezeggenschapsstatuut medewerkers Espria, heeft de COR de ondernemingsraden van de zorgorganisaties om inbreng gevraagd. In het voortraject heeft overleg met de Groepsraad plaatsgevonden.

6.7.4 Vooruitblik 2023

De COR streeft naar een cultuur van lef, om met elkaar vanuit verschillende invalshoeken te kijken naar wat écht nodig is. Ook in 2023 zal de COR lastige gespreksonderwerpen niet uit de weg gaan. De COR wil vaker het initiatief nemen en (nog bewuster) keuzes maken waar als medezeggenschap wel of niet op in te zetten. De COR streeft er naar om vroegtijdig betrokken te zijn door te gaan werken met eigen toetsingscriteria.

6.8 Medewerkersparticipatie: Verpleegkundigen Advies Raad

Een belangrijk onderdeel van het behoud van medewerkers is de medewerker in de eigen professionele kracht laten functioneren en met plezier laten

werken. We vinden het daarom belangrijk een klimaat te scheppen waarin voor medewerkers hun professionele autonomie en zeggenschap over het eigen vak de standaard is. De (zorg)professional voert dan regie op de eigen beroepsontwikkeling en -uitoefening zodanig dat zij invloed kunnen hebben op het beleid dat hen raakt in de dagelijkse beroepsuitoefening. Hierdoor wordt ruimte gecreëerd voor professionals die eigenaarschap en verantwoordelijkheid voelen en willen nemen.

espria parel

De Verpleegkundigen Advies Raad (VAR) Espria heeft in 2022 op verschillende vlakken stappen gezet om verder vorm en inhoud te geven aan de professionele verpleegkundige identiteit van onze medewerkers. Maar ook aan de eigenheid als overlegorgaan. Samen met de Raad van Bestuur is gesproken over het vormgeven van professionele zeggenschap, zowel binnen de zorgorganisaties als op Espria-niveau. De nadruk ligt hierbij op de verbinding tussen professionele zeggenschapsplatforms binnen Espria in de behandeling van actuele thema's, zowel intern als extern georiënteerd. Zo heeft de VAR in 2022 een rol gespeeld bij het stimuleren en ondersteunen van zorgorganisaties bij het aanvragen van subsidieaanvragen rond professioneel zeggenschap.

Het streven is om tussen de VAR, de Raad van Bestuur en de zorgorganisaties te komen tot een gelijkwaardige, wederzijdse en vrije gedachtewisseling die leidt tot nieuwe inzichten. 2022 stond ook in het teken van de werving van nieuwe leden, zodat alle zorgorganisaties in de VAR vertegenwoordigd zijn.

6.9 Raad van Commissarissen

6.9.1 Werkwijze en onafhankelijkheid

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen Espria en haar zorgorganisaties. Daarnaast vervult de Raad de werkgevers- en adviesrol naar de Raad van Bestuur.

Het reglement van de Raad van Commissarissen bevat regelingen met betrekking tot onder andere onafhankelijkheid, tegenstrijdige belangen en nevenfuncties. Alle commissarissen zijn onafhankelijk en kunnen ten opzichte van elkaar, de Raad van Bestuur en andere organen onafhankelijk functioneren, mede als gevolg van de waarborgen in het reglement. In 2022 is geen sprake geweest van (transacties met) tegenstrijdige belangen waarbij een lid van de Raad van Commissarissen of de Raad van Bestuur betrokken is geweest.

6.9.2 Terugblik op 2022

De Raad heeft in het verslagjaar zeven maal vergaderd in aanwezigheid van de Raad van Bestuur. Voorafgaand aan deze vergaderingen voert de Raad zijn eigen vooroverleg.

Door het jaar heen brengen leden van de Raad van Commissarissen gebruikelijk diverse werkbezoeken aan locaties van de zorgorganisaties. Er zijn diverse (online) ontmoetingen geweest om de verbinding met de organisatie en de beeldvorming met betrekking tot de activiteiten die binnen het concern hebben plaatsgevonden te behouden. Daarnaast hebben leden van de Raad van Commissarissen verschillende vergaderingen van de Groepsraad bijgewoond.

Gedurende het jaar hebben meerdere leden van de Raad van Commissarissen overlegvergaderingen met de Centrale Cliëntenraad en de Centrale Ondernemingsraad (digitaal) bijgewoond. In deze bijeenkomsten wordt

gebruikelijk stil gestaan bij de ontwikkelingen in de afgelopen periode en wordt vooruitgeblikt op belangrijke ontwikkelingen binnen en buiten de organisatie.

De Raad van Commissarissen heeft in het verslagjaar 2022 bestuursbesluiten goedgekeurd ten aanzien van de volgende onderwerpen:

- Treasury jaarplan Espria 2022
- Aangepaste aandeelhoudersovereenkomst en statuten Naast-ZCN
- Kredietfaciliteitverlening De Trans
- Jaarverslag Espria 2021
- Jaarrekening Espria 2021
- Aanpassing treasury statuut Espria
- Voorstel HIC GGZ Drenthe
- Vervanging leverancier cashless passen
- Jaarplan Espria 2023
- Geconsolideerde begroting Espria 2023
- Aanpassing RvC reglement (beschikkingsmacht Anbi status)
- Opheffing van Stichting Thuiszorg Service Espria

Naast reguliere agendapunten en bovengenoemde besluitvormingspunten hebben in 2022 de volgende punten aanvullende aandacht gehad:

- Impact corona (afschalen zorg en impact op kwaliteit en volume van zorg)
- Merkenbeleid/-strategie
- (meerjaren-) Strategie, governance, topstructuur
- Governance RvC Naast-ZCN
- Update (verscherpt toezicht) De Trans + Meander + transitie/financiële situatie overige GM
- HIC GGZ Drenthe
- Koers Espria 2030
- Zelfevaluatie

6.9.3 Werkgeversrol

De Raad van Commissarissen is als werkgever onder andere verantwoordelijk voor de evaluatie van het functioneren van de bestuurders, benoeming, schorsing en ontslag van de bestuurders en hun arbeidsvoorwaarden. In dat verband zijn de volgende zaken in 2022 relevant geweest.

- Herbenoeming Arthur Notermans 3e termijn (1 november 2023 t/m 1 november 2027)
- Klasse-indeling WNT Espria en zorgorganisaties 2023

In 2022 heeft de juiste toepassing van de Wet normering topinkomens (WNT) aandacht van de Raad van Commissarissen gehad. De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur voldeed in 2022 volledig aan de regels van de WNT.

De leden van de Raad van Bestuur nemen deel aan de pensioenregeling van het Pensioenfonds voor Zorg en Welzijn. Voor de hoogte van de bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening 2022.

De leden van de Raad van Bestuur zijn geaccrediteerd en ingeschreven in het Register van geaccrediteerde bestuurders in de zorg. Het accreditatiesysteem is ontwikkeld door de Nederlandse vereniging voor bestuurders in de zorg (NVZD). Doel van dit systeem is te toetsen of bestuurders actief werken aan hun professionele ontwikkeling en zelfreflectie. In dat kader participeren de leden van de Raad van Bestuur ook in intervisiegroepen van de NVZD.

6.9.4 Commissies

Commissie kwaliteit

Het toezicht op kwaliteit en veiligheid door de Raad van Commissarissen wordt voorbereid door de commissie kwaliteit. De commissie fungeert als klankbord voor de Raad van Bestuur en bereidt namens de Raad van Commissarissen

de bespreking voor van relevante kwaliteitsaspecten. In 2022 is besloten om de scope van de commissie te verbreden naar cliënt én medewerker en de commissie uit te breiden met een derde RvC lid. De commissie heeft in 2022 vijf keer vergaderd. Naast de periodieke kwaliteitsrapportages, rapportages Mens & Arbeid, Merkbaar Beter en voortgang calamiteitenonderzoeken, zijn de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- Cliënt- en medewerkerstevredenheid
- Impact Corona op kwaliteit en volume te leveren zorg
- Ontwikkelingen binnen de Trans en het door IGJ ingestelde (en in maart 2022 opgeheven) verscherpt toezicht.
- Sociale veiligheid
- Wzd en Wvggz (w.o. wetsevaluatie)
- Integrale zorgakkoorden (IZA/WOZO)
- Inzet zorgtechnologie
- Ontwikkeling professionele medezeggenschap
- Acute zorg GGZ Drenthe

Auditcommissie

Namens de Raad van Commissarissen behartigt de auditcommissie het toezicht op de financiële continuïteit. De auditcommissie adviseert de Raad van Commissarissen bij de goedkeuring van de jaarlijkse begroting en jaarrekening en belangrijke kapitaalinvesteringen. De commissie adviseert de Raad van Bestuur ten aanzien van, onder meer, interne risicobeheersings- en controlesystemen, investerings- en financieringsbeleid en beleid met betrekking tot fiscale aangelegenheden.

In 2022 heeft de auditcommissie zeven keer vergaderd. In drie vergaderingen was de externe accountant aanwezig in verband met de bespreking van het accountantsverslag en de jaarverantwoording 2021, het controleplan voor 2022 en de rapportage van de interim bevindingen 2022. Naast de periodieke rapportages zijn door de commissie onder andere de volgende onderwerpen besproken en voorbereid:

- MVO/duurzaamheid
- Businesscase HIC GGZ Drenthe
- Risico-/fraudebeleid
- Informatiebeveiliging
- Treasury statuut.

Remuneratiecommissie

De benoemings- en remuneratiecommissie adviseert de Raad van Commissarissen bij het selectieproces en remuneratie van leden van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur. De commissie heeft in 2022 een evaluatiegesprek met de leden van de Raad van Bestuur gevoerd hierover verslag uitgebracht aan de Raad van Commissarissen. Voordat de remuneratiecommissie de jaarlijkse voortgangsgesprekken met de Raad van Bestuur heeft gevoerd, hebben gesprekken plaatsgevonden met een aantal directeuren en de medezeggenschapsraden.

De commissie bereidt tevens de zelfevaluatie van de Raad van Commissarissen voor. Verder doet zij voorstellen aan de Raad van Commissarissen betreffende de klasse-indeling WNT en het te voeren bezoldigingsbeleid voor bestuur en toezicht.

Commissie Digitale strategie

De commissie digitale strategie is ingesteld om meer proactief gebruik te kunnen maken van de expertise van de leden van de Raad van Commissarissen op het gebied van digitalisering. De commissie vervult daarmee een belangrijke klankbordfunctie naar de Raad van Bestuur hebben en bereidt meer verdiepende bespreking van relevante onderdelen uit het Programma Digitaal aan Zet in de voltallige RvC voor. De commissie heeft in 2022 vijf keer vergaderd. In de commissie is meermaals gesproken over (de ontwikkeling van) datastrategie en de implementatie van de nieuwe digitale werkomgeving. Verder is stil gestaan bij de voortgang in verschillende projecten, ketenzorg en domotica.

6.9.5 Honorering Raad van Commissarissen

De honorering van de Raad van Commissarissen voldeed in 2022 aan de regels van de WNT. De honorering is vastgesteld op €21.600 op jaarbasis voor een lid en op €32.400 voor de voorzitter. Deze bezoldiging valt binnen de normen die gelden onder WNT. Voor het overzicht van de vergoedingen die aan de commissarissen zijn uitbetaald in 2022 wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening 2022.

6.9.6 Samenstelling Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen bestond op 31 december 2022 uit de volgende personen:

De heer H.J.J.M. Berden (1959)

Functie	Lid van de RvC
Commissie	Commissie kwaliteit (voorzitter)
Hoofdfunctie	• Diverse bestuursfuncties uit hoofde van huidige functie in het ETZ, waaronder bestuurslid EMBRAZE en voorzitter ROAZ
Nevenfuncties	• Bijzonder hoogleraar Organisatie Ziekenhuiszorg Radboud Universiteit • Lid Raad van Toezicht IJsselland Ziekenhuis • Voorzitter Raad van Commissarissen Stichting Studentenhuisvesting Arnhem-Nijmegen
Eerste benoeming	1 juli 2016
Einde benoemingstermijn	1 juli 2024
Herbenoembaar	Nee
Aanwezig bij	6 van 7 vergaderingen

De heer M.J.M. van den Berg (1961)

Functie	Lid van de RvC
Commissie	Audit commissie (voorzitter)
Hoofdfunctie	nvt
Nevenfuncties	• Vicevoorzitter Raad van Toezicht Koninklijke Kentalis • Voorzitter bestuur Stichting Instituut voor Doven • Lid Raad van Toezicht Altrecht • Lid Raad van Toezicht Pensioenfonds Metaal en Techniek
Eerste benoeming	1 september 2019
Einde benoemingstermijn	1 september 2023
Herbenoembaar	Ja
Aanwezig bij	7 van 7 vergaderingen

De heer J.M.L. van Engelen (1959)

Functie	Lid van de RvC (op voordracht van de Centrale Ondernemingsraad)
Commissie	Remuneratiecommissie (voorzitter), commissie Digitale strategie (voorzitter)
Hoofdfuncties	• Hoogleraar Integrated Sustainable Solutions, faculteit Industrieel Ontwerpen, Technische Universiteit Delft • Emeritus Hoogleraar Bedrijfskunde, faculteit Economie en Bedrijfskunde, Universiteit Groningen
Nevenfuncties	• Vicevoorzitter Raad van Commissarissen Nedap • Lid Raad van Toezicht Pensioenfonds Zorg en Welzijn • Lid Bestuur Stichting Triade, UMCG
Eerste benoeming	1 juli 2016
Einde benoemingstermijn	1 juli 2024
Herbenoembaar	Nee
Aanwezig bij	7 van 7 vergaderingen

Mevrouw H. Post (1969)

Functie	Lid van de RvC (op voordracht van de Ledenvereniging Espria)
Commissie	Commissie kwaliteit (lid)
Hoofdfunctie	• Directeur Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie
Nevenfuncties	• geen
Eerste benoeming	1 januari 2022
Einde benoemingstermijn	1 januari 2026
Herbenoembaar	Ja
Aanwezig bij	6 van 7 vergaderingen

Mevrouw J.C. Holscher (1965)

Functie	Lid van de RvC (op voordracht van de Centrale Cliëntenraad)
Commissie	Commissie kwaliteit (lid), commissie Digitale strategie (lid)
Hoofdfunctie	● Lid Raad van Bestuur Mirage Retail Group, CEO Blokker
Nevenfuncties	● Lid Raad van Advies NOBCO/EMCC ● Lid Raad van Commissarissen Cabka
Eerste benoeming	1 september 2019
Einde benoemingstermijn	1 september 2023
Herbenoembaar	Ja
Aanwezig bij	7 van 7 vergaderingen

Mevrouw G.M.C. de Ranitz (1970)

Functie	Vicevoorzitter van de RvC
Commissie	Audit commissie (lid), commissie Digitale strategie (lid)
Hoofdfunctie	● Voorzitter Raad van Bestuur SURF
Nevenfuncties	● Voorzitter Bestuur Praemium Erasmianum ● Lid Raad van Commissarissen VGA Verzekeringen ● Voorzitter Raad van Toezicht Kunstmuseum Den Haag ● Lid Bestuur SIDN Fonds (vanaf 1 oktober 2022)
Eerste benoeming	1 september 2017
Einde benoemingstermijn	1 september 2025
Herbenoembaar	Nee
Aanwezig bij	7 van 7 vergaderingen

De heer A. Rouvoet (1962)

Functie	Voorzitter van de RvC
Commissie	Remuneratiecommissie (lid)
Hoofdfunctie	• Voorzitter GGD/GHOR Nederland • Voorzitter RvT van de Stichting Landelijke Coördinatie COVID-19 bestrijding (LCCB)
Nevenfuncties	• Voorzitter Raad van Toezicht Enver • Lid Adviesraad Augeo Foundation • Voorzitter Maatschappelijke Advies Raad PO-Raad
Eerste benoeming	8 april 2020
Einde benoemingstermijn	8 april 2024
Herbenoembaar	Ja
Aanwezig bij	7 van 7 vergaderingen

6.9.7 Dankwoord vanuit RvC

De Raad van Commissarissen wil graag zijn waardering uitspreken voor de grote inzet en betrokkenheid van alle medewerkers en vrijwilligers in het afgelopen jaar. Corona heeft, ook in 2022, veel impact gehad voor iedereen. Daarnaast was het vanuit financieel perspectief een lastig jaar en ook dat heeft zijn weerslag gehad op de organisatie. De Raad is onder de indruk van de flexibiliteit, het doorzettingsvermogen en de warmte waarmee alle medewerkers en vrijwilligers zich het afgelopen jaar hebben ingezet voor de zorg aan kwetsbare mensen en aan de zichtbare verbetering van zo vele interne processen!'

Raad van Commissarissen, 30 mei 2023

VII

Concern profiel en governance

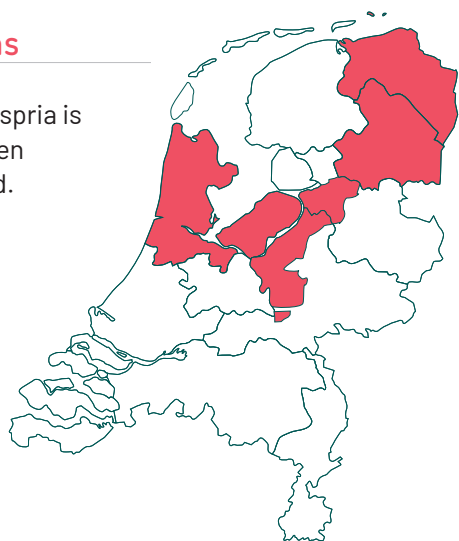
7. Concern profiel en governance

7.1 Algemene gegevens

Naam verslag leggende rechtspersoon	Stichting Espria
Adres	Altingerweg 1
Postcode	9411 PA
Plaats	Beilen
Telefoonnummer	088-3833488
Identificatienummer Kamer van Koophandel	08173909
E-mailadres	info@espria.nl
Internetpagina	www.espria.nl

7.2 Kerngegevens

Het werkgebied van Espria is Noordoost-, Midden- en Noordwest-Nederland.

7.3 Governance

7.3.1 Stichting Espria

Stichting Espria is een zorgconcern met meerdere zorgorganisaties en ondersteunende bedrijfsonderdelen, zoals het Shared Service Center (SSC). De verschillende zorgorganisaties bieden verpleging, verzorging, thuiszorg, thuisbegeleiding, geestelijke gezondheidszorg, jeugdgezondheidszorg, zorg aan mensen met een verstandelijke beperking en zorg op afstand door technologie.

Onder Stichting Espria vallen acht zorgorganisaties. Elke zorgorganisatie heeft een (tweehoofdige) directie die verantwoordelijk is voor de integrale dagelijkse bedrijfsvoering. Het bestuur van deze rechtspersonen wordt gevoerd door Stichting Espria.

7.3.2 Raad van Bestuur

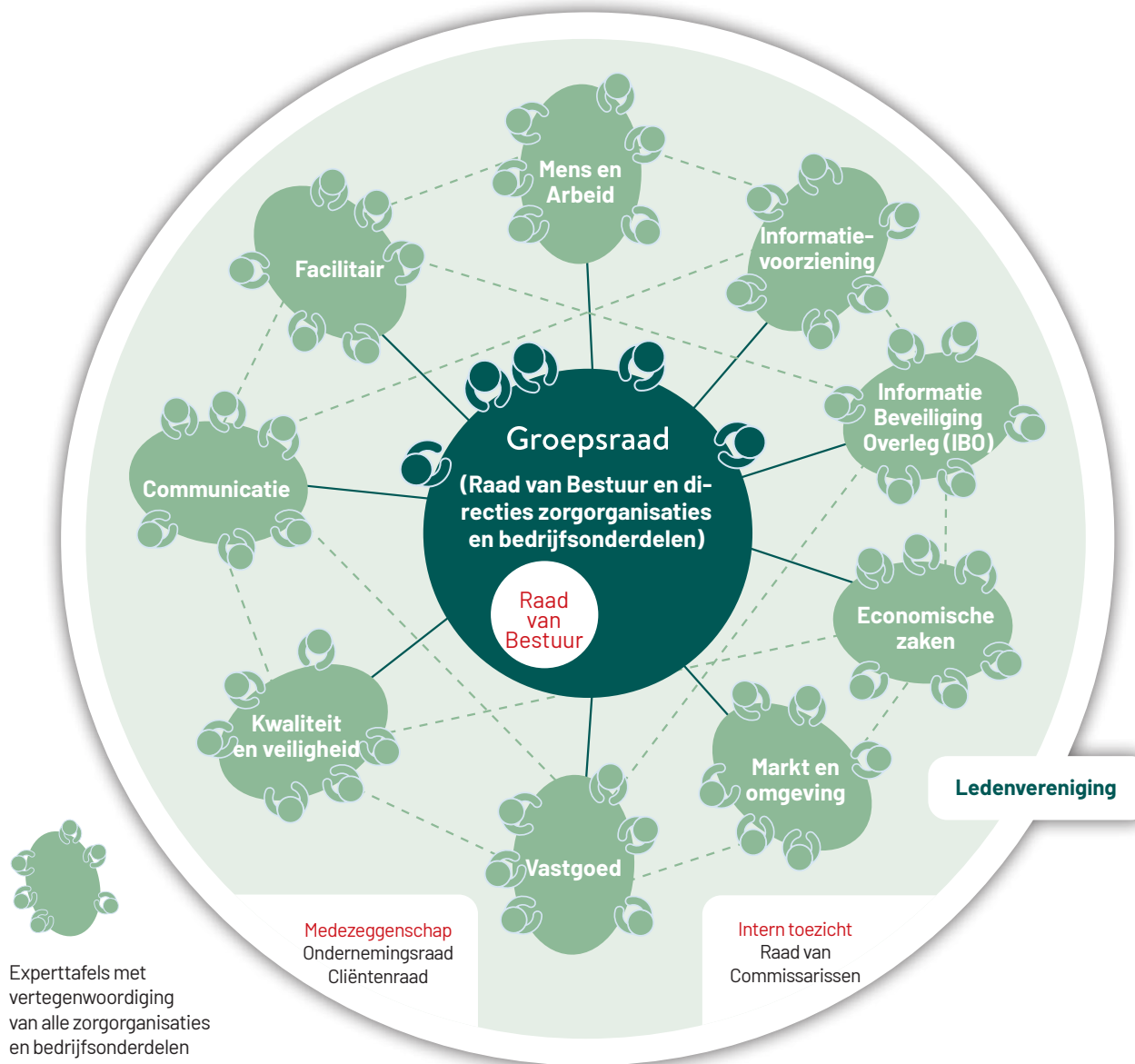
Stichting Espria wordt bestuurd door een driehoofdige Raad van Bestuur. Het accent lag de afgelopen jaren sterk op de interne organisatie. De Raad van Bestuur zal de komende jaren nog meer invulling geven aan zijn externe taken en verantwoordelijkheden en aan verdere profilering van Espria.

7.3.3 Directies

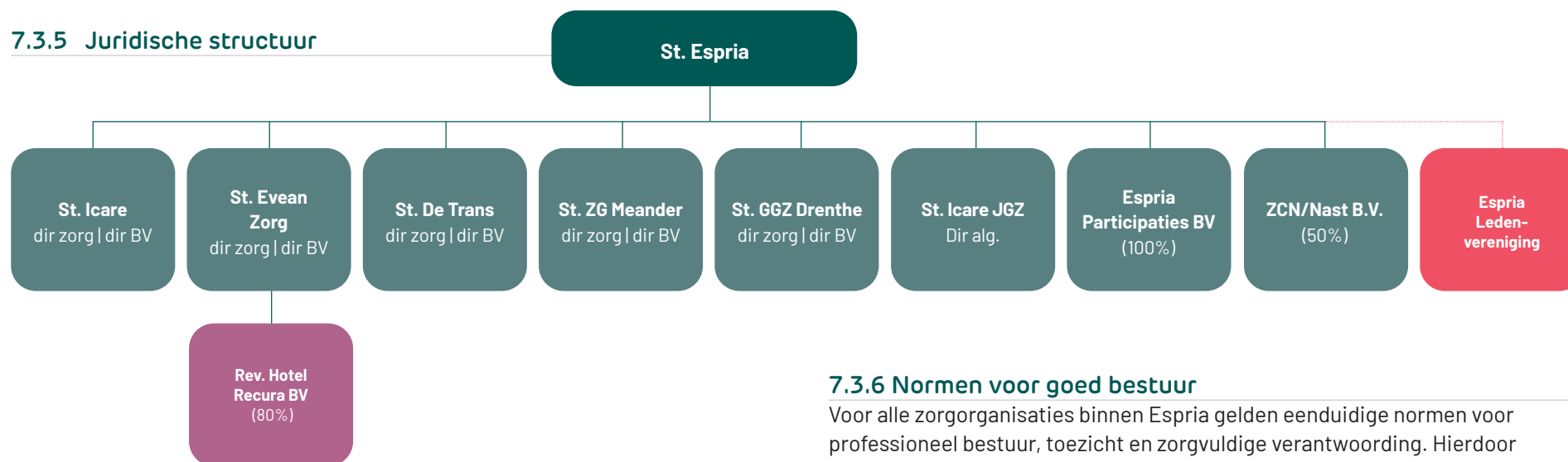
De directies van de zorgorganisaties geven integraal leiding aan hun zorgorganisatie. Binnen vastgestelde inhoudelijke en financiële kaders stellen de directies een eigen beleidsplan en begroting op. Deze worden goedgekeurd door de Raad van Bestuur. De directies zijn binnen de kaders van het jaarplan en de begroting integraal verantwoordelijk voor de geleverde kwaliteit van zorg, het gevoerde personeelsbeleid en een passende bedrijfsvoering van de eigen zorgorganisatie. Daarnaast geven ze samen met de andere directies invulling aan een zo groot mogelijke synergie en de realisatie van de gezamenlijke strategie van Espria. Over het gevoerde beleid van de zorgorganisatie legt de directie verantwoording af aan de Raad van Bestuur, die statutair verantwoordelijk is.

7.3.4 Groepsraad

In de besturingsstructuur van Espria wordt gewerkt met een Groepsraad. De directies van de zorgorganisaties participeren samen met de Raad van Bestuur in de Groepsraad waar kaders voor het concern als geheel en zijn onderdelen worden vastgesteld. Rondom de Groepsraad was in 2022 een aantal experttafels ingericht. Deze tafels adviseren over het beleid en de kaders voor het concern op strategisch niveau. De experttafels zijn gevormd rondom belangrijke strategische thema's, zoals kwaliteit en veiligheid, mens en arbeid, facilitaire zaken en vastgoed.

7.3.5 Juridische structuur

Situatie per 31 december 2022

Espria streeft naar een transparante en eenvoudige juridische structuur van het concern, met bij voorkeur zo weinig mogelijk rechtspersonen. In 2022 waren de volgende belangrijke wijzigingen in de juridische structuur aan de orde.

- Fusie Naast ZCN. Per 1 september 2022 is de fusie tussen Zorgcentrale Noord en NAAST gerealiseerd. Zorgconcern Espria (ZCN) en Sensire (NAAST) zijn beide voor een even groot deel aandeelhouder van de nieuwe organisatie. Vanaf de fusiedatum wordt Zorgcentrale Naast BV niet meegenomen in de consolidatie maar als deelneming verantwoord,
- Opheffen St Thuiszorg Service Espria.

7.3.6 Normen voor goed bestuur

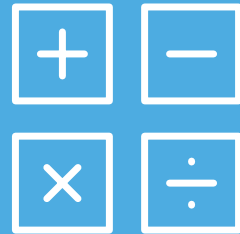
Voor alle zorgorganisaties binnen Espria gelden eenduidige normen voor professioneel bestuur, toezicht en zorgvuldige verantwoording. Hierdoor weten cliënten en verschillende relaties zich verzekerd van kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening en van transparante verantwoording daarover. De statuten van zowel Espria als alle zorgorganisaties voldoen aan de Governancecode Zorg.

7.3.7 Diversiteit man/vrouw-verhouding top Espria directie en Raad van Bestuur

Binnen Espria wordt gestreefd naar een evenwichtige verdeling van bestuurlijke zetels in termen van diversiteit. Op 31 december 2022 bestond 33% van de Raad van Bestuur, 36% van de directieleden en 43% van de Raad van Commissarissen uit vrouwelijke leden.

7.3.8 Wet normering topinkomens

De honorering van bestuurders, toezichthouders, directeuren en andere functionarissen vindt plaats binnen de kaders van de Wet normering topinkomens. De verantwoording hierover is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening 2022 van Espria.

VIII

Geconsolideerde jaarrekening

Inhoud Jaarrekening

8.1 Geconsolideerde jaarrekening	pagina 60
8.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2022	pagina 60
8.1.2 Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2022	pagina 62
8.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2022	pagina 64
8.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	pagina 65
8.1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022	pagina 80
8.1.6 Geconsolideerd overzicht langlopende schulden ultimo 2022	pagina 96
8.1.7 Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2022	pagina 100
8.1.8 Geconsolideerde gesegmenteerde winst-en-verliesrekening	pagina 119
8.2 Enkelvoudige jaarrekening	pagina 124
8.2.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2022	pagina 124
8.2.2 Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2022	pagina 126
8.2.3 Enkelvoudige grondslagen van waardering en resultaatbepaling	pagina 127
8.2.4 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2022	pagina 128
8.2.5 Toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2022	pagina 133
8.3 Overige gegevens	
8.3.1 Statutaire regeling resultaatbestemming	pagina 138
8.3.2 Nevenvestigingen	pagina 138
8.3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	pagina 138

8.1 Geconsolideerde jaarrekening

8.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2022

(na resultaatbestemming)	Ref.	31-Dec-2022	31-Dec-2021
ACTIVA		€	€
Vaste activa			
Materiële vaste activa	2		
- bedrijfsgebouwen en -terreinen		178.540.070	188.520.651
- machines en installaties		22.422.883	21.615.796
- andere vaste bedrijfsmiddelen		26.640.259	24.384.402
- vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		5.578.880	3.307.975
Totaal materiële vaste activa		233.182.092	237.828.824
Financiële vaste activa	3		
- andere deelnemingen		505.987	38.267
- overige vorderingen		294.500	365.180
Totaal financiële vaste activa		800.487	403.447
Vlottende activa			
Voorraden	4		
- grond- en hulpstoffen		139.516	149.838
Totaal voorraden		139.516	149.838
Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	5	1.323.073	1.278.242
Vorderingen	6		
- op handelsdebiteuren		34.742.470	10.859.910
- overige vorderingen		87.388.369	125.468.962
- overlopende activa		5.086.134	5.688.873
Totaal vorderingen		127.216.973	142.017.745
Liquide middelen	8	129.665.270	130.521.833
TOTAAL ACTIVA		492.327.411	512.199.929

8.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2022 (vervolg)

(na resultaatbestemming)	Ref.	31-Dec-2022	31-Dec-2021
PASSIVA		€	€
Eigen vermogen	9		
Gestort en opgevraagd kapitaal		68.529	1.186.574
- wettelijke en statutaire reserve			
- wettelijke		439.620	0
- bestemmingsreserve		12.482.651	16.254.372
- bestemmingsfonds		144.157.213	164.676.191
- overige reserves		29.259.747	27.796.365
- minderheidsbelang derden		1.307	296.770
Totaal eigen vermogen		186.409.067	210.210.272
Voorzieningen	10		
- overige		20.918.217	18.131.611
Totaal voorzieningen		20.918.217	18.131.611
Langlopende schulden	11		
- schulden aan banken		81.773.403	87.063.569
- overige schulden		27.158.264	28.533.837
Totaal langlopende schulden		108.931.667	115.597.406
Kortlopende schulden	12		
- schulden aan banken		10.859.086	10.596.885
- schulden aan leveranciers en handelskredieten		18.031.158	17.008.869
- belastingen en premies sociale verzekeringen		20.049.269	20.990.956
- schulden terzake van pensioenen		13.346.746	891.056
- overige schulden		78.237.080	86.684.794
- overige passiva		35.545.121	32.088.080
Totaal kortlopende schulden		176.068.460	168.260.640
TOTAAL PASSIVA		492.327.411	512.199.929

8.1.2 Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2022

	Ref.	2022 €	2021 €
BATEN UIT BEROEPS- OF BEDRIJFSMATIGE ZORGVERLENING	16		
Zorgverzekeringswet		291.627.258	317.014.140
Wet langdurige zorg		409.734.451	391.409.936
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in artikel 3 van de kaderwet VWSsubsidies of door het Zorginstituut op grond van de artikelen 10.1.3, 10.1.4, 11.1.5 of 11.5.1 van de Wet langdurige zorg		7.543.371	13.901.738
Forensische zorg		20.288.825	19.588.552
Baten uit onderaanneming		2.357.569	2.302.526
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		2.428.866	3.139.399
Opbrengsten Jeugdwet	17	8.805.686	9.564.369
BATEN UIT ANDERE BEROEPS- OF BEDRIJFSMATIGE ACTIVITEITEN	19	23.115.784	24.981.289
NETTO OMZET		765.901.810	781.901.949
Overige bedrijfsopbrengsten	20	34.052.935	37.478.411
SOM DER BEDRIJFSOPBRENGSTEN		799.954.745	819.380.360
BEDRIJFSLASTEN:			
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	21	96.540.795	82.144.596
Lonen en salarissen	22	474.132.998	471.466.701
Sociale lasten	22	78.877.549	75.888.848
Pensioenlasten	22	39.424.794	39.068.687
Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa	23	22.319.207	24.702.448
Overige waardevermindering immateriële vaste activa en materiële vaste activa	24	1.967.729	0
Bijzondere waardevermindering van vlottende activa	25	-62.532	19.414
Overige bedrijfskosten	26	105.677.343	109.396.792
Som der bedrijfslasten		818.877.883	802.687.486
BEDRIJFSRESULTAAT		-18.923.138	16.692.874

8.1.2 Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2022 (vervolg)

	Ref.	2022 €	2021 €
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	27	408.711	382.307
Rentelasten en soortgelijke kosten	27	4.844.362	5.551.666
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		-23.358.789	11.523.515
Belastingen	28	0	57.794
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	29	-187.447	0
RESULTAAT NA BELASTINGEN		-23.546.236	11.581.309
Aandeel derden in resultaat	29	295.463	-44.253
NETTORESULTAAT		-23.250.773	11.537.056
RESULTAATBESTEMMING			
Het resultaat is als volgt verdeeld:		2022 €	2021 €
Toevoeging / onttrekking:			
Bestemmingsreserve:			
Bestemmingsreserve		-3.516.797	-114.138
Bestemmingsfonds:			
Reserve aanvaardbare kosten		-20.518.978	11.353.958
Overige reserves:			
Overige reserves		785.002	297.236
		-23.250.773	11.537.056

8.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2022

	Ref.	2022	2021
		€	€
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN			
Bedrijfsresultaat		-18.923.138	16.692.874
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	23, 24	24.031.967	24.381.377
- mutatie voorzieningen	10	3.150.410	7.969.055
- boekresultaten afstoting vaste activa		1.033	400.642
		27.183.410	32.751.074
Veranderingen in het werkkapitaal			
- voorraden		10.321	-41.501
- mutatie onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten		-44.832	4.619.221
- vorderingen		14.800.773	-48.377.341
- kortlopende schulden (excl. Schulden aan banken)		8.804.735	27.908.466
		23.570.997	-15.891.155
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		31.831.269	33.552.793
- ontvangen interest	27	44.466	8.392
- betaalde interest	27	-5.038.096	-5.852.585
- betaalde winstbelasting	28	0	57.794
- resultaat deelneming	29	-187.447	0
		-5.181.077	-5.786.399
TOTAAL KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		26.650.192	27.766.394
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN			
- investeringen materiële vaste activa	2	-21.223.611	-15.948.838
- des investeringen materiële vaste activa	2	517.434	423.362
- aflossing leningen u/g	3	70.680	70.680
- investeringen in overige financiële vaste activa	3	-467.720	0
- desinvesteringen in overige financiële vaste activa	3	0	5.550
TOTAAL KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN		-21.103.217	-15.449.246
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN			
- aflossing langlopende schulden	11	-10.845.882	-11.071.160
- opname langlopende schulden	11	4.442.344	0
TOTAAL KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN		-6.403.538	-11.071.160
MUTATIE GELDMIDDELEN		-856.563	1.245.989
Stand geldmiddelen per 1 januari		130.521.833	129.275.844
Stand geldmiddelen per 31 december		129.665.270	130.521.833
MUTATIE GELDMIDDELEN		-856.563	1.245.989

8.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

8.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Espria behoort tot het Espria-concern. Stichting Espria staat aan het hoofd van het concern.

Stichting Espria
Altingerweg 1
9411 PA BEILEN
Statutair gevestigd te gemeente Midden-Drenthe
Inschrijfnummer Kamer van Koophandel: 08173909

De activiteiten van het Espria-concern bestaan voornamelijk uit het leveren van verpleging en verzorging, geriatrie revalidatiezorg, jeugdgezondheidszorg, psychiatrische zorg, dienstverlening aan mensen met een verstandelijke beperking en zorg op afstand.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, welke is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor zover deze volgens de regeling openbare jaarverantwoording WMG van toepassing zijn, de regeling openbare jaarverantwoording WMG en daarmee de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving hoofdstuk 655 Zorginstellingen. Tevens zijn de beleidsregels voor de WNT, Wet normering bezoldiging topinkomens publieke en semipublieke sector van toepassing.

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Continuïteitsveronderstelling

Het verslagjaar 2022 is afgesloten met een fors verlies. De oorzaken daarvan zijn aanwijsbaar en dit verlies kunnen we nu dragen. Het heeft invloed op de balansratio's, waaronder solvabiliteit en current ratio. Op groepsniveau zijn de balansratio's op orde. Voor het jaar 2023 zijn door de groepsmaatschappijen doelen gesteld om een transitie te maken naar een structureel gezonde bedrijfsvoering. Eind 2022 is een geactualiseerde meerjarenbegroting inclusief liquiditeitsprognose door de Raad van Bestuur vastgesteld en door de Raad van Commissarissen goedgekeurd. Dit betreft het tijdvak 2023-2026, waarin – aan de hand van de jaarplannen van de groepsmaatschappijen – invulling wordt gegeven aan de transitie in de zorg. De belangrijkste drijvers om tot resultaatverbetering te komen zijn de hogere tarieven vanaf 2023 en een bezetting die weer op de norm komt. Hierbij is van belang om medewerkers te werven en te behouden, de zorg anders in te richten en overheadkosten te beperken. In het bestuursverslag wordt op de transitie in de zorg ook nader ingegaan. De doorrekening van deze plannen is in de meerjarenbegroting tot uiting gekomen.

Voor enkele groepsmaatschappijen is het jaar 2023 een overgangsjaar om vanaf 2024 minimaal een klein resultaat te laten zien. De middelen zijn hiervoor toereikend. Groepsmaatschappij Stichting De Trans verwacht tot en met 2024 een verlies te realiseren. Er is een herstelplan opgesteld met als belangrijkste inzet de reductie van personeel dat niet in loondienst is en (al dan niet tijdelijke) consolidatie van woonlocaties. Stichting Espria heeft ter overbrugging voor deze periode een garantie gesteld tot € 2,5 miljoen.

Op basis van de ingezette acties, begrotingen en huidige prognoses komen wij tot de conclusie dat waardering op basis van de continuïteitsveronderstelling gerechtvaardigd is.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. De grondslagen voor presentatie zijn gewijzigd als gevolg van vervanging van de Regeling Verslaggeving WTZi (tot en met 2021) door de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (2022) en bijbehorende aanpassingen van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving hoofdstuk 655 Zorginstellingen. Dit heeft tot gevolg dat de balans en de winst-en-verliesrekening inclusief vergelijkende cijfers opgesteld zijn in overeenstemming met de modellen C en D in bijlage 1 van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (artikel 2 lid 1 van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG). Deze wijziging in presentatie heeft geen impact op het vermogen en/of het resultaat per 31 december 2021.

De cijfers voor 2021 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2022 mogelijk te maken. Door genoemde stelselwijziging is de rubricering in de jaarrekening aangepast. Dit is zichtbaar in diverse posten van de balans en winst-en-verliesrekening. Dit heeft geen effect op het balanstotaal en het resultaat.

Fouterstel

In de jaarrekening 2021 is één van de lopende huurcontracten ten onrechte verantwoord als operational lease. Dit contract had op basis van de toetsingscriteria gekwalificeerd moeten worden als financial lease. Deze onjuistheid is te kwalificeren als een fout van materiële omvang en wordt retrospectief aangepast. Dit houdt in dat fout in het lopende jaar is hersteld en tegelijkertijd de vergelijkende cijfers zijn aangepast naar de juiste standen.

De impact op de vergelijkende cijfers is als volgt: het balanstotaal per 31 december 2021 is € 11,6 miljoen hoger als gevolg van het activeren van de materiële vaste activa. Daartegenover is een financial leaseverplichting ontstaan van € 14,6 miljoen, waarvan € 0,3 miljoen kortlopend. De impact op het vermogen bedraagt € 3,0 miljoen negatief. De resultaatimpact over verslagjaar 2021 bedraagt € 0,2 miljoen negatief. Tegenover de lagere huurlasten van € 1,1

miljoen staat hogere afschrijvingslasten (€ 0,5 miljoen) en financieringslasten (€ 0,8 miljoen). Deze correcties zijn verwerkt in de vergelijkende cijfers van de huidige jaarrekening.

Financiële instrumenten

Primaire financiële instrumenten omvatten debiteuren en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financierings-verplichtingen, crediteuren en overige te betalen posten. De reële waarde van de kortlopende primaire financiële instrumenten benadert de boekwaarde. Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de grondslagen van waardering van de betreffende posten zoals opgenomen onder 8.1.4.2. Stichting Espria maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten. Ten aanzien van het gebruik van primaire financiële instrumenten loopt Stichting Espria krediet-, rente- en kasstroomrisico's. Onder 8.1.4.2 wordt toegelicht op welke wijze de kredietrisico's en kasstromen zijn voorzien in relatie tot de waardering van vorderingen. In de toelichtingen op de balans zijn de looptijden en rentepercentages op de langlopende schulden nader toegelicht. De organisatie heeft als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Stichting Espria loopt renterisico over de liquide middelen en rentedragende langlopende en kortlopende schulden aan kredietinstellingen. Dit heeft geen gevolgen voor de waardering van de liquide middelen en kortlopende schulden.

Oordelen, schattingen en onzekerheden

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de Raad van Bestuur en de directies oordelen vormen en schattingen en veronderstellingen maken die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen, baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van de Raad van Bestuur en de directies het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal oordelen, schattingen en veronderstellingen: voorziening voor omzetrisico's, uitgangspunten voor bepaling van andere voorzieningen (zoals disconteringsvoet en vertrekkans), uitgangspunten voor bepaling van de compensatiemiddelen inzake corona en inschattingen en aannames die worden gedaan voor de bedrijfswaardeberekening. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen, schattingen inclusief de bij de onzekerheden behorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Espria zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot het concern behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel de stichting als de geconsolideerde maatschappijen van de stichting. Binnen de groep worden dezelfde waarderingsgrondslagen toegepast.

Stichting Espria beschikt op basis van statutaire bepalingen over de volledige zeggenschap over de in de consolidatie opgenomen stichtingen. Daarnaast beschikt Stichting Espria rechtstreeks, dan wel via de dochterstichtingen, over een meerderheidsbelang in de bij de consolidatie betrokken besloten vennootschappen.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten het Espria-concern zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering.

Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor het Espria-concern.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen de volgende stichtingen en vennootschappen die tot het Espria-concern behoren:

- Groep Stichting Evean Zorg te Purmerend;
- Stichting Icare te Meppel;
- Stichting Espria te Beilen;
- Espria Participaties B.V. te Beilen (100%);
- Stichting Zorggroep Meander te Veendam;
- Stichting GGZ Drenthe te Assen;
- Stichting De Trans te Rolde;
- Stichting Icare JGZ te Meppel;
- Stichting Thuiszorg Service Espria te Beilen;
- Zorgcentrale Noord B.V. te Beilen (cijfers tot en met 30 juni 2022).

In de groep Stichting Evean Zorg te Purmerend zijn de volgende entiteiten in de consolidatie opgenomen:

- Stichting Evean Zorg te Purmerend;
- Revalidatiehotel Recura B.V. te Purmerend (80% belang, integraal geconsolideerd).

Stichting Missiehuis Vrijland behoorde tot en met 31 december 2021 tot het Espria Concern. Per 1 januari 2022 is het bestuur van Stichting Missiehuis overgegaan van Stichting Espria naar Warm Hart Zorghuizen B.V. Derhalve zijn de cijfers van Stichting Missiehuis Vrijland alleen meegenomen in de vergelijkende cijfers 2021.

Tot en met het verslagjaar 2021 is Stichting Zorgcentrale Noord onderdeel van het Espria concern als gevolg van gemeenschappelijk bestuur en toezichthouders. Op 17 maart 2022 is Stichting Zorgcentrale Noord omgezet van een stichting in een besloten vennootschap, met de naam Zorgcentrale

Noord B.V. Hiermee heeft Stichting Espria een kapitaalsbelang gekregen. Op 1 juli 2023 is Zorgcentrale Noord B.V. gefuseerd met NAAST B.V., waarbij Zorgcentrale Noord B.V. de verdwijnende partij is en Stichting Espria een belang van 50% heeft gekregen in de fusieorganisatie NAAST & ZCN B.V. De fusieorganisatie is per die datum meer op afstand komen te staan van het concern, waaronder een eigen governance structuur. Er is daarmee geen overheersende zeggenschap meer in de vennootschap. Vanaf 1 juli 2022 is Zorgcentrale Noord B.V. niet langer onderdeel van de consolidatiekring en is het belang in NAAST & ZCN B.V. in de geconsolideerde jaarrekening verantwoord onder de financiële vaste activa als 'andere deelnemingen'.

Verbonden partijen

Alle groepsmaatschappijen van Stichting Espria worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de bestuurders, commissarissen, statutaire directieleden en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Minderheidsbelang derden

Het minderheidsbelang derden wordt gewaardeerd op het proportionele deel van derden in de nettowaarde van de activa en verplichtingen van een geconsolideerde maatschappij, bepaald volgens de waarderingsgrondslagen van de onderneming.

8.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, winst-en-verliesrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden volgens de componentenbenadering geactiveerd en gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De verkrijgings- of vervaardigingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten. Eventuele subsidies worden direct in mindering op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs gebracht. Alleen actiefposten waarvan het economisch risico geheel of nagenoeg geheel door de organisatie wordt gedragen, worden geactiveerd. Aan deze voorwaarde wordt voldaan bij rechtstreekse koop, maar veelal ook bij financial lease of huurkooptransacties. Bij het activeren van activa via de componentenbenadering wordt vastgesteld of het vervangen component nog een boekwaarde heeft. Indien dit het geval is wordt deze versneld afgeschreven. De lasten worden genomen in het betreffende boekjaar.

Afschrijving vindt in het jaar van ingebruikname naar tijdsgelang plaats. Afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het actief en worden per individueel actief bepaald. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Er wordt geen rekening gehouden met een restwaarde. Op bedrijfsterreinen en materiële vaste activa in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Bedrijfsgebouwen en terreinen:	0% - 5%;
Machines en installaties:	5% - 10%;
Andere vaste bedrijfsmiddelen:	10% - 33%.

Er is geen sprake van geactiveerde rente.

Materiële vaste activa die buiten gebruik zijn gesteld en waarover het besluit tot verkoop is genomen, worden gewaardeerd tegen de verwachte opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs onder aftrek van de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Indien de opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde, wordt het verschil ten laste van het resultaat over het boekjaar gebracht.

Groot onderhoud

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Financial Lease

Stichting Espria leaset een deel van de gebouwen en terreinen. Hierbij heeft Stichting Espria grotendeels de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van deze activa. Verwerking van financial leasecontracten vindt plaats tegen de contante waarde van de toekomstige huurverplichtingen, rekening houdend met een disconteringsvoet. De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze verdeeld in een aflossings- en een rentecomponent. De leaseverplichtingen worden exclusief de rentecomponent opgenomen onder de langlopende schulden, rekening houdend met een disconteringsvoet gelijk aan de rentevoet zijnde 4,21%-5,5% (2021: 4,0%-5,5%).

De rentecomponent wordt gedurende de looptijd van het contract verantwoord in de winst-en-verliesrekening met een vast rentepercentage over de gemiddelde resterende aflossingscomponent. De relevante activa worden afgeschreven over de resterende gebruiksduur of, indien korter, de looptijd van het contract.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. Invloed van betekenis wordt in ieder geval

verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Indien onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor het bepalen van de nettovermogenswaarde, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze tot nihil afgewaardeerd waarbij een voorziening wordt gevormd voor de schulden waarvoor Stichting Espria aansprakelijk is (feitelijk of juridisch). De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaaarding worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering. Als resultaat wordt verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de winst-en-verliesrekening.

Overige effecten

Kapitaalbelangen die niet worden aangemerkt als deelneming worden onder de effecten gerubriceerd.

Leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen en overige financiële vaste activa worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgwaardering vindt plaats tegen de geamortiseerde kostprijs. Bijzondere waardeverminderingen worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren,

rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen als sprake is van wijzigingen in omstandigheden waardoor de vraag ontstaat of de boekwaarde van een actief terugverdiend kan worden. Als dergelijke omstandigheden zich voordoen, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat dan wel van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De bedrijfswaarde is de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief of de kasstroomgenererende eenheid naar verwachting zal genereren. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Stichting Espria voert jaarlijks een beoordeling op bijzondere waardeverminderingen met een duurzaam karakter uit, overeenkomstig RJ 121 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, afhankelijk van het bestaan van aanwijzingen dat een actief (of groep van activa) aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Op grond van deze beoordeling

heeft er voor groepsmaatschappij Stichting De Trans een actualisatie van de opgestelde bedrijfswaardeberekening plaatsgevonden. Hieruit blijkt dat de bedrijfswaarde van de materiële vaste activa met ruim € 25 miljoen circa € 2 miljoen onder de boekwaarde per 31 december 2022 ligt.

Vorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out') of lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden. Alleen winkelvoorraad, duur gereedschap, technische onderdelen en horecavoorzieningen worden als voorraad verantwoord.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de verwachte opbrengstwaarde. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's/DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht. Verder wordt de voorziening met het oog op de nuancering van de omzet in mindering gebracht op het saldo onderhanden werk.

Vorderingen

Vorderingen bestaan uit vorderingen op handelsdebiteuren, vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen, overige vorderingen en overlopende activa. Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief transactiekosten. Vervolgwaardering vindt plaats tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Een voorziening dubieuze debiteuren

wordt gevormd bij verwachte oninbaarheid van de vorderingen die naar ouderdom wordt vastgesteld. Posten worden voorzien indien de inbaarheid twijfelachtig is. Debiteurenvorderingen groter dan € 0,1 miljoen worden individueel beoordeeld op inbaarheid.

Vorderingen uit hoofde van financieringstekorten/ schulden uit hoofde van financieringsoverschotten

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget. De vorderingen worden individueel beoordeeld op inbaarheid. Eventuele voorzieningen worden in mindering gebracht op de vordering en ten laste van de omzet gebracht.

Over diverse jaren bestaande vorderingen worden als actiefpost in de balans verantwoord. Over diverse jaren bestaande schulden worden als passiefpost in de balans verantwoord.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt in Gestort en opgevraagd kapitaal, Wettelijke en statutaire reserves, Bestemmingsreserves, Bestemmingsfondsen, Overige reserves en Minderheidsbelang derden.

Gestort en opgevraagd kapitaal

Onder gestort en opgevraagd kapitaal is opgenomen het bij oprichting van de Stichting ingebracht kapitaal.

Wettelijke en statutaire reserves

Wettelijke reserves

Hieronder worden de reserves opgenomen die moeten worden aangehouden krachtens een wettelijke bepaling.

Statutaire reserves

Hieronder worden opgenomen de reserves die moeten worden aangehouden volgens statuten van rechtspersonen binnen het Espria concern.

Bestemmingsreserve

Bestemmingsreserve zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de instelling een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn reserves waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Aanwending van bestemmingsreserves en -fondsen

Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord, en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht.

Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

Overige reserves

Onder de overige reserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de instelling vrij kunnen beschikken.

Minderheidsbelang derden

Het aandeel van derden in het groepsvermogen betreft het minderheidsbelang van derden in het eigen vermogen van geconsolideerde maatschappijen. Het aandeel van derden in het resultaat van geconsolideerde maatschappijen wordt in de winst-en-verliesrekening in mindering gebracht op het groepsresultaat.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen, tenzij het effect van de tijds waarde van geld van te verwaarlozen betekenis is. De rentemutatie van voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde is verantwoord als dotatie aan de voorziening. De gehanteerde disconteringsvoet volgt de hoogwaardige bedrijfsobligaties. Indien geen betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de momenten waarop de uitgaven plaatsvinden, vindt waardering van voorzieningen plaats tegen nominale waarde.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening reorganisaties

Voor uitgaven in het kader van een reorganisatie wordt een voorziening gevormd. Het betreffen kosten die rechtstreeks ontstaan als gevolg van de reorganisatie. Deze zijn onderbouwd met een gedetailleerd en geformaliseerd reorganisatieplan. Indien afvloeiing van personeel aan de orde is, zijn de kosten hiervan meegenomen voor zover er ook gerechtvaardigde verwachtingen zijn gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen heeft. Van een

gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming.

Voorziening jubilea-uitkeringen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op de contante waarde van gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet volgt de hoogwaardige bedrijfsobligaties.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

Voor langdurig zieke medewerkers is een voorziening gevormd op basis van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voor zover deze na 31 december 2022 vallen, gebaseerd op 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar, voor zover hiervoor geen vergoeding (bijvoorbeeld uit verzekering) wordt ontvangen.

Voorziening verlieslatende contracten

Een voorziening voor verlieslatende contracten wordt gevormd voor contracten waarbij een negatief verschil ontstaat tussen de na de balansdatum te ontvangen prestatie en de na de balansdatum te verrichten contraprestatie. Waardering vindt plaats tegen de contante waarde van de geschatte toekomstige onvermijdbare kosten. De gehanteerde disconteringsvoet volgt de hoogwaardige bedrijfsobligaties.

Voorziening stoppen met werken na 45 jaar

De voorziening voor stoppen met werken na 45 jaar betreft een voorziening uit hoofde van de cao-regeling en wordt getroffen voor werknemers binnen de sector VVT die mogen stoppen met werken na aantoonbaar 45 dienstjaren

binnen zorg en welzijn gewerkt te hebben, waarvan de laatste 5 jaren bij een of meerdere werkgever(s) in de VVT en waarvan minimaal 20 jaren in een zwaar beroep. De berekening is gebaseerd op een extrapolatie van reeds bekende instroom naar de looptijd van de regeling en houdt rekening met het risico op een boete in het kader van de Regeling Vervroegde Uittreding indien er eerder dan 3 jaar voor de AOW-leeftijd uitkeringen plaatsvinden. De berekening is gebaseerd op de contante waarde, de gehanteerde disconteringsvoet volgt de hoogwaardige bedrijfsobligaties.

Voorziening generatiepact

De voorziening voor minder werken uit hoofde van de cao-regeling voor de sector GGZ en GHZ geeft medewerkers de mogelijkheid om voorgaand aan de AOW-gerechtigde leeftijd gedurende een periode van maximaal vier respectievelijk drie jaar minder te gaan werken, indien aan bepaalde voorwaarden inzake dienstverband en type functie wordt voldaan. De berekening is gebaseerd op een extrapolatie van reeds bekende instroom naar de looptijd van de regeling en een schatting van toekomstige nieuwe aanmeldingen van medewerkers die op 31 december voldoen aan bovenstaande criteria. De regeling geldt voor de looptijd van de cao en eindigt derhalve op 31 december 2025 respectievelijk 29 februari 2024. Gezien de omvang van de voorziening en looptijd van de regeling is geen rekening gehouden met sterftekans en zijn bedragen nominaal berekend.

Langlopende schulden

De langlopende schulden hebben een resterende looptijd van meer dan één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

8.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben dan wel in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben. Baten en lasten uit voorgaande jaren (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) die in dit boekjaar zijn geconstateerd, waarbij geen sprake is van een materiële fout, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

Algemeen

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is en de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Zorgverzekeringswet

Uitgangspunten Wijkverpleging

De wijkverpleging wordt bekostigd vanuit de Zorgverzekeringswet (uitgevoerd door zorgverzekeraars). Per zorgverzekeraar zijn specifieke contracteringsvoorwaarden van toepassing en voor de wijkverpleging geldt een bekostiging waarbij geen sprake is van een onafhankelijk indicatieorgaan voor de te leveren zorg. Het is niet uitgesloten dat bij materiële controles door verzekeraars afwijkingen van beleidsregels of contractvoorwaarden worden geconstateerd die leiden tot verrekeningen van reeds geleverde en gefactureerde zorg. Hieraan zijn onzekerheden voor de omzetverantwoording verbonden die naar beste weten zijn geschat. Resterende onzekerheid is als niet materieel geschat.

Uitgangspunten compensatiemaatregelen COVID-19

Opbrengsten uit hoofde van corona compensatiemaatregelen worden verantwoord onder de opbrengstcategorie van waaruit de compensatie wordt ontvangen. Dit geldt voor zowel compensatie van omzetderving als compensatie van meerkosten.

Prestatiebekostiging Zorgverzekeringswet

Algemeen

Met ingang van 1 januari 2022 is bij Stichting GGZ Drenthe het zorgprestatie-model in werking getreden. Onder het zorgprestatiemodel worden de opbrengsten uit zorgprestaties verantwoord op basis van de in het boekjaar werkelijk geleverde prestaties en de daarvoor overeengekomen tarieven met zorgverzekeraars. Een prestatie betreft een verblijfsdag, een (groeps) consult, een toeslag of een overige prestatie (bijvoorbeeld ambulante dagbesteding). Bij de opbrengstverantwoording is rekening gehouden met de productieafspraken welke met betrekking tot het boekjaar 2022 zijn overeengekomen met de zorgverzekeraars. Voor de vergelijkende cijfers geldt dat de omzet is bepaald volgens het oude bekostigingsmodel; de DBC-systematiek. Hierin heeft Stichting GGZ Drenthe de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals onderstaand opgenomen. De DBC-systematiek kent inherente beperkingen. Deze generieke landelijke risico's en onduidelijkheden zijn opgelost door het uitvoeren van jaarlijkse zelfonderzoeken vanaf 2013. De zelfonderzoeken 2013 tot en met 2021 zijn afgerond. Per 31 december 2021 zijn alle DBC's afgesloten ('harde afkap') en is geen sprake meer van een onderhanden werk positie, maar alleen afgesloten maar nog niet gefactureerde DBC's.

Toelichting op de omzetverantwoording voor de boekjaren 2015 tot en met 2022

Bij de omzetverantwoording is sprake van schattingsposten ten aanzien van onder meer de toerekening aan boekjaren van de vanuit de schadelastprognoses verwachte overproductie per verzekeraar per contractdeel en de waardering

van onderhanden projecten (tot 2021). De Zvw-omzet en daarbij behorende balansposten zijn naar beste weten bepaald en daarbij is rekening gehouden met belangrijke schattingsfactoren en onzekerheden die landelijk een rol spelen en ook bij Stichting GGZ Drenthe van toepassing zijn.

a) Zelfonderzoek 2020 en 2021

De zelfonderzoeken 2020 en 2021 zijn afgerond en er is overeenstemming bereikt met de controlerende zorgverzekeraars. De effecten van het zelfonderzoek 2020 en 2021 zijn afgedekt met de getroffen voorziening voor overproductie. Tevens dient er ook rekening mee te worden gehouden dat de uiteindelijke financiële afwikkeling kan afwijken van de inschatting in de jaarrekening 2022. Dit risico wordt echter als niet materieel geschat.

b) Schadelast(deel)plafond(s) kunnen wijzigen als gevolg van diverse contractafspraken

Stichting GGZ Drenthe heeft diverse contractafspraken gemaakt met de zorgverzekeraars die van invloed kunnen zijn op het totale schadelastplafond en de eventuele deelplafonds voor de schadejaren tot en met 2022. De deelplafonds verschillen per contract en zijn afhankelijk van een groot aantal factoren. Voor een deel kan per balansdatum nog geen exacte inschatting gemaakt worden van de uitkomsten van deze contractafspraken en de gevolgen daarvan voor de schadelast(deel)plafond(s).

Bij de bepaling van de contractafspraken tot en met 2021 per zorgverzekeraar is rekening gehouden met overeengekomen substitutie tussen Basis GGZ en Specialistische GGZ, overeengekomen afspraken ten gevolge van wijzigingen marktaandeel zorgverzekeraars en indien van toepassing de afgesproken aantallen geopende DBC's en prijzen per cliënt.

Vanaf 1 januari 2022 is voor de ZVW overgegaan naar een andere financieringsystematiek; van DBC's naar ZPM. Deze overgang van bekostiging van trajecten naar meer een p*q benadering, verlaagt de onzekerheden rondom de onrechtmatigheid en de schadelastplafonds.

c) Zorgcontractering en schadelastprognoses die hieraan verbonden onzekerheden bevatten

Door Stichting GGZ Drenthe zijn uit hoofde van de zorgcontractering tot en met 2022 met zorgverzekeraars afspraken gemaakt over de zorgverlening op schadelastjaar. Daarbij is een inschatting gemaakt van de (verwachte) realisatie van deze contractafspraken. Met de uitkomsten van deze analyse en onze schadelastprognose is rekening gehouden bij de bepaling van de opbrengstverantwoording. Voor zover uit de analyse op (deel)contract niveau een verwachte overproductie blijkt, is deze volledig toegerekend aan het boekjaar 2022. Resterende onzekerheden worden als niet materieel geschat.

Afsluitend

De onzekerheden bij de hiervoor genoemde factoren versterken elkaar. De in deze jaarrekening 2022 uitgewerkte en onderbouwde schattingen kunnen derhalve in de realisatie afwijken. De uiteindelijke uitkomsten zullen blijken uit de eindafrekeningen met de zorgverzekeraars en zullen op concernniveau niet tot een materiële afwijking leiden. De in deze jaarrekening opgenomen bedragen zijn gebaseerd op de beste schatting.

Jeugdwet

Bij het bepalen van de omzet Jeugdwet heeft de stichting de algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd. Per gemeente zijn verschillende producten afgesproken en gelden separate voorwaarden (zoals de tijdige aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, e.d.). De wijze waarop de individuele gemeenten overgaan tot afwikkeling en vaststelling is op dit moment nog niet bekend. Dit heeft gevolgen die leiden tot onzekerheden inherent aan de omzetverantwoording die naar beste weten zijn geschat.

Baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

Bij het bepalen van de opbrengsten Wmo heeft de stichting de algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd. Per gemeente zijn verschillende producten afgesproken en gelden separate voorwaarden (zoals

de tijdige aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, e.d.). De wijze waarop de individuele gemeenten overgaan tot afwikkeling en vaststelling is op dit moment nog niet bekend. Dit heeft gevolgen die leiden tot onzekerheden inherent aan de omzetverantwoording die naar beste weten zijn geschat.

Overige zorgprestaties worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Overige bedrijfsopbrengsten

Subsidies

Subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat Stichting Espria zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De subsidies van ministeries/gemeenten/ provincies worden verantwoord op basis van de werkelijk geleverde zorg en diensten in het boekjaar en de met de betreffende instanties overeengekomen tarieven. Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige opbrengsten omvat de opbrengsten uit levering van goederen en diensten onder aftrek van kortingen en over de opbrengsten geheven belastingen en na eliminatie van transacties binnen het concern. In de overige bedrijfsopbrengsten worden onder meer de vergoedingen voor catering, winkelverkoop, parkeergelden, uitgeleend personeel, verhuur van

onroerend goed en gerealiseerde boekwinsten op verkoop van onroerend goed verantwoord.

Opbrengsten uit overige activiteiten worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper. Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichte diensten.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Hieronder zijn begrepen de ten behoeve van de bedrijfsopbrengsten gemaakte kosten, voor zover deze kosten door derden in rekening zijn gebracht, te weten kosten personeel niet in loondienst, kosten uitbesteding onderaannemers, kosten opleiding en vorming en preventieve gezondheidszorg.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de

verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de stichting zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievoorziening. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen

worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenlasten

Stichting Espria heeft de toegezegde pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat gebaseerd is op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij de organisatie. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Espria betaalt hiervoor premies die door werkgever en werknemer gezamenlijk worden betaald. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de gemiddelde dekkingsgraad van het pensioenfonds dit toelaat. In maart 2023 bedroeg de dekkingsgraad 109,5%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 125%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan (2020-2029) hieraan te kunnen voldoen door de premie te verhogen (2021 1,5% en 2022 0,8%) en tijdens het herstelplan de pensioenen niet volledig te indexeren. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. Stichting Espria heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Espria heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Rentebaten en -lasten

De rentebaten en -lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Rentebaten en -lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Belastingen

Stichting Espria is ten aanzien van een gering aantal activiteiten belastingplichtig. Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst-en-verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Voor latente belastingen wordt een voorziening of actief getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van die posten, tegen nominale waarde. Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Resultaat deelnemingen

Het resultaat is het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat voor zover dit aan Stichting Espria wordt toegerekend.

8.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Investeringsactiviteiten in vaste activa zijn opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten.

Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financial leasingcontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

8.1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

8.1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft Stichting Espria zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instelling specifieke (sectorale) regels

8.1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022

2. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-Dec-2022 €	31-Dec-2021 €
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	178.540.070	188.520.651
Machines en installaties	22.422.883	21.615.796
Andere vaste bedrijfsmiddelen	26.640.259	24.384.402
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa	5.578.880	3.307.975
TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA	233.182.092	237.828.824

Het verloop van de materiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven :

	Bedrijfsgebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfsmiddelen €	Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa €	Totaal €
Stand per 1 januari 2022					
- aanschafwaarde	408.079.042	57.071.509	84.813.538	3.307.975	553.272.064
- cumulatieve afschrijvingen	-219.558.391	-35.455.713	-60.429.136	0	-315.443.240
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI 2022	188.520.651	21.615.796	24.384.402	3.307.975	237.828.824
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	4.303.369	2.167.855	8.682.683	5.071.544	20.225.451
- overboeking van materiële vaste activa in uitvoering	1.188.052	1.070.863	455.668	-2.714.583	0
- herwaarderingen	-66.780	0	0	0	-66.780
- bijzondere waardeverminderingen	-1.967.729	0	0	0	-1.967.729
- afschrijvingen	-13.419.046	-2.314.888	-6.585.273	0	-22.319.207
<i>terugname geheel afgeschreven activa</i>					
- cumulatieve aanschafwaarde	-15.193.385	-512.996	-6.690.058	0	-22.396.439
- cumulatieve afschrijvingen	15.193.385	512.996	6.690.058	0	22.396.439
<i>desinvesteringen</i>					
cumulatieve aanschafwaarde	-1.133.928	-252.035	-1.102.771	-86.056	-2.574.790
cumulatieve afschrijvingen	1.115.481	135.292	805.550	0	2.056.323
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-9.980.581	807.087	2.255.857	2.270.905	-4.646.732
Stand per 31 december 2022					
- aanschafwaarde	397.243.150	59.545.196	86.159.060	5.578.880	548.526.286
- cumulatieve herwaarderingen	-66.780	0	0	0	-66.780
- cumulatieve bijzondere waardeverminderingen	-1.967.729	0	0	0	-1.967.729
- cumulatieve afschrijvingen	-216.668.571	-37.122.313	-59.518.801	0	-313.309.685
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2022	178.540.070	22.422.883	26.640.259	5.578.880	233.182.092

Toelichting:

Een deel van de vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 8.1.6.

Onder de bedrijfsgebouwen en terreinen zijn begrepen geactiveerde financial leasecontracten met een boekwaarde per 31 december 2022 van € 25,1 miljoen. De contante waarde van de resterende leaseverplichting bedraagt € 28,3 miljoen (2021: € 30,3 miljoen). De leasetermijnen met een looptijd korter dan 1 jaar bedraagt € 1,2 miljoen, tussen 1 en 5 jaar € 6,1 miljoen en langer dan 5 jaar € 21,0 miljoen. Stichting Espria is niet de juridische eigenaar van het betreffende vastgoed. Het totaal van de in 2022 in rekening gebrachte huurtermijnen bedraagt € 2,7 miljoen.

De cumulatieve aanschafwaarde van de activa met boekwaarde € 0 bedraagt voor:

- Bedrijfsgebouwen en terreinen € 73,4 miljoen
- Machines en installaties € 19,6 miljoen
- Andere vaste bedrijfsmiddelen € 37,3 miljoen

De bij de 'bedrijfsgebouwen en -terreinen' gepresenteerde desinvestering betreft de omzetting van financial lease naar een kortlopend leasecontract. Hiermee wordt niet meer voldaan aan de definitie van financial lease en heeft desinvestering plaatsgevonden.

Bijzondere waardevermindervingsverlies

In het boekjaar is een bijzonder waardevermindervingsverlies van € 1.967.729 verwerkt met betrekking tot de materiële vaste activa. Dit verlies heeft betrekking op de totale vastgoedportefeuille van Stichting De Trans. De waardevermindering wordt veroorzaakt door negatieve exploitatie die het gevolg is van relatieve hoge kosten voor personeel-niet-in-loondienst, verzuim en omzetverlies door leegstand.

De verwachting is dat dit verlies een structureel karakter kent. In overeenstemming met de bepalingen van RJ 121 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, en conform de bepaling voor bijzondere waardevermindervingsverlies van vaste activa als vermeld onder 8.1.4.2, is dit verschil berekend en vervolgens in mindering gebracht op de boekwaarde van Bedrijfsgebouwen en terreinen.

Conform Espria accounting manual heeft De Trans de kasstroomgenerende eenheid bepaald op instellingsniveau (stichting De Trans) met als reden dat er een beperkt aantal financiers zijn en het verlenen van zorg in de basis substitueerbaar over verschillende panden waar de zorg verleend wordt. Op basis van de beoordeling in 2022 is de realiseerbare waarde gebaseerd op de bedrijfswaarde waarbij het vastgoed is getoetst op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen gebaseerd op begroting 2023 en 2024 met correcties op basis van meest recente inzichten, en contant gemaakt tegen een discontovoet van 5%.

De beoordeling heeft geleid tot een bijzondere waardevermindervingsverlies van € 1.967.729 dat is verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Voor de gehanteerde afschrijvingspercentages verwijzen wij naar de post materiële vaste activa onder de grondslagen. Voor de waardeverminderingen wordt verwezen naar de toelichting op de winst-en-verliesrekening (8.1.7).

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:	31-Dec-2022	31-Dec-2021
	€	€
Andere deelnemingen	505.987	38.267
Overige vorderingen	294.500	365.180
TOTAAL FINANCIËLE VASTE ACTIVA	800.487	403.447

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	Andere deelnemingen €	Overige vorderingen €	Totaal €
Stand per 1 januari 2022	38.267	365.180	403.447
Mutaties in het boekjaar			
- overige mutaties	655.167	0	655.167
- resultaat deelnemingen	-187.447	0	-187.447
- ontvangen aflossing	0	-70.680	-70.680
Mutaties (per saldo)	467.720	-70.680	397.040
STAND PER 31 DECEMBER 2022	505.987	294.500	800.487

Toelichting:

Gedurende het verslagjaar is een kapitaalbelang verkregen in Zorgcentrale Noord B.V., nadat Stichting Zorgcentrale Noord (reeds deel uitmakend van de consolidatiekring) op 17 maart 2022 is omgezet in een besloten vennootschap en Stichting Espria een belang van 100% heeft verkregen. Bij de hierop volgende juridische fusie met NAAST B.V. op 1 juli 2022 heeft Stichting Espria een belang van 50% in de fusieorganisatie ZCN & NAAST B.V. verkregen. In deze fusieorganisatie is geen overheersende zeggenschap meer van toepassing, waardoor niet meer wordt voldaan aan de criteria voor consolidatie. De deelneming in NAAST & ZCN B.V. wordt per die datum verantwoord als andere

deelneming. Het resultaat van de deelneming over de periode 1 juli tot en met 31 december dat toerekenbaar is aan Stichting Espria bedraagt € 187.447 negatief.

Onder deze jaarrekeningpost is tevens verantwoord het toetredingskapitaal voor Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A.

Onder de overige vorderingen is opgenomen de hypothecaire lening (annuïtair) aan Tinteltuin B.V., met een resterende contractuele looptijd van 5 jaar. In afwijking hiervan wordt het restant van de lening in 2023 afgelost.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam, rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal €	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen per 31-Dec-2022 €	Resultaat over 2022 €
Rechtstreekse kapitaalbelangen ≥ 20%:					
NAAST & ZCN B.V.	Zorg op afstand	631.167	50%	890.980	-441.009

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:	31-Dec-2022	31-Dec-2021
	€	€
Grond- en hulpstoffen	139.516	149.838
TOTAAL VOORRADEN	139.516	149.838

Toelichting:

Onder de grond- en hulpstoffen zijn voorraden en materialen opgenomen ten behoeve van de dagactiviteiten van Stichting GGZ Drenthe. Er zijn geen voorraden die tegen lagere opbrengstwaarde zijn gewaardeerd (2021: € 0).

5. Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:	31-Dec-2022	31-Dec-2021
	€	€
Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	1.323.073	1.278.242
TOTAAL ONDERHANDEN DBC'S EN DBC-ZORGPRODUCTEN	1.323.073	1.278.242

Toelichting:

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's en DBC-zorgproducten betreft GRZ (VVT) en wordt gewaardeerd tegen de verwachte opbrengstwaarde. Hierbij is een inschatting gemaakt van de verwachte opbrengstwaarde per uur behandeling, terwijl voor verblijf de prijs per dag is bepaald op basis van de productstructuur. De

productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's die ultimo boekjaar openstonden. Bij de bepaling van het onderhanden werk is, indien van toepassing, rekening gehouden met een voorziening overproductie en nuancering van de omzet.

6. Vorderingen

De specificatie is als volgt :

	31-Dec-2022		31-Dec-2021	
	€	€	€	€
Op handelsdebiteuren		34.742.470		10.859.910
Overige vorderingen				
- Vorderingen uit hoofde van het financierings tekort*)	15.257.585		16.195.903	
- Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	23.828.124		57.927.936	
- Belastingen en sociale premies te vorderen	0		90.493	
- Nog te ontvangen bedragen	48.302.660		51.254.630	
		87.388.369		125.468.962
Overlopende activa				
- Vooruitbetaalde bedragen	4.740.842		5.404.189	
- Overige overlopende activa 3	45.292		284.684	
		5.086.134		5.688.873
TOTAAL VORDERINGEN		127.216.973		142.017.745

Toelichting:

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren worden beoordeeld op kredietrisico's en waar nodig voorzien. De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 0,1 mln. (2021: € 0,1 mln.).

De toename van de vorderingen uit hoofde van de handelsdebiteuren houdt verband met de gewijzigde systematiek van bekostiging binnen de GGZ-sector. Vanaf 1 januari 2022 vindt financiering plaats op basis van het Zorgprestatiemodel (ZPM). Voorheen werden vorderingen vanuit de ZVW als onderhanden werk op de balans

verantwoord. In de nieuwe systematiek is er geen sprake meer van onderhanden DBC-trajecten en wordt de gefactureerde omzet onder debiteuren verantwoord.

Nog te ontvangen bedragen betreft nog te factureren zorgprestaties van € 18,2 miljoen (2021: € 20,2 miljoen) en overige nog te ontvangen bedragen van € 30,1 miljoen (2021: € 31,1 miljoen).

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan één jaar.

*) Specificatie vorderingen uit hoofde van het financieringstekort

	t/m 2019 €	2020 €	2021 €	2022 €	totaal €
Saldo per 1 januari	-167.699	0	16.244.518	0	16.076.819
Financieringsverschil boekjaar	0	0	0	15.257.585	15.257.585
Correcties voorgaande jaren	83.891	0	3.371.170	0	3.455.061
Betalingen/ontvangsten	0	0	-19.745.689	0	-19.745.689
Subtotaal mutatie boekjaar	83.891	0	-16.374.519	15.257.585	-1.033.043
SALDO PER 31 DECEMBER	-83.808	0	-130.001	15.257.585	15.043.776

Stadium van vaststelling (per erkenning):

Stichting Icare	c	c	c	a
Stichting Evean	c	c	c	a
Stichting De Trans	c	c	b	a
Stichting Zorggroep Meander	c	c	c	a
Stichting GGZ Drenthe	c	c	c	a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraar

c= definitieve vaststelling Nederlandse Zorgautoriteit (Nza)

	31-Dec-2022 €	31-Dec-2021 €
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	15.257.584	16.195.903
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	213.808	160.063
	15.043.776	16.035.840

	2022 €	2021 €
Specificatie financieringsverschil in het boekjaar		
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	407.283.011	388.151.595
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	-392.025.426	-371.948.057
Totaal financieringsverschil	15.257.585	16.203.538

Toelichting:

Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting met betrekking tot de baten uit beroeps- en bedrijfsmatige zorgverlening (8.1.7.16).

8. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-Dec-2022	31-Dec-2021
	€	€
Banken	129.495.180	130.355.870
Kassen	170.090	165.963
TOTAAL LIQUIDE MIDDELEN	129.665.270	130.521.833

Toelichting:

De liquide middelen zijn direct opeisbaar, met uitzondering van een bedrag van € 0,6 miljoen. Dit bedrag is geblokkeerd ter zekerstelling van een door de bank verstrekte lening aan Stichting Evean Zorg. Stichting Espria heeft geen significante concentratie van kredietrisico's. Alle banken voldoen aan onze eis van kredietwaardigheid (Long Term credit rating van ten minste AA- ('double

A minus'), tenzij het tegoed opvraagbaar is binnen drie maanden. In dit laatste geval geldt de eis van tenminste A- ('A minus')).

Voor een toelichting op de mutaties in de liquide middelen wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht.

9. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-Dec-2022	31-Dec-2021
	€	€
Gestort en opgevraagd kapitaal	68.529	1.186.574
Wettelijke en statutaire reserve		
- Wettelijke	439.620	0
Bestemmingsreserve	12.482.651	16.254.372
Bestemmingsfonds	144.157.213	164.676.191
Overige reserves	29.259.747	27.796.365
Minderheidsbelang derden	1.307	296.770
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	186.409.067	210.210.272

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Stand per 31-Dec-2021	Resultaatbestemming	Overige mutaties	Stand per 31-Dec-2022
	€	€	€	€
Gestort en opgevraagd kapitaal	1.186.574	0	-1.118.045	68.529
Wettelijke en statutaire reserve				
- Wettelijke	0	0	439.620	439.620
Bestemmingsreserve	16.254.372	-3.516.797	-254.924	12.482.651
Bestemmingsfonds - Reserve aanvaardbare kosten	164.676.191	-20.518.978	0	144.157.213
Overige reserves	27.796.365	785.002	678.380	29.259.747
Minderheidsbelang derden	296.770	0	-295.463	1.307
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	210.210.272	-23.250.773	-550.432	186.409.067

Totaal eigen vermogen voorgaand boekjaar

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Stand per 31-Dec-2020	Resultaatbestemming	Overige mutaties	Stand per 31-Dec-2021
	€	€	€	€
Gestort en opgevraagd kapitaal	1.186.574	0	0	1.186.574
Herwaarderingsreserve	321.071	0	-321.071	0
Bestemmingsreserve	16.368.510	-114.138	0	16.254.372
Bestemmingsfonds – Reserve aanvaardbare kosten	153.322.233	11.353.958	0	164.676.191
Overige reserves	27.499.129	297.236	0	27.796.365
Minderheidsbelangderden	252.517	0	44.253	296.770
TOTAAL EIGEN VERMOGEN VOORGAAND BOEKJAAR	198.950.034	11.537.056	-276.818	210.210.272

Toelichting:**In de kolom 'overige mutaties' zijn de volgende posten verwerkt:**

Gestort en opgevraagd kapitaal:	€
- Betreft omzetting van Stichting Zorgcentrale Noord in Zorgcentrale Noord B.V.	-1.118.000
- Betreft de overdracht door Stichting Icare van activiteiten Missiehuis Vrijland aan een derde partij	-45
Subtotaal gestort en opgevraagd kapitaal	-1.118.045
Wettelijke reserve	€
- Toename van de wettelijke reserve in verband met wettelijke reserve deelneming NAAST & ZCN B.V.	439.620
Subtotaal wettelijke reserve	439.620
Bestemmingsreserve:	€
- Betreft de overdracht door Stichting Icare van activiteiten Missiehuis Vrijland aan een derde partij	-254.924
Subtotaal bestemmingsreserve	-254.924
Overige reserves:	€
- Betreft omzetting van Stichting Zorgcentrale Noord in Zorgcentrale Noord B.V.	968.181
- Betreft vorming wettelijke reserve deelneming NAAST & ZCN B.V.	-289.801
Subtotaal overige reserves	678.380
Minderheidsbelang derden	€
- Betreft de verwerking van 20% van het resultaat van Revalidatiehotel Recura	-295.463
Subtotaal minderheidsbelang derden	-295.463

Onderstaand zijn de eigen vermogens per 31 december 2022 en resultaten over het boekjaar 2022 van de in de consolidatie betrokken entiteiten gespecificeerd:	31-dec-22 €	Resultaat €
Stichting GGZ Drenthe	39.353.552	1.175.224
Stichting Icare	56.280.458	-9.077.847
Stichting Zorggroep Meander	8.940.887	-1.207.618
Stichting Evean Zorg	55.740.306	-3.044.495
Stichting de Trans	3.344.880	-8.364.242
Overige entiteiten en eliminaties	3.056.376	1.141.256
Stichting Espria	166.716.459	-19.377.722
Stichting Espria	19.692.608	-3.873.051
Totaal (inclusief minderheidsbelang in het eigen vermogen)	186.409.067	-23.250.773

De volgende bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden binnen Espria onderkend:

Bestemmingsreserves	€
Investeringsfonds Stichting Espria	7.868.225
Bestemmingsreserve segment Ledenservice van Stichting Espria	4.614.428
TOTAAL BESTEMMINGRESERVES	12.482.653
Bestemmingsfondsen	€
Reserve aanvaardbare kosten	144.157.213
TOTAAL BESTEMMINGFONDSEN	144.157.213

Toelichting:

De bestemmingsreserve Investeringsfonds Stichting Espria van € 7,9 miljoen (2021: 11,2 miljoen) betreft gelden voor nog uit te voeren projecten uit hoofde van het gezamenlijke investeringsfonds.

De bestemmingsreserve segment Ledenservice van Stichting Espria van € 4,6 miljoen (2021: 4,8 miljoen) betreft een reserve voor de uitvoeringsorganisatie van de Ledenvereniging.

In het bestemmingsfonds reserve aanvaardbare kosten (RAK) worden de resultaten verwerkt die behaald zijn vanuit activiteiten die gefinancierd zijn binnen de WLZ, ZVW, Justitie, Wmo, Jeugdwet en overige zorggerelateerde subsidieregelingen.

10. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Stand per 31-Dec-2021 €	Dotatie €	Vrijval €	Onttrekking €	Stand per 31-Dec-2022 €
Overige voorzieningen					
- reorganisaties	26.412	0	-26.412	0	0
- jubilea-uitkeringen	6.936.468	2.738.319	-48.383	-599.761	9.026.643
- arbeidsongeschiktheid	2.839.459	486.887	-285.203	0	3.041.143
- verlieslatende contracten	0	83.812	0	-25.511	58.301
- voorziening uitkering 45 jaar in dienst	7.454.891	1.826.357	-681.339	-538.218	8.061.691
- overige voorzieningen	874.381	124.185	-201.579	-66.548	730.439
TOTAAL (OVERIGE) VOORZIENINGEN	18.131.611	5.259.560	-1.242.916	-1.230.038	20.918.217

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

31-Dec-2022

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	5.023.258
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	15.894.959
- waarvan langlopend (> 5 jaar)	3.054.502

Toelichting:

Voorzieningen zijn gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen, tenzij het effect van de tijds waarde van geld van te verwaarlozen betekenis is. Dit leidt bij de voorziening jubilea-uitkeringen, verlieslatende contracten en de voorziening voor stoppen met werken na 45 jaar tot een discontering. De gehanteerde disconteringsvoet volgt de hoogwaardige bedrijfsobligaties.

Voorziening reorganisatie

In voorgaande jaren is binnen de groep een reorganisatievoorziening gevormd voor medewerkers die als boventallig zijn aangemerkt. De voorziening is gebaseerd op de totale afkoopverplichting waarbij rekening wordt gehouden met de kans dat de medewerkers ander werk vinden binnen of buiten de organisatie. De vrijval wordt voornamelijk veroorzaakt omdat aan alle verplichtingen is voldaan.

Voorziening jubilea-uitkeringen

De voorziening jubilea-uitkeringen is gebaseerd op de jubilea verplichting per medewerker, rekening houdend met een loonindexatie en een vertrekkans. De loonindexatie is 2,66% (2021: 2,40%), een gemiddelde indexatie gebaseerd op de ontwikkeling van de OVA van 2014 tot en met 2023. De vertrekkans is gebaseerd op historie en varieert per leeftijdscategorie van 5%-35% (2021: 5%-35%).

Voorziening arbeidsongeschiktheid

Deze voorziening is gevormd als gevolg van individuele beoordeling op reïntegratiekansen per medewerker in relatie tot de aard van de arbeidsongeschiktheid, ongeacht de duur van het verzuim. Bij bepaling van de voorziening is rekening gehouden met de loonindex voor komend jaar zoals vertaald in de eigen kaderbrief op basis van CAO.

Voorziening verlieslatende contracten

De voorziening voor verlieslatende contracten is gevormd voor huurcontracten die verliesgevend zijn en waarbij dit verlies onvermijdbaar is.

Voorziening stoppen met werken na 45 jaar

De voorziening voor stoppen met werken na 45 jaar betreft een voorziening uit hoofde van de cao-regeling en wordt getroffen voor werknemers binnen de sector VVT die mogen stoppen met werken na aantoonbaar 45 dienstjaren binnen zorg en welzijn gewerkt te hebben, waarvan de laatste 5 jaren bij een

of meerdere werkgever(s) in de VVT en waarvan minimaal 20 jaren in een zwaar beroep. Daar waar de afspraken met medewerkers reeds schriftelijk zijn vastgelegd is de hieruit volgende verplichting verantwoord onder de post nog te betalen salarissen. De loonindexatie is 2,66% (2021: 2,40%).

Overige voorzieningen

Onder de overige voorzieningen is opgenomen de voorziening Eigen Risicodragerschap WGA en de voorziening inzake het Generatiepact (cao GGZ en GHZ).

11. Langlopende schulden

De specificatie is als volgt:	31-Dec-2022	31-Dec-2021
	€	€
Schulden aan banken	81.773.403	87.063.569
Overige schulden	27.158.264	28.533.837
TOTAAL LANGLOPENDE SCHULDEN	108.931.667	115.597.406
Het verloop is als volgt weer te geven:	2022	2021
	€	€
Stand per 1 januari	126.194.291	137.265.450
Bi j: nieuwe leningen	4.442.344	0
Af: aflossingen	-10.845.882	-11.071.159
Stand per 31 december	119.790.753	126.194.291
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	-10.859.086	-10.596.885
Stand langlopende schulden per 31 december	108.931.667	115.597.406
Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moet worden beschouwd:	31-Dec-2022	31-Dec-2021
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jaar), aflossingsverplichtingen	10.859.086	10.596.885
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jaar), balanspost	108.931.667	115.597.406
- waarvan langlopend (> 5 jaar)	75.534.286	81.807.127

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar bijlage 8.1.6 overzicht langlopende schulden.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar van € 10,9 miljoen (2021: € 10,6 miljoen) zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

De zekerheden die aan de banken zijn verstrekt worden voornamelijk gevormd door borging van het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ) of door

(decentrale) overheden. Betreffende leningnemers hebben hiervoor in de meeste gevallen een hypotheekrecht ten gunste van deze borgende partij gevestigd dan wel toegezegd dit op eerste verzoek te zullen vestigen ('positief/negatief' verklaring WFZ).

De reële waarde van de leningenportefeuille bedraagt ultimo 2022 € 91,4 miljoen (2021: € 120,6 miljoen). De reële waarde is gebaseerd op de actuele rentecurves per ultimo boekjaar.

Convenanten

Met de banken zijn voor een kredietomvang van € 15 miljoen de volgende convenanten overeengekomen:

	Overeengekomen ratio	Realisatie 2022	Compliance aan convenant
Stichting GGZ Drenthe	Solvabiliteit > 18% ¹ DSCR > 1,4 ²	Solvabiliteit 26% DSCR 1,4	Ja
Stichting Zorggroep Meander	Solvabiliteit > 15% ¹	Solvabiliteit 22%	Ja
Stichting Icare	EBITDA > € 6 mln.	EBITDA +/- € 5,1 mln.	Nee

1) De solvabiliteit is als volgt gedefinieerd: eigen vermogen / totaal vermogen. 2) De DSCR is gedefinieerd als: EBITDA / rentelasten plus aflossingen.

Toelichting:

Ultimo boekjaar voldoen Stichting GGZ Drenthe en Stichting Zorggroep Meander aan de convenanten. Voor Stichting Icare geldt dit niet. Bij de ING Bank is een waiver verkregen voor het boekjaar 2022.

De financial leaseverplichtingen zijn als volgt weer te geven:

	31-Dec-2022 €	Contante waarde 31-Dec-2021 €	31-Dec-2022 €	Nominale waarde 31-Dec-2021 €
Verplichtingen < 1 jaar	1.247.820	1.234.438	2.608.660	2.658.639
Verplichtingen > 1 jaar en < 5 jaar	6.099.903	6.041.804	10.039.203	10.235.729
Verplichtingen > 5 jaar	20.998.361	22.372.032	30.381.222	32.791.426
	28.346.084	29.648.274	43.029.084	45.685.793
Af: toekomstige rente	0	0	14.944.726	16.380.544
	28.346.084	29.648.274	28.084.357	29.305.249

12. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt :

	€	31-Dec-2022 €	€	31-Dec-2021 €
Schulden aan banken				
- Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	10.859.086		10.596.885	
		10.859.086		10.596.885
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		18.031.158		17.008.869
Belastingen en premies sociale verzekeringen		20.049.269		20.990.956
Schulden terzake van pensioenen		13.346.746		891.056
Overige schulden				
- Schulden uit hoofde van het financieringsoverschot	213.808		160.063	
- Nog te betalen salarissen	7.964.614		8.193.919	
- Vakantiegeld	16.155.727		15.705.610	
- Levensfasebudget	8.251.502		7.534.691	
- Nog te betalen kosten	45.651.429		55.090.511	
		78.237.080		86.684.794
Overige passiva				
- Vakantiedagen	32.159.983		28.770.029	
- Vooruitontvangen opbrengsten	3.385.138		3.318.051	
		35.545.121		32.088.080
TOTAAL OVERIGE KORTLOPENDE SCHULDEN		176.068.460		168.260.640

Toelichting:

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij BNG bedraagt per 31 december 2022 € 8,5 miljoen (2021: € 8,5 miljoen) en de rente EURIBOR plus 1,8% (2021: 0,80%). De verstrekte zekerheden gelden tevens voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant bij BNG en luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- pandrecht op de vorderingen;
- pandrecht op de machines en installaties.

De belastingen en premies sociale verzekeringen bestaan uit nog af te dragen loonheffing (€ 19,1 miljoen) en omzetbelasting (€ 0,8 miljoen).

De schulden ter zake van pensioenen zijn hoger omdat de premies over november en december begin 2023 zijn betaald.

De hogere nog te betalen kosten ultimo 2021 houden verband met de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek (zorgprestatiemodel) per 1 januari 2022 onder de Zorgverzekeringswet en de Wet forensische zorg voor de GGZ. Hierdoor zijn alle DB(B)C's per 31 december 2021 afgesloten. Hierbij zijn de ontvangen voorschotten DB(B)C's en de voorziening overproductie en nuancering van de omzet ultimo 2021 opgenomen onder de overige schulden. In 2022 zijn lagere voorschotten verstrekt in verband met het nog niet volledig kunnen factureren, maar deze zijn grotendeels alweer verrekend.

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

13. Financiële instrumenten

Algemeen

Stichting Espria maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

Stichting Espria maakt geen gebruik van financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de boekwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 46% (2021: 57%) geconcentreerd bij drie grote verzekeraars. Het maximale bedrag aan kredietrisico bedraagt € 0,3 miljoen (2021: € 0,6 miljoen).

Stichting Espria heeft geen andere significante concentratie van kredietrisico's. Alle banken voldoen aan onze eis van kredietwaardigheid (Long Term credit rating van ten minste AA- ('double A minus'), tenzij het tegoed opvraagbaar is binnen drie maanden. In dit laatste geval geldt de eis van tenminste A- ('A minus')).

Renterisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen, waarbij sprake is van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. Voor een toelichting op de reële waarde van de langlopende schulden verwijzen wij u naar de betreffende toelichting op de balans.

Liquiditeitsrisico

De vennootschap bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de vennootschap steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft om steeds binnen de gestelde lening convenanten te blijven.

14. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Fiscale eenheid

Stichting Espria maakt onderdeel uit van een fiscale eenheid voor de BTW, waarvan Stichting Espria aan het hoofd staat. Stichting Espria is derhalve hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschulden van de fiscale eenheid. Ultimo 2022 bedraagt de schuld van de fiscale eenheid € 0,8 miljoen (2021: € 1,2 miljoen).

Huur- en leaseverplichtingen (exclusief financial lease)

De stichting heeft huur- en leaseverplichtingen voor een totaalbedrag van € 136,4 miljoen. Hiervan bedraagt € 20,2 miljoen korter dan 1 jaar, € 52,9 miljoen tussen 1 en 5 jaar en € 63,3 miljoen langer dan 5 jaar. De huur- respectievelijk leasekosten in het verslagjaar bedroegen € 17,3 miljoen respectievelijk € 0,8 miljoen en zijn in de winst-en-verliesrekening opgenomen. De huur- en leaseverplichtingen betreft voornamelijk vastgoed, vervoermiddelen en printers.

Verhuur- en leaserechten

De stichting heeft verhuur-, lease- en erfpachtovereenkomsten met een toekomstige opbrengst van € 4,8 miljoen. Hiervan bedraagt € 2,7 miljoen korter dan 1 jaar, € 1,7 miljoen tussen 1 en 5 jaar en € 0,4 miljoen langer dan 5 jaar. De verhuurovereenkomsten betreft voornamelijk vastgoed.

Obligoverplichting

Stichting Espria heeft voor opgenomen leningen met een restschuld eind 2022 van in totaal € 81,0 miljoen (2021: € 79,6 miljoen) borging van het Waarborgfonds voor de Zorgsector ontvangen. Indien Stichting Espria onverhoopt niet meer in staat zou zijn aan haar rente- en aflossingsverplichtingen van deze schulden te voldoen, neemt het Waarborgfonds deze verplichting over.

Het Waarborgfonds beschikt hiertoe over een ruim risicovermogen. Als het Waarborgfonds niet meer aan haar uit borging voortkomende verplichting kan voldoen, kan Stichting Espria worden verplicht om maximaal 3% van de restschuld van haar geborgde leningen ad € 2,4 miljoen (2021: € 2,2 miljoen) als renteloze lening aan het Waarborgfonds te verstrekken.

Bankgaranties

De hoogte van de afgegeven bankgaranties bedraagt ultimo 2022 € 0,4 miljoen (2021: € 0,4 miljoen).

Kredietfaciliteit Revalidatiehotel Recura B.V.

In 2017 is bij ING Bank een kredietfaciliteit afgesloten met een looptijd van 7 jaar voor een maximumbedrag van € 2,15 miljoen. Als gestelde zekerheid is er een verpanding op spaartegoeden ad € 1,5 miljoen van Stichting Evean Zorg. Deze verpanding wordt in 7 gelijke jaarlijkse termijnen verlaagd naar nihil. Derhalve staat ultimo 2022 nog een verpanding op spaartegoeden ad € 0,6 miljoen.

Juridische geschillen

Een voorziening voor eventuele te betalen schadevergoedingen als gevolg van juridische geschillen wordt alleen getroffen als een negatieve uitkomst van de procedure waarschijnlijk wordt geacht en het bedrag van het verwachte verlies redelijkerwijs kan worden ingeschat. Ultimo 2022 is hier geen sprake van.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Onzekerheden corona compensatie & corona compensatiemaatregelen

De opbrengsten uit hoofde van COVID-19 compensatiemaatregelen zijn zo goed mogelijk ingeschat en verantwoord in deze jaarrekening. In de toelichting van de post opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning wordt hierop verder ingegaan. Het kan niet worden uitgesloten dat bij de definitieve vaststelling later in 2023 compensatiebedragen afwijken van de nu verantwoorde bedragen in de jaarrekening. Directie en Raad van Bestuur verwachten geen materiële afwijking op basis van huidige, beschikbare informatie.

Overig

Stichting Evean Zorg heeft zich garant gesteld voor de huurverplichtingen en BTW compensatie voor Revalidatiehotel Recura B.V. De hoogte van deze garantstelling bedraagt € 5,0 miljoen.

De investeringsverplichtingen ultimo 2022 bedragen € 0,5 miljoen (2021: € 0,4 miljoen).

15. Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het makro kader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn.

Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2022 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op € 26,0 miljard (prijsniveau 2022).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2022 bestaat nog geen inzicht in de omvang van deze verplichting, omdat het niet mogelijk is om een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans per 31 december 2022.

8.1.6 Geconsolideerd overzicht langlopende schulden ultimo 2022

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd (in jaren)	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2021	Nieuwe lening in 2022
		€			%	€	€
Kredietinstellingen							
BNG Bank	03-12-96	3.950.248	28	Onderhands	6,45%	423.243	
BNG Bank	15-01-98	2.382.346	30	Onderhands	5,93%	555.879	
BNG Bank	16-09-02	1.800.000	30	Onderhands	3,10%	660.000	
BNG Bank	05-07-04	1.095.000	30	Onderhands	4,90%	474.500	
BNG Bank	19-11-07	15.000.000	20	Onderhands	4,54%	4.500.000	
BNG Bank	22-01-08	1.361.341	15	Onderhands	4,74%	113.446	
BNG Bank	15-02-11	10.375.000	25	Onderhands	1,29%	3.013.433	
BNG Bank	15-02-11	10.375.000	25	Onderhands	-0,08%	6.225.000	
BNG Bank	15-02-11	10.375.000	25	Onderhands	4,27%	6.225.000	
BNG Bank	15-02-11	10.375.000	25	Onderhands	4,47%	6.225.000	
BNG Bank	15-02-11	5.000.000	20	Onderhands	4,30%	2.500.000	
BNG Bank	19-12-12	7.000.000	30	Onderhands	0,41%	4.900.003	
Nationale Nederlanden	19-12-12	11.000.000	30	Onderhands	3,02%	7.699.997	
BNG Bank	01-10-13	15.000.000	10	Onderhands	3,50%	2.899.808	
BNG Bank	01-10-15	2.900.000	15	Onderhands	3,75%	2.030.000	
BNG Bank	15-02-17	3.000.000	19	Onderhands	1,05%	2.368.420	
Disagio					0,00%	-532.112	
BNG Bank	01-06-03	6.406.651	30	Onderhands	2,27%	1.200.000	
BNG Bank	01-11-03	5.036.960	30	Onderhands	2,94%	2.473.759	
BNG Bank	26-04-01	4.537.802	30	Onderhands	5,82%	4.537.802	
Rabobank	14-11-14	2.000.000	10	Onderhands	eur+1,95%	350.000	
NWB Bank	31-12-11	6.523.091	25	Onderhands	3,79%	3.913.851	
NWB Bank	08-07-02	1.765.000	20	Onderhands	5,22%	88.250	
NWB Bank	31-07-13	2.600.000	30	Onderhands	3,24%	1.884.997	
Nationale Nederlanden	20-03-06	2.983.136	30	Onderhands	3,95%	1.491.555	
NWB Bank	01-07-11	7.000.000	30	Onderhands	4,50%	4.666.669	
NWB Bank	01-05-11	8.000.000	27	Onderhands	4,70%	4.888.890	
NWB Bank	01-05-11	7.750.000	27	Onderhands	0,11%	4.736.111	
BNG Bank	01-08-16	3.833.333	25	Onderhands	1,83%	3.066.668	
Disagio	03-07-05	-179.800			0,00%	-117.071	
Disagio	31-07-13	-39.328			0,00%	-28.185	
NWB Bank	01-08-12	1.875.750	20	Onderhands	2,64%	982.536	
BNG Bank	01-09-14	1.134.420	15	Onderhands	1,70%	586.117	
ABN Amro Bank	29-12-04	2.488.031	23	Onderhands	4,00%	687.523	
NWB Bank	27-02-06	2.276.207	20	Onderhands	3,74%	569.052	
NWB Bank	01-12-04	6.191.377	26	Onderhands	4,44%	2.236.227	
BNG Bank	18-12-13	4.750.000	10	Onderhands	1,75%	950.000	
BNG Bank	27-02-12	3.387.378	16	Onderhands	3,46%	1.481.978	
BNG Bank	30-11-93	431.091	30	Onderhands	4,75%	28.737	
BNG Bank	01-04-15	766.666	23	Onderhands	1,37%	550.001	
ING Bank	10-03-17	2.150.000	7	Onderhands	eur+1,90%	921.428	
ING Bank	01-07-20	4.500.000	10	Onderhands	1,10%	3.937.500	
BNG Bank	30-06-22	4.500.000	10	Onderhands	0,18%	0	4.500.000
Disagio	12-07-22	-57.656			0,00%		-57.656
TOTAAL SCHULDEN AAN BANKEN						96.366.016	4.442.344

Aflossing in 2022 €	Restschuld 31 december 2022 €	Restschuld over 5 jaar €	Resterende looptijd in jaren eind 2022	Aflossingswijze	Aflossing 2023 €	Gestelde zekerheden
141.080	282.163	0	2	Lineair	141.080	Waarborgfonds voor de Zorgsector
79.412	476.467	79.407	6	Lineair	79.412	Waarborgfonds voor de Zorgsector
60.000	600.000	300.000	10	Lineair	60.000	Waarborgfonds voor de Zorgsector
36.500	438.000	255.500	12	Lineair	36.500	Waarborgfonds voor de Zorgsector
750.000	3.750.000	0	5	Lineair	750.000	Waarborgfonds voor de Zorgsector
90.756	22.690	0	1	Lineair	22.690	Waarborgfonds voor de Zorgsector
200.896	2.812.537	1.808.057	14	Lineair	200.896	Waarborgfonds voor de Zorgsector
415.000	5.810.000	3.735.000	14	Lineair	415.000	Waarborgfonds voor de Zorgsector
415.000	5.810.000	3.735.000	14	Lineair	415.000	Waarborgfonds voor de Zorgsector
415.000	5.810.000	3.735.000	14	Lineair	415.000	Waarborgfonds voor de Zorgsector
250.000	2.250.000	1.000.000	9	Lineair	250.000	Waarborgfonds voor de Zorgsector
233.333	4.666.670	3.500.005	20	Lineair	233.333	Waarborgfonds voor de Zorgsector
366.667	7.333.330	5.499.995	20	Lineair	366.667	Waarborgfonds voor de Zorgsector
1.449.905	1.449.903	0	1	Lineair	1.449.903	Hypotheek en pandrecht BNG
145.000	1.885.000	1.160.000	8	Lineair	145.000	Hypotheek en pandrecht BNG
157.895	2.210.525	1.421.050	15	Lineair	157.895	Waarborgfonds voor de Zorgsector
-33.568	-498.544	-330.704				
100.000	1.100.000	600.000	11	Lineair	100.000	Garantie gemeente Stads kanaal
174.901	2.298.858	1.344.135	11	Annuitair	180.043	Garantie gemeente Stads kanaal
0	4.537.802	4.537.802	9	Aflossingsvrij	0	Waarborgfonds voor de Zorgsector
200.000	150.000	0	2	Lineair	150.000	Hypotheek
260.924	3.652.927	2.348.307	14	Lineair	260.924	Waarborgfonds voor de Zorgsector
88.250	0	0	0	Lineair	0	Waarborgfonds voor de Zorgsector
86.667	1.798.330	1.364.995	21	Lineair	86.667	Waarborgfonds voor de Zorgsector
99.437	1.392.118	894.933	14	Lineair	99.437	Waarborgfonds voor de Zorgsector
233.333	4.433.336	3.266.671	19	Lineair	233.333	Waarborgfonds voor de Zorgsector
296.296	4.592.594	3.111.114	16	Lineair	296.296	Waarborgfonds voor de Zorgsector
287.037	4.449.074	3.013.889	16	Lineair	287.037	Waarborgfonds voor de Zorgsector
153.333	2.913.335	2.146.670	19	Lineair	153.333	Waarborgfonds voor de Zorgsector
-5.993	-111.078	-81.113			0	
-1.311	-26.874	-20.319			0	
89.321	893.215	446.610	10	Lineair	89.321	Waarborgfonds voor de Zorgsector
75.628	510.489	132.349	7	Lineair	75.628	Waarborgfonds voor de Zorgsector
105.912	581.611	52.051	6	Lineair	105.912	Waarborgfonds voor de Zorgsector
113.810	455.242	0	4	Lineair	113.810	Waarborgfonds voor de Zorgsector
239.596	1.996.631	798.651	9	Lineair	239.596	Waarborgfonds voor de Zorgsector
475.000	475.000	0	1	Lineair	475.000	Waarborgfonds voor de Zorgsector
211.711	1.270.267	211.712	6	Lineair	211.711	Waarborgfonds voor de Zorgsector
14.370	14.367	0	1	Lineair	14.367	Waarborgfonds voor de Zorgsector
33.333	516.668	350.003	16	Lineair	33.333	Waarborgfonds voor de Zorgsector
307.143	614.285	0	2	Lineair	307.143	Garantie gemeente Alkmaar
450.000	3.487.500	1.237.500	8	Lineair	450.000	Hypotheek en pandrecht ING Bank
225.000	4.275.000	2.025.000	10	Lineair	450.000	Waarborgfonds voor de Zorgsector
-2.883	-54.773	-25.943			0	
9.483.691	91.324.669	53.653.327			9.551.266	

8.1.6 Geconsolideerd overzicht langlopende schulden ultimo 2022

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd (in jaren)	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2021	Nieuwe lening in 2022
		€			%	€	€
Stichting Verslavingszorg							
Noord Nederland	01-09-14	600.000	10	Lening	4,50%	180.000	
Treant Zorggroep	01-01-05	4.743.030	30	Finan. Lease	4,37%	3.344.561	
Treant Zorggroep	01-11-95	2.786.801	50	Finan. Lease	5,00%	1.360.707	
Woonzorg Nederland	01-11-12	11.871.255	30	Finan. Lease	4,21%	8.243.891	
Woonzorg Nederland	01-05-14	2.829.489	30	Finan. Lease	5,50%	2.106.425	
ZVH	01-02-11	17.273.289	33	Finan. Lease	5,33%	14.592.691	
TOTAAL OVERIGE SCHULDEN						29.828.275	0
TOTAAL						126.194.291	4.442.344

Aflossing in 2022 €	Restschuld 31 december 2022 €	Restschuld over 5 jaar €	Resterende looptijd in jaren eind 2022	Aflossingswijze	Aflossing 2023 €	Gestelde zekerheden
60.000	120.000	0	2	Jaarlijks lineair	60.000	Verpanding huur
251.791	3.092.770	1.835.818	13	Annuïtair	251.665	Geen
216.359	1.144.348	436.175	9	Annuïtair	141.642	Geen
395.712	7.848.179	5.869.620	20	Annuïtair	395.712	Geen
94.314	2.012.111	1.540.539	22	Annuïtai r	94.314	Geen
344.015	14.248.676	12.198.807	22	Annuïtair	364.487	Geen
1.362.191	28.466.084	21.880.959			1.307.820	
10.845.882	119.790.753	75.534.286			10.859.086	

8.1.7 Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2022

BATEN

16. Baten uit beroeps- en bedrijfsmatige zorgverlening

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
€	€	€
Zorgverzekeringswet	291.627.258	317.014.140
Wet langdurige zorg	409.734.451	391.409.936
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in artikel 3 van de kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de artikelen 10.1.3, 10.1.4, 11.1.5 of 11.5.1 van de Wet		
- Subsidies WLZ/ Zvw-zorg	274.011	35.242
- Rijks subsidies vanwege het Ministerie van VWS	7.269.360	13.866.496
	7.543.371	13.901.738
Forensische zorg	20.288.825	19.588.552
Baten uit onderaanneming	2.357.569	2.302.526
Overige baten uit beroeps - of bedrijfsmatige zorgverlening	2.428.866	3.139.399
TOTAAL BATEN UIT BEROEPS- EN BEDRIJFSMATIGE ZORGVERLENING	733.980.340	747.356.291

Toelichting:

De opbrengsten zorgverzekeringswet zijn inclusief de omzet DBC's/DBC-zorgproducten.

De daling wordt onder andere veroorzaakt door minder geleverde zorg als gevolg van hoog ziekteverzuim en afname van cliënten ten gevolge van de coronapandemie waarbij in 2022 geen sprake is van compensatie voor omzetzijden als gevolg van corona.

Opbrengsten uit hoofde van Wet langdurig zorg zijn gestegen door hogere intramurale bezetting en zorglevering in combinatie met stijging van tarieven.

De Rijks subsidies vanwege het Ministerie van VWS zijn gedaald. Dit wordt veroorzaakt doordat in 2021 € 8,0 miljoen vergoeding voor de zorgbonus 2021 is uitgekeerd aan medewerkers in de zorg vanwege hun extra inzet voor de bestrijding van het coronavirus. In 2022 is hier geen sprake van. De uitkering in 2021 is verantwoord onder de personeelskosten.

In de baten uit beroeps- en bedrijfsmatige zorgverlening zijn in 2022 de volgende bedragen verwerkt ten aanzien van de corona compensatieregelingen:

	Continuïteitsbijdrage	Meerkosten	Overig	Totaal
	€	€	€	€
Zorgverzekeringswet	0	2.598.176	14.388	2.612.564
Wet langdurige zorg	0	9.613.786	0	9.613.786
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	0	1.496	0	1.496
	0	12.213.458	14.388	12.227.846

Voor 2021 betrof het onderstaande bedragen:

	Continuïteitsbijdrage	Meerkosten	Overig	Totaal
	€	€	€	€
Zorgverzekeringswet	5.924.192	4.222.378	66.178	10.212.748
Wet langdurige zorg	7.726.479	8.463.554	0	16.190.033
Forensische zorg	0	55.827	0	55.827
Opbrengsten Jeugdwet	0	-1.384	0	-1.384
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	0	249.499	0	249.499
Opbrengsten Wmo	0	21.064	0	21.064
	13.650.671	13.010.938	66.178	26.727.787

17. Opbrengst Jeugdwet

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€	€
Jeugdwet	8.805.686	9.564.369
TOTAAL OPBRENGSTEN JEUGDWET	8.805.686	9.564.369

19. Baten uit andere beroeps- en bedrijfsmatige activiteiten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€	€
Opbrengsten Wmo	12.486.544	14.200.121
Overige zorgprestaties	10.629.240	10.781.168
TOTAAL BATEN UIT ANDERE BEROEPS- EN BEDRIJFSMATIGE ACTIVITEITEN	23.115.784	24.981.289

20. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€	€
Subsidies		
Overige Rijkssubsidies	443.358	243.198
Subsidies provincies en gemeenten	8.564.415	7.966.979
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	6.257.401	6.630.040
Subtotaal subsidies	15.265.174	14.840.217
Overige opbrengsten:		
Contributies	5.234.368	5.367.690
Verhuur	3.789.783	3.655.264
Overige	3.997.003	5.143.447
Subtotaal overige opbrengsten	13.021.154	14.166.401
Overige dienstverlening:		
Personenalarmering en belminuten	3.829.563	6.910.679
Voeding en hotelmatige opbrengsten	1.585.359	1.367.699
Cliënt- en bewonersgebonden opbrengsten	351.685	193.415
Subtotaal overige dienstverlening	5.766.607	8.471.793
TOTAAL OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN	34.052.935	37.478.411

Toelichting:

De afname van de personenalarmering en belminuten hangt samen met de fusie per 1 juli 2022 van Zorgcentrale Noord B.V. met NAAST B.V. De

opbrengsten personenalarmering en belminuten omvatten derhalve in 2022 de eerste zes maanden.

LASTEN

21. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De specificatie is als volgt:	2022 €	2021 €
Personeel niet in loondienst	61.349.055	49.990.178
Kosten uitbesteding onderaannemers	4.003.549	3.344.013
Overige	31.188.191	28.810.405
TOTAAL KOSTEN UITBESTEED WERK EN ANDERE EXTERNE KOSTEN	96.540.795	82.144.59

Toelichting:

De krapte op de arbeidsmarkt maakt vacatures moeilijk in te vullen. Daarnaast was sprake van hoog ziekteverzuim. Dit heeft geleid tot meer inzet van personeel niet in loondienst in combinatie met gestegen tarieven voor inhuur. De verkregen compensatie extra personele kosten is verantwoord onder de Baten uit beroeps- en bedrijfsmatige zorgverlening en aldaar toegelicht.

Onder overige zijn onder andere de kosten inzake opleiding en vorming ad € 6,0 miljoen (2021: € 4,9 miljoen), preventieve gezondheidszorg ad € 3,3 miljoen (2021: € 3,4 miljoen), leasekosten auto's ad € 2,4 miljoen (2021: € 2,2 miljoen), maaltijden bereid door derden ad € 2,3 miljoen (2021: € 2,2 miljoen), schoonmaakkosten ad € 2,0 miljoen (2021: € 1,7 miljoen), alarmering en telemonitoring ad € 2,0 miljoen (2021: nihil), kosten ledenservicepakket ad € 2,1 miljoen (2021: € 2,2 miljoen) en kosten laboratorium ad € 2,0 miljoen (2021: € 1,8 miljoen) begrepen.

22. Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€	€
Lonen en salarissen	474.132.998	471.466.701
Sociale lasten	78.877.549	75.888.848
Pensioenlasten	39.424.794	39.068.687
TOTAAL LONEN EN SALARISSSEN, SOCIALE LASTEN EN PENSIOENLASTEN	592.435.341	586.424.236

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:

Verpleging en Verzorging	6.537	6.761
Gehandicaptenzorg	809	853
Psychiatrie	1.816	1.786
Jeugdgezondheids zorg	106	100
Ledenservice	34	37
Overig	93	92
GEMIDDELD AANTAL PERSONEELSLEDEN OP BASIS VAN FULL-TIME EENHEDEN	9.395	9.629

Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0
---	---	---

Toelichting:

Onder de kosten van lonen en salarissen werd in 2021 een bedrag van € 8,0 miljoen verantwoord als gevolg van de uitgekeerde zorgbonus. In 2022 was daarvan geen sprake. Daar stond tegenover dat een tijdelijk hogere reiskostenvergoeding is uitgekeerd. Het extra bedrag bedroeg circa € 1,0 miljoen.

De stijging van lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten wordt met name veroorzaakt door de indexering van de lonen uit hoofde van de geldende CAO's.

Onder de lonen en salarissen is voor een bedrag van € 16,6 miljoen (2021: € 19,7 miljoen) begrepen aan overige personeelskosten.

23. Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€	€
Afschrijvingen:		
Materiële vaste activa	22.319.207	24.702.448
TOTAAL AFSCHRIJVINGEN OP IMMATERIËLE VASTE ACTIVA EN MATERIËLE VASTE ACTIVA	22.319.207	24.702.448

24. Overige waardeverminderingen immateriële vaste activa en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:	2022 €	2021 €
Waardeverminderingen materiële vaste activa	1.967.729	0
TOTAAL OVERIGE WAARDEVERMINDERINGEN IMMATERIËLE VASTE ACTIVA EN MATERIËLE VASTE ACTIVA	1.967.729	0

Toelichting:

Stichting Espria voert jaarlijks een beoordeling op bijzondere waardeverminderingen met een duurzaam karakter uit. Op grond van deze beoordeling heeft er voor groepsmaatschappij Stichting De Trans een

actualisatie van de opgestelde bedrijfswaardeberekening plaatsgevonden. Hieruit blijkt dat de bedrijfswaarde van de materiële vaste activa met ruim € 25,0 miljoen circa € 2,0 miljoen onder de boekwaarde per 31 december 2022 ligt.

25. Bijzondere waardeverminderingen van vlottende activa

De specificatie is als volgt:	2022 €	2021 €
Bijzondere waardeverminderingen van vorderingen	-62.532	19.414
TOTAAL OVERIGE WAARDEVERMINDERINGEN VAN VLOTTENDE ACTIVA	-62.532	19.414

Toelichting:

De bijzondere waardevermindering van vorderingen betreft de mutatie voorziening dubieuze debiteuren.

26. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:	2022	2021
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	17.820.799	16.375.715
Algemene kosten	32.569.338	32.505.026
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	13.301.535	13.922.658
Onderhoud en energiekosten	15.774.309	16.604.208
Huur en leasing	22.619.300	22.010.130
Dotatie/vrijval voorzieningen	-102.536	-546.134
Dotaties en vrijval personele voorzieningen	3.694.598	8.525.189
TOTAAL OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN	105.677.343	109.396.792

Toelichting:

De lagere overige bedrijfskosten houden verband met de lagere dotatie personele voorzieningen. In 2021 is de voorziening voor stoppen met werken na 45 jaar voor het eerst gevormd met als gevolg hogere kosten.

27. Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten

De specificatie is als volgt:	2022	2021
	€	€
Rentebaten	44.466	8.392
Rentebaten voorzieningen	364.245	373.915
TOTAAL ANDERE RENTEBATEN EN SOORTGELIJKE OPBRENGSTEN	408.711	382.307

27. Rentelasten en soortgelijke kosten

De specificatie is als volgt:	2022	2021
	€	€
Rentelasten	4.843.921	5.550.028
Rentelasten voorzieningen	441	1.638
TOTAAL RENTELASTEN EN SOORTGELIJKE KOSTEN	4.844.362	5.551.666

Toelichting:

De rentelasten zijn gedaald in 2022 als gevolg van aflossingen op langlopende leningen en lagere negatieve rente bij banken.

28. Belastingen

De specificatie is als volgt:	2022	2021
	€	€
Vennootschapsbelasting	0	57.794
TOTAAL BELASTINGEN	0	57.794

29. Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

De specificatie is als volgt:	2022	2021
	€	€
Resultaat deelnemingen	-187.447	0
TOTAAL RESULTAAT DEELNEMINGEN	-187.447	0

Toelichting:

Dit betreft het resultaat van deelneming NAAST & ZCN B.V

29. Resultaat derden

De specificatie is als volgt:

	2022 €	2021 €
Resultaat derden	295.463	-44.253
TOTAAL RESULTAAT DERDEN	295.463	-44.253

Toelichting:

Dit betreft het minderheidsbelang derden (20%) in Revalidatiehotel Recura B.V.

31. Wet normering Topinkomens (WNT)

Stichting Espria maakt voor de WNT-verantwoording gebruik van de mogelijkheid om in de geconsolideerde jaarrekening haar WNT-verantwoording op te nemen, de groepsverantwoording. In een wijziging ter verduidelijking van de openbaarmakingsverplichting voor WNT-instellingen die deel uitmaken van een groep van rechtspersonen (artikel 5c, derde lid, van de Uitvoeringsregeling WNT per 1 januari 2023) is sprake van een andere interpretatie. Hierdoor is de toepassing hiervan deels onuitvoerbaar geworden. Nadere communicatie over deze verduidelijking aan de WNT instellingen vanuit het ministerie is nog onderhanden, de Raad van Bestuur kan dan ook nog geen uitvoering geven aan deze gewijzigde regelgeving. Om deze reden heeft Stichting Espria in 2022 de

WNT-verantwoording vormgegeven conform de interpretatie uit voorgaande jaren.

De WNT is van toepassing op Stichting Espria en de overige rechtspersonen. Het voor Stichting Espria toepasselijke bezoldigingsmaximum bedraagt in 2022 € 216.000, zijnde het bezoldigingsmaximum voor zorg en jeugdhulp. Besloten is geen gebruik te maken van de concernregeling die binnen de WNT mogelijk is. Per rechtspersoon is een gedifferentieerde klassenindeling bepaald. De klassenindeling varieert tussen klasse II, klasse IV en klasse V afhankelijk van de totaalscore, welke varieert tussen 8 en 13 punten.

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen in €

	F.H. Stegehuis	A.M. Notermans	P. van der Noord	J.L. Kauffeld
Entiteit	St Espria	St Espria	St Espria	St Espria
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB	Lid RvB	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	1,00	
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen (1)	202.421	202.434	202.437	
Beloningen betaalbaar op termijn	13.544	13.526	13.533	
Subtotaal	215.965	215.960	215.970	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	216.000	216.000	216.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	
BEZOLDIGING	215.965	215.960	215.970	
Overschrijding bezoldigingsmaximum	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2021				
Functiegegevens	Lid RvB	Lid RvB	Lid RvB	Voorzitter RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/12 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	0,63	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen (1)	16.318	204.827	122.790	215.387
Beloningen betaalbaar op termijn	1.070	12.839	8.018	-
Subtotaal	17.388	217.666	130.808	215.387
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	17.751	209.000	130.840	209.000
BEZOLDIGING (2)	17.388	217.666	130.808	215.387

(1) Er is sprake van een netto onkostenvergoeding die onderdeel uitmaakt van de vrije ruimte binnen de werkkostenregeling. Daarmee valt deze vergoeding niet onder de WNT-bezoldiging.

(2) Bij A. Notermans en J. Kauffeld is in 2021 sprake van een overschrijding van de maximum bezoldigingsnorm onder WNT-2, maar is het overgangsrecht WNT van toepassing. De overschrijding betreft € 8.666 respectievelijk € 6.387.

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen in €

	D.A. van Achthoven	G. Wallinga	R.C. Souwerbren	S.J. Oud
Entiteit	St Icare	St Icare	St Evean Zorg	St Evean Zorg
Functiegegevens	Directeur	Directeur	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen (1)	184.706	187.460	184.717	167.929
Beloningen betaalbaar op termijn	13.502	13.492	13.500	13.442
Subtotaal	198.208	200.952	198.217	181.371
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	216.000	216.000	216.000	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-
BEZOLDIGING	198.208	200.952	198.217	181.371
Overschrijding bezoldigingsmaximum	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021				
Functiegegevens	Directeur	Directeur	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen (1)	174.830	177.441	174.818	158.539
Beloningen betaalbaar op termijn	12.767	12.761	12.765	12.726
Subtotaal	187.597	190.202	187.583	171.265
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	209.000	209.000	209.000	209.000
BEZOLDIGING	187.597	190.202	187.583	171.265

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen in €

	L.P. de Rijke	P. van der Noord	H.M. van der Hek	E.J. Mulder
Entiteit	St GGZ Drenthe	St GGZ Drenthe	St GGZ Drenthe	St GGZ Drenthe
Functiegegevens			Directeur	Directeur
Aanvang en einde functieervulling in 2022			1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)			1,00	1,00
Dienstbetrekking?			ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen (1)			191.661	189.771
Beloningen betaalbaar op termijn			13.505	13.507
Subtotaal			205.166	203.278
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum			216.000	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag			-	-
BEZOLDIGING			205.166	203.278
Overschrijding bezoldigingsmaximum			N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021				
Functiegegevens	Directeur	Directeur	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functieervulling in 2021	1/1 - 10/8	1/1 - 30/9	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,50	0,37	1,00	0,75
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen (1)	60.332	73.352	185.397	134.114
Beloningen betaalbaar op termijn	3.897	4.789	12.779	10.584
Subtotaal	64.229	78.141	198.176	144.698
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	63.559	78.160	209.000	157.179
BEZOLDIGING (3)	64.229	78.141	198.176	144.698

(3) De hogere bezoldiging van mevrouw De Rijke in 2021 wordt veroorzaakt door de uitbetaling van een volledig jaar vakantiegeld in mei bij einde functiebetrekking gedurende 2021. Van het uitgekeerde vakantiegeld heeft € 7.358 betrekking op voorgaand boekjaar.

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen in €

	P.A. Drenth	J.J.M. Ellenbroek	A. Poel	P.Y.J. Kamsma
Entiteit	St Zorggroep Meander	St Zorggroep Meander	St De Trans	St De Trans
Functiegegevens	Directeur	Directeur		
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 24/3	1/1 - 30/5		
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00		
Dienstbetrekking?	ja	ja		
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen (1)	45.672	78.956		
Beloningen betaalbaar op termijn	3.058	5.527		
Subtotaal	48.730	84.483		
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	45.252	81.781		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-		
BEZOLDIGING	48.730	84.483		
Overschrijding bezoldigingsmaximum	3.478	2.702		
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	(4)	(5)		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.		
Gegevens 2021	Directeur	Directeur	Directeur	Directeur
Functiegegevens	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 30/9	1/1 - 15/5
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1,00	1,00	1,00	1,00
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	ja	ja	ja	ja
Dienstbetrekking?				
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen (1)	161.642	153.306	113.383	63.705
Beloningen betaalbaar op termijn	12.713	12.697	9.516	4.759
Subtotaal	174.355	166.003	122.899	68.464
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	193.000	193.000	144.353	71.384
BEZOLDIGING	174.355	166.003	122.899	68.464

(4) De hogere bezoldiging van de heer Drenth wordt veroorzaakt door de uitbetaling van een volledig jaar vakantiegeld in mei bij einde functiebetrekking als topfunctionaris gedurende 2022. Van het uitgekeerde vakantiegeld heeft € 6.618 betrekking op voorgaand boekjaar.

(5) De hogere bezoldiging van mevrouw Ellenbroek wordt veroorzaakt door de uitbetaling van verlofuren en een volledig jaar vakantiegeld in mei bij einde functiebetrekking gedurende 2022. Van het uitgekeerde vakantiegeld heeft € 6.334 betrekking op voorgaand boekjaar.

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen in €

	A.M. Setz	L.P. de Rijke	G. Bos	J.W.J. Hinrichs
Entiteit	St De Trans	St De Trans	St De Trans	St Icare JGZ
Functiegegevens	Directeur	Directeur	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functieervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1-31/8	1/7 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	0,67	1,00	0,44
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen (1)	177.523	58.092	82.750	54.812
Beloningen betaalbaar op termijn	13.481	-	6.731	5.840
Subtotaal	191.004	58.092	89.481	60.652
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	199.000	88.323	89.481	60.652
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-
BEZOLDIGING	191.004	58.092	89.481	60.652
Overschrijding bezoldigingsmaximum	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021	Directeur	Directeur		Directeur
Functiegegevens	1/12 - 31/12	1/12 - 31/12		1/1 - 31/12
Aanvang en einde functieervulling in 2021	1,00	0,67		0,44
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	ja	ja		ja
Dienstbetrekking?				
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen (1)	14.300	6.404		50.318
Beloningen betaalbaar op termijn	1.066	-		5.249
Subtotaal	15.366	6.404		55.567
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	16.392	10.928		62.667
BEZOLDIGING	15.366	6.404		55.567

Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen in €

	A. Rouvoet	B. Berden	M.J.M. van den Berg	J. van Engelen
Functiegegevens	Voorzitter RvC	Lid RvC	Lid RvC	Lid RvC
Aanvang en einde functieervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging	32.400	21.600	21.600	21.600
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	32.400	21.600	21.600	21.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-
BEZOLDIGING	32.400	21.600	21.600	21.600
Overschrijding bezoldigingsmaximum	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan (1)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
GEGEVENS 2021				
Functiegegevens	Voorzitter RvC	Lid RvC	Lid RvC	Lid RvC
Aanvang en einde functieervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging	31.350	20.900	20.900	20.900
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	31.350	20.900	20.900	20.900

(1) De bezoldiging voor de toezichthouders valt volledig binnen de kaders van de WNT.

Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen in €

	J. Holscher	H. Post	G.M.C. de Ranitz
	Lid RvC	Lid RvC	Lid RvC
Functiegegevens			
Aanvang en einde functieervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	21.600	21.600	21.600
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	21.600	21.600	21.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
BEZOLDIGING	21.600	21.600	21.600
Overschrijding bezoldigingsmaximum	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan (1)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
GEGEVENS 2021			
Functiegegevens	Lid RvC		Lid RvC
Aanvang en einde functieervulling in 2020	1/1 - 31/12		1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	20.900		20.900
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	20.900		20.900

Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 bij samenloop van functies

bedragen in €

Entiteit	P.A. Drenth St Zorggroep Meander	L.P. de Rijke St De Trans	J.W.J. Hinrichs St Icare JGZ
Bezoldiging			
Bezoldiging voor de werkzaamheden als topfunctionaris bij betreffende entiteit	48.730	58.092	60.652
Bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij betreffende entiteit	-	15.744	-
Bezoldiging voor de werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen van betreffende entiteit	142.879	-	77.981
-/- Dubbeltellingen door doorbelastingen	-	-	-
Subtotaal	191.609	73.836	138.632
Het voor de WNT-instelling geldende bezoldigingsmaximum dan wel een voor de individuele topfunctionaris toegestane hogere bezoldiging	199.000	124.011	146.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
TOTALE BEZOLDIGING	191.609	73.836	138.632
Overschrijding bezoldigingsmaximum	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

GEGEVENS 2021

	St GGZ Drenthe	
Bezoldiging		
Bezoldiging voor de werkzaamheden als topfunctionaris bij betreffende entiteit	64.229	55.567
Bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij betreffende entiteit	-	-
Bezoldiging voor de werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen van betreffende entiteit	64.229	69.459
-/- Dubbeltellingen door doorbelastingen	-	-
Subtotaal	128.458	125.026
Het voor de WNT-instelling geldende bezoldigingsmaximum dan wel een voor de individuele topfunctionaris toegestane hogere bezoldiging	127.118	141.000
TOTALE BEZOLDIGING (1)	128.458	125.026

(1) De hogere bezoldiging van mevrouw De Rijke in 2021 wordt veroorzaakt door de uitbetaling van een volledig jaar vakantiegeld in mei bij einde functiebetrekking gedurende 2021. Van het uitgekeerde vakantiegeld heeft € 7.358 betrekking op voorgaand boekjaar.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

bedragen in €

J.J.M. Ellenbroek	
Entiteit	St Zorggroep Meander
Directeur	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2022
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband (1)	75.000
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000
Waarvan betaald in 2022	75.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Het bedrag van de overschrijding	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

(1) De uitkering wegens beëindiging dienstverband betreft o.a. bezoldiging tijdens vrijgesteldheid van werk.

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

bedragen in €

C. Laurey	
Entiteit	ZG Meander
Directeur	
Functiegegevens	
Kalenderjaar	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	1/1 – 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	12
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1560
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	301.800
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	301.800
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	ja
Bezoldiging in de betreffende periode	223.629
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	223.629
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
BEZOLDIGING	223.629
Overschrijving bezoldigingsmaximum	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

32. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de vennootschap en een natuurlijke persoon of entiteit die verbonden is met de vennootschap. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de vennootschap en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders, de commissarissen, statutaire directieleden en nauwe verwanten. Onder

transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

33. Honoraria van de onafhankelijke accountant

De honoraria van de accountant over 2022 zijn als volgt:

	2022 €	2021 €
1 Controle van de jaarrekening	543.097	593.455
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling A0/IC en Nacalculatie)	270.798	285.774
3 Fiscale advisering	27.165	0
4 Niet-controlediensten	0	0
TOTAAL HONORARIA ACCOUNTANT	841.060	879.229

Toelichting:

Bovenstaande honoraria betreffen de bedragen voor in het verslagjaar in rekening gebrachte bedragen bij Stichting Espria en de in de consolidatie betrokken entiteiten voor uitgevoerde werkzaamheden door de

accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) inclusief het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de situatie per 31 december 2022 zoals opgenomen in de jaarrekening.

8.1.8 Geconsolideerde gesegmenteerde winst-en-verliesrekening

Segment	Verpleging en Verzorging		Gehandicaptenzorg		Psychiatrie		Jeugdgezondheidszorg	
Het resultaat is als volgt verdeeld:	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	€	€	€	€	€	€	€	€
BATEN UIT BEROEPS- OF BEDRIJFSMATIGE ZORGVERLENING								
Zorgverzekeringswet	203.013.100	226.653.167	0	0	88.614.158	90.360.973	0	0
Wet langdurige zorg	296.413.250	285.149.859	65.347.902	63.874.583	47.973.299	42.385.494	0	0
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in artikel 3 van de kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de artikelen 10.1.3, 10.1.4, 11.1.5 of 11.5.1 van de Wet langdurige zorg	6.517.686	11.606.112	499.585	1.085.646	526.100	1.212.128	0	-1.869
Forensische zorg	0	0	0	0	20.288.825	19.588.552	0	0
Baten uit onderaanneming	1.594.262	1.374.121	0	0	651.893	825.625	111.414	102.780
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	210.437	404.828	2.170.416	2.685.780	48.013	48.791	0	0
Opbrengsten Jeugdwet	1.137.354	1.420.914	2.258.014	2.296.492	5.410.318	5.846.963	0	0
BATEN UIT ANDERE BEROEPS- OF BEDRIJFSMATIGE ACTIVITEITEN								
	15.294.397	16.486.533	1.907.119	2.903.420	3.946.121	4.303.928	1.968.147	1.631.571
NETTO OMZET	524.180.486	543.095.534	72.183.036	72.845.921	167.458.726	164.572.454	2.079.561	1.732.482
Overige bedrijfsopbrengsten	8.564.512	9.976.701	298.665	-68.878	11.333.009	10.855.016	8.015.253	7.577.698
SOM DER BEDRIJFSOPBRENGSTEN	532.744.998	553.072.235	72.481.701	72.777.043	178.791.734	175.427.470	10.094.814	9.310.180

8.1.8 Geconsolideerde gesegmenteerde winst-en-verliesrekening (vervolg)

Segment	Ledenservice		Overig		Totaal	
Het resultaat is als volgt verdeeld:	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	€	€	€	€	€	€
BATEN UIT BEROEPS- OF BEDRIJFSMATIGE ZORGVERLENING						
Zorgverzekeringswet	0	0	0	0	291.627.258	317.014.140
Wet langdurige zorg	0	0	0	0	409.734.451	391.409.936
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in artikel 3 van de kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de artikelen 10.1.3, 10.1.4, 11.1.5 of 11.5.1 van de Wet langdurige zorg	0	0	0	-279	7.543.371	13.901.738
Forensische zorg	0	0	0	0	20.288.825	19.588.552
Baten uit onderaanneming	0	0	0	0	2.357.569	2.302.526
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	0	0	0	0	2.428.866	3.139.399
Opbrengsten Jeugdwet	0	0	0	0	8.805.686	9.564.369
BATEN UIT ANDERE BEROEPS- OF BEDRIJFSMATIGE ACTIVITEITEN	0	0	0	-344.163	23.115.784	24.981.289
NETTO OMZET	0	0	0	-344.442	765.901.810	781.901.949
Overige bedrijfsopbrengsten	5.652.245	5.702.979	189.252	3.434.895	34.052.935	37.478.411
SOM DER BEDRIJFSOPBRENGSTEN	5.652.245	5.702.979	189.252	3.090.453	799.954.745	819.380.360

8.1.8 Geconsolideerde gesegmenteerde winst-en-verliesrekening (vervolg)

Segment	Verpleging en Verzorging		Gehandicaptenzorg		Psychiatrie		Jeugdgezondheidszorg	
Het resultaat is als volgt verdeeld:	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	€	€	€	€	€	€	€	€
BEDRIJFSLASTEN:								
Kosten uitbesteed werk en andere								
externe kosten	66.973.444	62.046.559	14.615.140	10.296.710	16.506.182	14.113.710	375.067	278.332
Lonen en salarissen	315.448.616	318.187.522	37.018.596	38.087.168	108.101.840	100.183.693	5.951.766	5.467.345
Sociale lasten	54.102.134	52.913.314	5.946.656	6.169.892	16.653.605	14.557.627	1.072.862	859.312
Pensioenlasten	25.506.153	26.127.889	2.696.397	3.010.149	10.046.757	8.625.639	501.356	485.717
Afschrijvingen op immateriële vaste activa								
en materiële vaste activa	11.571.790	12.835.894	3.165.728	3.378.080	7.207.300	7.841.433	87.504	73.942
Overige waardevermindering immateriële								
vaste activa en materiële vaste activa	0	0	1.967.729	0	0	0	0	0
Bijzondere waardeverminderingen								
van vlottende activa	3.483	88.579	25.976	-116.485	-16.848	9.088	0	0
Overige bedrijfskosten	68.510.863	70.128.828	14.504.352	14.100.284	17.461.238	22.488.145	1.954.802	2.118.789
Som der bedrijfslasten	542.116.485	542.328.584	79.940.572	74.925.798	175.960.076	167.819.335	9.943.357	9.283.437
BEDRIJFSRESULTAAT	-9.371.487	10.743.651	-7.458.871	-2.148.755	2.831.659	7.608.135	151.457	26.743
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	347.866	146.231	12	34.387	85.248	226.952	2.362	2.111
Rentelasten en soortgelijke kosten	3.124.489	2.468.204	905.383	1.037.775	1.741.682	1.927.676	12.476	13.779
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN	-12.148.110	8.421.678	-8.364.242	-3.152.143	1.175.224	5.907.411	141.343	15.075
Belastingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen								
waarin wordt deelgenomen	-1.181.850	177.012	0	0	0	0	0	0
RESULTAAT NA BELASTINGEN	-13.329.960	8.598.690	-8.364.242	-3.152.143	1.175.224	5.907.411	141.343	15.075
Aandeel derden in resultaat	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTORESULTAAT	-13.329.960	8.598.690	-8.364.242	-3.152.143	1.175.224	5.907.411	141.343	15.075

8.1.8 Geconsolideerde gesegmenteerde winst-en-verliesrekening (vervolg)

Segment	Ledenservice		Overig		Totaal	
Het resultaat is als volgt verdeeld:	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	€	€	€	€	€	€
BEDRIJFSLASTEN:						
Kosten uitbesteed werk en andere						
externe kosten	4.815.859	4.840.981	-6.744.897	-9.431.696	96.540.795	82.144.596
Lonen en salarissen	23.311	10.490	7.588.869	9.530.484	474.132.998	471.466.701
Sociale lasten	0	0	1.102.291	1.388.703	78.877.549	75.888.848
Pensioenlasten	0	0	674.131	819.294	39.424.794	39.068.687
Afschrijvingen op immateriële vaste activa						
en materiële vaste activa	8.346	34.989	278.539	538.110	22.319.207	24.702.448
Overige waardevermindering immateriële vaste activa						
en materiële vaste activa	0	0	0	0	1.967.729	0
Bijzondere waardeverminderingen						
van vlottende activa	0	0	-75.143	38.232	-62.532	19.414
Overige bedrijfskosten	990.502	1.117.384	2.255.586	-556.637	105.677.343	109.396.792
Som der bedrijfslasten	5.838.018	6.003.844	5.079.374	2.326.488	818.877.883	802.687.486
BEDRIJFSRESULTAAT	-185.773	-300.865	-4.890.122	763.965	-18.923.138	16.692.874
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	0	0	-26.777	-27.374	408.711	382.307
Rentelasten en soortgelijke kosten	7.994	5.367	-947.662	98.865	4.844.362	5.551.666
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN	-193.767	-306.232	-3.969.237	637.726	-23.358.789	11.523.515
Belastingen	0	0	0	57.794	0	57.794
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen						
waarin wordt deelgenomen	0	0	994.403	-177.012	-187.447	0
RESULTAAT NA BELASTINGEN	-193.767	-306.232	-2.974.834	518.508	-23.546.236	11.581.309
Aandeel derden in resultaat	0	0	295.463	-44.253	295.463	-44.253
NETTORESULTAAT	-193.767	-306.232	-2.679.371	474.255	-23.250.773	11.537.056

RESULTAATSBESTEMMING

Segment	Verpleging en Verzorging		Gehandicaptenzorg		Psychiatrie		Jeugdgezondheidszorg	
Het resultaat is als volgt verdeeld:	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	€	€	€	€	€	€	€	€
Toevoeging/onttrekking:								
Bestemmingsreserve:								
Bestemmingsreserve	0	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsfonds:								
Reserve aanvaardbare kosten	-13.329.960	8.598.690	-8.364.242	-3.152.143	1.175.224	5.907.411	0	0
Overige reserves:								
Overige reserves	0	0	0	0	0	0	141.343	15.075
	-13.329.960	8.598.690	-8.364.242	-3.152.143	1.175.224	5.907.411	141.343	15.075

RESULTAATSBESTEMMING

Segment	Ledenservice		Overig		Totaal	
Het resultaat is als volgt verdeeld:	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	€	€	€	€	€	€
Toevoeging/onttrekking:						
Bestemmingsreserve:						
Bestemmingsreserve	-193.767	-306.232	-3.323.030	192.094	-3.516.797	-114.138
Bestemmingsfonds:						
Reserve aanvaardbare kosten	0	0	0	0	-20.518.978	11.353.958
Algemene en overige reserves:						
Overige reserves	0	0	643.659	282.161	785.002	297.236
	-193.767	-306.232	-2.679.371	474.255	-23.250.773	11.537.056

8.2 Enkelvoudige jaarrekening

8.2.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2022

ACTIVA

(na resultaatbestemming)	Ref.	€	31-Dec-2022 €	€	31-Dec-2021 €
Vaste activa					
Materiële vaste activa	2				
- bedrijfsgebouwen en -terreinen		0		7.258	
- andere vaste bedrijfsmiddelen		76.873		83.670	
Totaal materiële vaste activa			76.873		90.928
Financiële vaste activa	3				
- deelnemingen in groepsmaatschappijen		4.430		4.585	
- andere deelnemingen		443.720		0	
Totaal financiële vaste activa			448.150		4.585
Totaal vaste activa			525.023		95.513
Viottende activa					
Vorderingen	6				
- op handelsdebiteuren		108.710		113.162	
- op groepsmaatschappijen		485.452		1.430.861	
- overige vorderingen		197.378		121.650	
- overlopende activa		1.156.668		487.354	
Totaal vorderingen			1.948.208		2.153.027
Liquide middelen	8		21.455.543		25.346.051
Totaal viottende activa			23.403.751		27.499.078
TOTAAL ACTIVA			23.928.774		27.594.591

8.2.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2022 (vervolg)

PASSIVA

(na resultaatbestemming)	Ref.	31-Dec-2022	31-Dec-2021
		€	€
Eigen vermogen	9		
- wettelijke en statutaire reserve			
- wettelijke		439.620	0
- bestemmingsreserve		12.482.653	15.999.450
- overige reserves		6.770.335	7.416.390
Totaal eigen vermogen		19.692.608	23.415.840
Kortlopende schulden	12		
- schulden aan leveranciers en handelskredieten		1.761.646	609.522
- schulden aan groepsmaatschappijen		1.842.563	1.266.127
- belastingen en premies sociale verzekering		435.096	710.926
- overige schulden		196.861	1.592.176
Totaal kortlopende schulden		4.236.166	4.178.751
TOTAAL PASSIVA		23.928.774	27.594.591

8.2.2 Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2022

(na resultaatbestemming)	Ref.	31-Dec-2022 €	31-Dec-2021 €
NETTO OMZET		0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	20	10.133.155	15.166.420
Som der bedrijfsopbrengsten		10.133.155	15.166.420
BEDRIJFSLASTEN:			
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	21	9.505.511	9.588.888
Lonen en salarissen	22	43.157	67.316
Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa	23	35.386	323.871
Overige bedrijfskosten	26	3.998.765	4.703.619
Som der bedrijfslasten		13.582.819	14.683.694
BEDRIJFSRESULTAAT		-3.449.664	482.726
Rentelasten en soortgelijke kosten	27	67.133	105.287
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		-3.516.797	377.439
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	29	-356.254	-89
NETTORESULTAAT		-3.873.051	377.350
RESULTAATBESTEMMING			
Het resultaat is als volgt verdeeld:		2022 €	2021 €
Toevoeging/onttrekking:			
Bestemmingsreserve:			
Bestemmingsreserve		-3.516.797	-114.138
Overige reserves:			
Overige reserves		-356.254	491.488
		-3.873.051	377.350

8.2.3 Enkelvoudige grondslagen van waardering en resultaatbepaling

8.2.3.1 Algemeen

Groepsverhoudingen

Stichting Espria behoort tot het Espria-concern.

Enkelvoudige grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor zover deze volgens de regeling openbare jaarverantwoording WMG van toepassing zijn, de regeling openbare jaarverantwoording WMG en daarmee de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving hoofdstuk 655 Zorginstellingen. Tevens zijn de beleidsregels voor de WNT, Wet normering bezoldiging topinkomens publieke en semipublieke sector van toepassing.

De grondslagen van waardering en van de resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde in overeenstemming met paragraaf Financiële vaste activa uit hoofdstuk 8.1.4 van de geconsolideerde jaarrekening. Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt ook verwezen naar hoofdstuk 8.1.4.

8.2.4 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2022

2. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-Dec-2022	31-Dec-2021
	€	€
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	0	7.258
Andere vaste bedrijfsmiddelen	76.873	83.670
TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA	76.873	90.928

Het verloop van de materiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven :

	Bedrijfsgebouwen en -terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2022				
- aanschafwaarde	1.227.594	90.082	318.525	1.636.201
- cumulatieve afschrijvingen	-1.220.336	-90.082	-234.855	-1.545.273
Boekwaarde per 1 januari 2022	7.258	0	83.670	90.928
Mutaties in het boekjaar				
- investeringen	0	0	21.331	21.331
- afschrijvingen	-7.258	0	-28.128	-35.386
- terugname geheel afgeschreven activa				
- cumulatieve aanschafwaarde	-27.070	0	-10.357	-37.427
- cumulatieve afschrijvingen	27.070	0	10.357	37.427
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-7.258	0	-6.797	-14.055
Stand per 31 december 2022				
- aanschafwaarde	1.200.524	90.082	329.499	1.620.105
- cumulatieve afschrijvingen	-1.200.524	-90.082	-252.626	-1.543.232
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2022	0	0	76.873	76.873

Toelichting:

Voor de gehanteerde afschrijvingspercentages verwijzen wij naar de post materiële vaste activa onder de geconsolideerde grondslagen.

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-Dec-2022	31-Dec-2021
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	4.430	4.585
Andere deelnemingen	443.720	0
TOTAAL FINANCIËLE VASTE ACTIVA	448.150	4.585

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt :

	Deelnemingen in groepsmaatschappijen	Andere deelnemingen	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2022	4.585	0	4.585
Mutaties in het boekjaar			
- kapitaalstortingen	799.819	0	799.819
- resultaatdeelnemingen	-168.807	-187.447	-356.254
- desinvesteringen	-631.167	631.167	0
Mutaties (per saldo)	-155	443.720	443.565
STAND PER 31 DECEMBER 2022	4.430	443.720	448.150

Toelichting:

Gedurende het verslagjaar is een kapitaalbelang verkregen in Zorgcentrale Noord B.V., nadat Stichting Zorgcentrale Noord (reeds deel uitmakend van de consolidatiekring) op 17 maart 2022 is omgezet in een besloten vennootschap en Stichting Espria een belang van 100% heeft verkregen. Het resultaat over het eerste half jaar bedraagt € 168.652 negatief. Bij de juridische fusie met NAAST B.V. op 1 juli 2022 heeft Stichting Espria een belang van 50% in de fusieorganisatie ZCN & NAAST B.V. verkregen. In deze fusieorganisatie is geen overheersende zeggenschap meer van toepassing. Binnen de

financiële vaste activa is de deelneming daarmee gereclassificeerd naar 'andere deelneming', hetgeen de mutatie tussen deze posten verklaard. Het resultaat van de deelneming NAAST & ZCN B.V. over de periode 1 juli tot en met 31 december dat toerekenbaar is aan Stichting Espria bedraagt € 187.447 negatief.

De andere post deelnemingen in groepsmaatschappijen bestaat ultimo 2022 uit de 100%-deelneming in Espria Participaties B.V.

6. Vorderingen

De specificatie is als volgt:	31-Dec-2022	31-Dec-2021
	€	€
Op handelsdebiteuren	108.710	113.162
Op groepsmaatschappijen	485.452	1.430.861
Overige vorderingen		
- Nog te ontvangen bedragen	197.378	121.650
	197.378	121.650
Overlopende activa		
- Vooruitbetaalde bedragen	1.156.668	487.354
	1.156.668	487.354
TOTAAL VORDERINGEN	1.948.208	2.153.027

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt nihil (2021: nihil).

De vorderingen op groepsmaatschappijen hebben het karakter van een handelsvordering. Zij zijn derhalve niet rentedragend en er zijn geen zekerheden gesteld.

De vooruitbetaalde bedragen betreffen ultimo 2022 vooruitbetaalde verzekeringspremies, waar ultimo 2021 geen sprake van was, en verrekening van contributies van de ledenvereniging.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan één jaar.

8. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:	31-Dec-2022	31-Dec-2021
	€	€
Banken	21.455.543	25.346.051
TOTAAL LIQUIDE MIDDELEN	21.455.543	25.346.051

Toelichting:

De liquide middelen zijn direct opeisbaar. Stichting Espria heeft geen significante concentratie van kredietrisico's. Alle banken voldoen aan onze eis van kredietwaardigheid (Long Term credit rating van ten minste AA- ('double

A minus'), tenzij het tegoed opvraagbaar is binnen drie maanden. In dit laatste geval geldt de eis van tenminste A- ('A minus').

9. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:	31-Dec-2022	31-Dec-2021
		€
Wettelijke en statutaire reserve		
- Wettelijke	439.620	0
Bestemmingsreserve	12.482.653	15.999.450
Overige reserves	6.770.335	7.416.390
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	19.692.608	23.415.840

Het verloop is als volgt weer te geven:	Stand per 31-Dec-2021	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Stand per 31-Dec-2022
	€	€	€	€
Wettelijke en statutaire reserve				
- Wettelijke	0	0	439.620	439.620
Bestemmingsreserve	15.999.450	-3.516.797	0	12.482.653
Overige reserves	7.416.390	-356.254	-289.801	6.770.335
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	23.415.840	-3.873.051	149.819	19.692.608

Totaal eigen vermogen voorgaand boekjaar

Het verloop is als volgt weer te geven:	Stand per 31-Dec-2020	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Stand per 31-Dec-2021
	€	€	€	€
Bestemmingsreserve	16.113.588	-114.138	0	15.999.450
Overige reserves	6.924.902	491.488	0	7.416.390
TOTAAL EIGEN VERMOGEN VOORGAAND BOEKJAAR	23.038.490	377.350	0	23.415.840

Toelichting:

Het enkelvoudig eigen vermogen wijkt af van het geconsolideerd eigen vermogen doordat stichtingen geen wederzijdse kapitaalbelangen hebben. De consolidatie is in feite een samenvoeging van de betreffende jaarrekeningen onder toepassing van de integrale methode van consolidatie. Het geconsolideerde eigen vermogen ligt hierdoor € 166,7 miljoen hoger en het geconsolideerde resultaat ligt hierdoor € 19,4 miljoen lager. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting op het geconsolideerde eigen vermogen op pagina 88.

De wettelijke reserve is ontstaan als gevolg van de (inbreng van Stichting Espria bij de) fusie van Zorgcentrale Noord B.V. in NAAST & ZCN B.V.

De bestemmingsreserve betreft zowel nog uit te voeren projecten uit hoofde van het gezamenlijke investeringsfonds (€ 7,9 miljoen), door de Raad van Bestuur toe te wijzen als een reserve voor de uitvoeringsorganisatie van de Ledenvereniging (€ 4,6 miljoen).

12. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-Dec-2022	31-Dec-2021
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	1.761.646	609.522
Schulden aan groepsmaatschappijen	1.842.563	1.266.127
Belastingen en premies sociale verzekeringen	435.096	710.926
- Nog te betalen kosten	196.861	1.592.176
	196.861	1.592.176
TOTAAL OVERIGE KORTLOPENDE SCHULDEN	4.236.166	4.178.751

Toelichting:

De schulden aan leveranciers en handelskredieten zijn relatief hoog door vooruit te betalen posten waar ultimo 2021 geen sprake van was.

Stichting Espria heeft een schuld aan groepsmaatschappij Stichting Icare van in totaal € 0,8 miljoen (2021: € 1,0 miljoen) inzake de doorbelaste loonkosten december en SLA met het Shared Service Center. De schulden aan groepsmaatschappijen hebben het karakter van een handelskrediet. Zij zijn derhalve niet rentedragend en er zijn geen zekerheden gesteld.

De belastingen en sociale premies betreft nog af te dragen omzetbelasting van de Ledenservice.

Nog te betalen kosten betreft ultimo 2021 voornamelijk nog te betalen premie WIA/WGA. Ultimo 2022 is hier geen sprake van.

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

14. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Fiscale eenheid

Stichting Espria staat aan het hoofd van de fiscale eenheid voor de BTW. Stichting Espria is derhalve hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschulden van de fiscale eenheid. Ultimo 2022 bedraagt de schuld van de fiscale eenheid € 0,8 miljoen (2021: € 1,2 miljoen).

Huur- en leaseverplichtingen

De stichting heeft huur- en leaseverplichtingen voor een totaalbedrag van € 0,7 miljoen. Hiervan bedraagt € 0,5 miljoen korter dan 1 jaar, € 0,2 miljoen tussen 1 en 5 jaar. De huur- respectievelijk leaseverplichtingen in het verslagjaar bedroegen € 0,3 miljoen respectievelijk € 0,2 miljoen en zijn in de winst- en-verliesrekening opgenomen. De huur- en lease verplichtingen betreffen vastgoed, vervoermiddelen en printers.

Verhuur- en leaserechten

De stichting heeft verhuurovereenkomsten met een toekomstige opbrengst van € 0,4 miljoen. Dit is volledig kortlopend.

Stand-by kredietfaciliteit

Stichting Espria en Stichting De Trans zijn per 16 december 2022 een lening overeengekomen met een looptijd tot eind 2026 waarbij de hoofdsom ad maximaal € 2,5 miljoen bij behoefte in tranches van minimaal € 0,5 miljoen zonder beperkende voorwaarden door Stichting De Trans kan worden opgenomen. Ultimo 2022 is nog geen bedrag opgenomen.

8.2.5 Toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2022

BATEN

20. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€	€
Overige opbrengsten:		
Contributies	5.509.937	5.614.979
Overige	4.623.218	9.551.441
Subtotaal overige opbrengsten	10.133.155	15.166.420
TOTAAL OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN	10.133.155	15.166.420

Toelichting:

Contributies betreft de opbrengsten van de Ledenservice.

De overige opbrengsten betreft de bijdrage die Stichting Espria van

groepsmaatschappijen ontvangt om haar activiteiten ten behoeve van het concern uit te kunnen voeren inclusief het gezamenlijke investeringsfonds. In 2022 is geen bijdrage ten behoeve van het investeringsfonds geïnd.

LASTEN

21. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€	€
Personeel niet in loondienst	6.951.401	6.862.860
Overige	2.554.110	2.726.028
TOTAAL KOSTEN UITBESTEED WERK EN ANDERE EXTERNE KOSTEN	9.505.511	9.588.888

Toelichting:

Overige kosten uitbesteed werk en andere externe kosten betreffen voornamelijk kosten gemaakt voor uitvoering van het Ledenservicepakket.

22. Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

De specificatie is als volgt:	2022	2021
	€	€
Lonen en salarissen	43.157	67.316
TOTAAL LONEN EN SALARISSEN, SOCIALE LASTEN EN PENSIOENLASTEN	43.157	67.316
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Overig	0	0
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	0	0
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

Stichting Espria heeft geen personeel in dienst. De personele inzet ten behoeve van Stichting Espria wordt doorbelast vanuit de groepsmaatschappijen en is

gepresenteerd als kosten voor personeel niet in loondienst. Resterend saldo lonen en salarissen betreffen overige personeelskosten.

23. Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:	2022	2021
	€	€
Afschrijvingen:		
Materiële vaste activa	35.386	323.871
TOTAAL AFSCHRIJVINGEN OP MATERIËLE VASTE ACTIVA	35.386	323.871

26. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:	2021	2020
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	17.113	14.801
Algemene kosten	4.042.322	4.752.349
Onderhoud en energiekosten	7.779	4.363
Huur en leasing	-68.449	-67.894
TOTAAL OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN	3.998.765	4.703.619

Toelichting:

De daling van de kosten is een gevolg van lagere besteding van het investeringsfonds. In 2022 is € 3,4 miljoen gedeclareerd bij het investeringsfonds (2021: € 3,7 miljoen). Hiervan betreft € 1,6 miljoen

personeelskosten voor de concernprogramma's Digitaal aan Zet, Mens & Arbeid en Merkbaar Beter (2021: € 1,5 miljoen). Het resterende bedrag is gepresenteerd als algemene kosten.

27. Rentelasten en soortgelijke kosten

De specificatie is als volgt:	2022	2021
	€	€
Rentelasten	67.133	105.287
TOTAAL RENTELASTEN EN SOORTGELIJKE KOSTEN	67.133	105.287

Toelichting:

De rentelasten zijn in 2022 lager doordat de negatieve rentepercentages over het positieve banksaldo in de loop van 2022 zijn gedaald.

29. Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

De specificatie is als volgt:

	2021 €	2020 €
Resultaat deelnemingen (verlies)	356.254	89
TOTAAL RESULTAAT DEELNEMINGEN	-356.254	-89

Toelichting:

Dit betreft voornamelijk het resultaat deelneming NAAST & ZCN B.V. Het resultaat van Espria Participaties B.V. is minimaal.

31. Bezoldiging topfunctionarissen en toezichthoudende topfunctionarissen

De bezoldiging van topfunctionarissen, welke ten laste van Stichting Espria is gekomen over het jaar 2022, bedraagt nihil. De bezoldiging van toezichthoudende topfunctionarissen en gewezen toezichthoudende topfunctionarissen over het jaar 2022 bedraagt eveneens nihil. De bezoldiging van de functionarissen die over 2022 in het kader van de WNT verantwoord worden, zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Espria.

32. Honoraria van de onafhankelijke accountant

De honoraria van de onafhankelijke accountant die over 2022 zijn verantwoord, zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Espria. De honoraria worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn betaald.

33. Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van Stichting Espria heeft de jaarrekening 2022 vastgesteld in de vergadering van 30 mei 2023 te Beilen.

De Raad van Commissarissen van Stichting Espria heeft de jaarrekening 2022 goedgekeurd in de vergadering van 30 mei 2023 te Beilen.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 6.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de situatie per 31 december 2022 zoals opgenomen in de jaarrekening.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

De ondertekening van de jaarrekening en daarmee de vaststelling en goedkeuring door de Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Commissarissen heeft op 30 mei 2023 te Beilen plaatsgevonden.

Origineel getekend door Raad van bestuur Stichting Espria

Mw. F.H. Stegehuis, voorzitter

Dhr. A.M. Notermans

Mw. G. van Buiten

Origineel getekend door Raad van commissarissen Stichting Espria

Dhr. A. Rouvoet

Mw. J.C. Holscher

Dhr. M.J.M. van den Berg

Dhr. J.M.L. van Engelen

Dhr. H.J.J.M. Berden

Mw. G.M.C. de Ranitz

Mw. H. Post

8.3 Overige gegevens

8.3.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is het volgende opgenomen met betrekking tot de resultaatbestemming. De Raad van Bestuur doet uit hoofde van haar taken en bevoegdheden een voorstel voor de resultaatbestemming over het boekjaar. Conform artikel 6 lid 3a van de statuten van Stichting Espria is de resultaatbestemming aan de goedkeuring van de Raad van Commissarissen onderworpen.

8.3.2 Nevenvestigingen

Stichting Espria heeft geen nevenvestigingen.

8.3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van commissarissen en de raad van bestuur van stichting Espria

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van stichting Espria (of hierna 'de stichting') te Beilen (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van stichting Espria per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2022; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Op deze jaarrekening zijn de voorschriften van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojWMG) van toepassing.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van stichting Espria zoals vereist in de Verordening

inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Controleprotocol WNT 2022 niet van toepassing

Voor de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening heeft stichting Espria gebruikgemaakt van de WNT-groepsverantwoording als bedoeld in artikel 5c lid 3 van de Uitvoeringsregeling WNT 2022. Op grond van de brief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants d.d. 14 februari 2023 met kenmerk 2023-0000083914, hebben wij de werkzaamheden op grond van het Controleprotocol WNT 2022 niet uitgevoerd. Wij geven dan ook geen oordeel in hoeverre de geconsolideerde WNT-toelichtingen in de jaarrekening 2022 voldoen aan de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). Ons oordeel over de jaarrekening is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de RojWMG en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

de raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, de overige gegevens, en het verslag van de interne toezichthouder in overeenstemming met de RojWMG.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de

activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie

op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze ongedeelde verantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verkrijgen van voldoende geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de onderdelen of activiteiten binnen de groep. In dat kader zijn wij ook verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 31 mei 2023

KPMG Accountants N.V.

M.W.J van de Luur RA

MMXXII

espria

de Trans

icare

evean

 ggz Drenthe
groot en klein

zorggroep
meander

espria
ledenvereniging

icare
jeugdgezondheidszorg

connect
zorg
Partner van
Zorgcentrale Noord (ZCN)

naast ZCN

icare
thuisbesteding